EUROPESE
COMMISSIE

Straatsburg, 5.7.2016
COM(2016) 444 final

ANNEX 8 – PART 3/3

BIJLAGE

bij

voorstel voor een besluit van de Raad

betreffende de ondertekening namens de Europese Unie van de Brede Economische en Handelsovereenkomst tussen Canada, enerzijds, en de Europese Unie en haar lidstaten, anderzijds

Lijst van de EU-partij
Voorbehouden van toepassing in de Europese Unie
(van toepassing in alle EU-lidstaten, tenzij anders aangegeven)

Sector:	Alle sectoren
Subsector:	
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	EU-niveau — nationaal
Maatregelen:	Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Omschrijving:	**Investeringen** Alle vennootschappen of bedrijven die in overeenstemming met de wetgeving van een lidstaat van de EU zijn opgericht en hun statutaire zetel, hun hoofdbestuur of hun hoofdvestiging in de EU hebben, met inbegrip van die welke door Canadese investeerders in de lidstaten van de EU zijn gevestigd, hebben recht op de in artikel 54 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie vastgestelde behandeling. Deze behandeling wordt niet toegekend aan filialen of agentschappen van vennootschappen of bedrijven die buiten de EU zijn gevestigd.

	De behandeling die wordt toegekend aan vennootschappen of bedrijven die in overeenstemming met de wetgeving van een lidstaat van de EU door Canadese investeerders zijn opgericht en die hun statutaire zetel, hun hoofdbestuur of hun hoofdvestiging in de EU hebben, doet geen afbreuk aan eventuele voorwaarden en verplichtingen, in overeenstemming met hoofdstuk acht (Investeringen), die op dergelijke vennootschappen of ondernemingen kunnen zijn opgelegd wanneer zij zich in de EU hebben gevestigd en die van toepassing blijven.
Sector:	Onderzoek en ontwikkeling
Subsector:	Onderzoek en experimentele ontwikkeling op het gebied van de natuurwetenschappen en civiele techniek, diensten op het gebied van interdisciplinair onderzoek en experimentele ontwikkeling
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 851, CPC 853
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	EU-niveau — nationaal — regionaal
Maatregelen:	Alle momenteel lopende en toekomstige EU-kaderprogramma's voor onderzoek of innovatie, met inbegrip van alle regels voor deelname aan KP7 en regelgeving met betrekking tot gemeenschappelijke technologie-initiatieven (GTI's), de besluiten krachtens artikel 185, het programma voor concurrentievermogen en innovatie (CIP) en het Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT) alsook lopende en toekomstige nationale, regionale of lokale onderzoeksprogramma's.
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor door de overheid gefinancierde onderzoeks- en ontwikkelingsdiensten (O&O) die op EU-niveau financiering krijgen van de EU, kunnen alleen exclusieve rechten of vergunningen worden verleend aan onderdanen van de lidstaten van de EU en aan rechtspersonen uit de EU die hun statutaire zetel, hoofdbestuur of hoofdvestiging in de EU hebben.

	Voor door de overheid gefinancierde O&O-diensten die financiering krijgen van een lidstaat, kunnen alleen exclusieve rechten of vergunningen worden verleend aan onderdanen van de desbetreffende EU-lidstaat en aan rechtspersonen uit de desbetreffende lidstaat die hun statutaire zetel, hoofdbestuur of hoofdvestiging in die lidstaat hebben. Dit voorbehoud laat de uitsluitingen die van toepassing zijn ten aanzien van overheidsopdrachten van een partij, subsidies of overheidssteun voor de handel in diensten als bedoeld in artikel 8.15, lid 5, onder a) en b), respectievelijk artikel 9.2, lid 2, onder f) en g), onverlet
Sector:	Gezondheidszorg, maatschappelijke dienstverlening en onderwijs
Subsector:	
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 92, CPC 93
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Hoger management en raden van bestuur Markttoegang
Bestuursniveau:	EU-niveau — nationaal — regionaal
Maatregelen:	Zie **Omschrijving**

Omschrijving: **Investeringen**

Een EU-lidstaat die activa van of haar aandelen in een bestaande overheidsonderneming of een bestaande overheidsentiteit die gezondheids-, maatschappelijke of onderwijsdiensten verstrekt, verkoopt of anderszins vervreemdt, kan met betrekking tot investeerders uit Canada of uit een derde land, of hun investeringen, een verbod of beperkingen opleggen ten aanzien van de eigendom van dergelijke aandelen of activa, alsmede eventuele zeggenschap over een daaruit voortvloeiende onderneming verbieden of ten aanzien van die zeggenschap beperkingen opleggen. Met betrekking tot een dergelijke verkoop of vervreemding anderszins kan elke EU-lidstaat maatregelen vaststellen of handhaven met betrekking tot de nationaliteit van het hogere management en de leden van de raad van bestuur, en maatregelen vaststellen of handhaven ter beperking van het aantal aanbieders.

Voor de toepassing van dit voorbehoud:

a) wordt beschouwd als een bestaande maatregel elke maatregel die wordt gehandhaafd of vastgesteld na de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst en die op het tijdstip van de verkoop of vervreemding anderszins een verbod of beperkingen oplegt ten aanzien van de eigendom van aandelen of activa, nationaliteitsvereisten stelt of het aantal aanbieders zoals omschreven in dit voorbehoud beperkt; en

b) wordt onder "staatsonderneming" verstaan een onderneming die eigendom is van of waarover door eigendomsbelangen zeggenschap wordt uitgeoefend een EU-lidstaat, ondernemingen die na de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst uitsluitend zijn opgericht met het oog op de verkoop of vervreemding anderszins van aandelen in, of activa van een bestaande overheidsonderneming of overheidsentiteit daaronder begrepen.

Sector: Landbouw

Subsector:

Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Prestatie-eisen
Bestuursniveau:	EU-niveau
Maatregelen:	Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad van 22 oktober 2007 houdende een gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten en specifieke bepalingen voor een aantal landbouwproducten ("Integrale-GMO-verordening")
Omschrijving:	**Investeringen** De door de EU-lidstaten aangewezen interventiebureaus kopen in de EU geoogste granen. Er wordt geen uitvoerrestitutie toegekend voor rijst ingevoerd uit en wederuitgevoerd naar Canada of een derde land. Alleen rijsttelers uit de EU kunnen aanspraak maken op compensatiebetalingen.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Boekhoudkundige en auditdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 8621
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	EU-niveau — nationaal — regionaal
Maatregelen:	Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en van de Raad van 26 juni 2013 betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële overzichten en aanverwante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen, tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad

Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Onder voorbehoud van wederkerigheid kunnen de bevoegde autoriteiten van een EU-lidstaat de gelijkwaardigheid van de kwalificaties van een auditor die onderdaan is van Canada of van een derde land erkennen zodat deze kan optreden als erkend auditor in de EU.
Sector:	Communicatie
Subsector:	Postdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 71235, deel van CPC 73210, deel van CPC 751
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	EU-niveau — nationaal — regionaal
Maatregelen:	Richtlijn 97/67/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 1997 betreffende gemeenschappelijke regels voor de ontwikkeling van de interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap en de verbetering van de kwaliteit van de dienst, zoals gewijzigd bij Richtlijn 2002/39/EG en Richtlijn 2008/06/EG
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** In de EU kan de organisatie van de plaatsing van brievenbussen op de openbare weg, de uitgave van postzegels en de verzending van aangetekende zendingen voor gerechtelijke of administratieve procedures overeenkomstig de nationale wetgeving beperkt zijn. Vergunningensystemen kunnen worden opgezet voor diensten waarvoor een universele dienstverplichting geldt. Deze vergunningen kunnen een specifieke universele dienstverplichting of een financiële bijdrage aan een compensatiefonds omvatten.

Sector:	Vervoer
Subsector:	Ondersteunende diensten voor de luchtvaart
Bedrijfstakkenclassificatie:	Verhuur van luchtvaartuigen
Type voorbehoud:	CPC 7461, CPC 7469, CPC 83104 Nationale behandeling Markttoegang Meestbegunstigingsbehandeling
Bestuursniveau:	EU-niveau — nationaal — regionaal
Maatregelen:	Verordening (EG) nr. 1008/2008 van 24 september 2008 inzake gemeenschappelijke regels voor de exploitatie van luchtdiensten in de Gemeenschap Richtlijn 96/67/EG van de Raad van 15 oktober 1996 betreffende de toegang tot de grondafhandelingsmarkt op de luchthavens van de Gemeenschap Verordening (EG) nr. 80/2009 van de Raad van 14 januari 2009 inzake een gedragscode voor geautomatiseerde boekingssystemen
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Luchtvaartuigen die door luchtvaartmaatschappijen uit de EU worden gebruikt, moeten zijn geregistreerd in de EU-lidstaat die aan de maatschappij een vergunning heeft verleend of, indien de vergunningverlenende EU-lidstaat zulks toestaat, elders in de EU. Voor registratie kan worden verlangd dat luchtvaartuigen eigendom zijn van natuurlijke personen die aan specifieke nationaliteitscriteria voldoen, of van ondernemingen die aan specifieke criteria betreffende eigendom van kapitaal en zeggenschap, voldoen.

Bij wijze van uitzondering mogen in Canada geregistreerde luchtvaartuigen — in bepaalde omstandigheden en behoudens goedkeuring voor beperkte tijd door de lidstaat van de EU die de luchtvaartmaatschappij uit de EU vergunning heeft verleend — door een Canadese luchtvaartmaatschappij aan een luchtvaartmaatschappij uit de EU worden geleased zodat die luchtvaartmaatschappij uit de EU kan voldoen aan uitzonderlijke behoeften, seizoensgebonden capaciteitsbehoeften of behoeften om operationele problemen te overwinnen, wanneer aan die behoeften redelijkerwijs niet kan worden voldaan door in de EU geregistreerde luchtvaartuigen te leasen.

Voor grondafhandelingsdiensten kan vestiging op het grondgebied van de EU vereist zijn. De mate waarin de grondafhandelingsdiensten zijn opengesteld, is afhankelijk van de grootte van de luchthaven. Het aantal aanbieders in elke luchthaven kan worden beperkt. Voor "grote luchthavens" mag deze beperking niet minder dan twee aanbieders zijn. Voor alle duidelijkheid: dit laat de rechten en de verplichtingen van de EU in het kader van de Overeenkomst inzake luchtvervoer tussen Canada en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten onverlet.

Voor de exploitatie van luchthavens is vestiging in de EU vereist. De exploitatie van luchthavens kan onderworpen zijn aan individuele concessies of vergunningen van de overheid. Als de houder van de vergunning of de concessie zijn exploitatievergunning of concessie geheel of gedeeltelijk aan een derde partij wil overdragen, kan hiervoor een bijzondere goedkeuring van de bevoegde autoriteit vereist zijn.

	Met betrekking tot geautomatiseerde boekingssystemen (CRS) geldt dat wanneer aan luchtvaartmaatschappijen uit de EU door CRS-aanbieders van buiten de EU geen behandeling wordt toegekend die gelijkwaardig (d.w.z. niet-discriminerend) is aan die welke in de EU wordt toegekend, of wanneer aan CRS-aanbieders uit de EU door luchtvaartmaatschappijen van buiten de EU geen behandeling wordt toegekend die gelijkwaardig is aan die welke in de EU wordt gegeven, er maatregelen kunnen worden genomen opdat de aanbieders van CRS-diensten uit de EU een gelijkwaardige behandeling toekennen aan luchtvaartmaatschappijen van buiten de EU, en de luchtvaartmaatschappijen uit de EU een gelijkwaardige behandeling toekennen aan verleners van CRS-diensten van buiten de EU.
Sector:	Vervoer
Subsector:	Binnenvaart Ondersteunende diensten voor de binnenvaart
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 722, deel van CPC 745
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	EU-niveau
Maatregelen:	Verordening (EEG) nr. 3921/91 van de Raad van 16 december 1991 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder vervoersondernemers worden toegelaten tot binnenlands goederen- en personenvervoer over de binnenwateren in een lidstaat waar zij niet gevestigd zijn Verordening (EG) nr. 1356/96 van de Raad van 8 juli 1996 tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor het vervoer van goederen of personen over de binnenwateren, tussen lidstaten, om voor dit vervoer het vrij verrichten van diensten te verzekeren

	Verordening (EEG) nr. 2919/85 van de Raad van 17 oktober 1985 houdende vaststelling van de voorwaarden waaraan moet worden voldaan om in aanmerking te komen voor het regime dat door de Herziene Rijnvaartakte wordt gereserveerd voor de vaartuigen die tot de Rijnvaart behoren
Omschrijving:	**Investeringen, grensoverschrijdende handel in diensten en internationaal zeevervoer** Vervoer van goederen en personen over de binnenwateren mag alleen worden verricht door een exploitant die: a) is gevestigd in een lidstaat van de EU, b) aldaar gemachtigd is tot het uitvoeren van (internationaal) goederen- of personenvervoer over de binnenwateren, en c) vaartuigen gebruikt die zijn geregistreerd in een lidstaat van de EU of die beschikt over een verklaring dat deze vaartuigen tot de vloot van een lidstaat van de EU behoren. Bovendien moeten de vaartuigen eigendom zijn van natuurlijke personen die onderdaan zijn van een lidstaat van de EU en hun woonplaats in een lidstaat van de EU hebben, of van rechtspersonen die in een lidstaat van de EU zijn ingeschreven en waarvan de meerderheid onderdaan is van een lidstaat van de EU. In uitzonderlijke gevallen kan worden afgeweken van de vereiste inzake meerderheidsparticipatie. In Spanje, Zweden en Finland bestaat geen wettelijk onderscheid tussen maritieme waterwegen en binnenwateren. De regelgeving inzake zeevervoer is tevens van toepassing op de binnenwateren.
Sector:	Vervoer
Subsector:	Vervoer per spoor

Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 711
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	EU-niveau — nationaal — regionaal
Maatregelen:	Richtlijn 95/18/EG van de Raad van 19 juni 1995 betreffende de verlening van vergunningen aan spoorwegondernemingen Richtlijn 2004/49/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake de veiligheid op de communautaire spoorwegen en tot wijziging van Richtlijn 95/18/EG van de Raad betreffende de verlening van vergunningen aan spoorwegondernemingen, en van Richtlijn 2001/14/EG van de Raad inzake de toewijzing van spoorweginfrastructuurcapaciteit en de heffing van rechten voor het gebruik van spoorweginfrastructuur alsmede inzake veiligheidscertificering ("Spoorwegveiligheidsrichtlijn") Richtlijn 2006/103/EG van de Raad van 20 november 2006 tot aanpassing van een aantal richtlijnen op het gebied van het vervoerbeleid, in verband met de toetreding van Bulgarije en Roemenië Richtlijn 2007/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 tot wijziging van Richtlijn 91/440/EEG van de Raad betreffende de ontwikkeling van de spoorwegen in de Gemeenschap, en van Richtlijn 2001/14/EG van het Europees Parlement en de Raad inzake de toewijzing van spoorweginfrastructuurcapaciteit en de heffing van rechten voor het gebruik van spoorweginfrastructuur
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het aanbieden van spoorvervoersdiensten is een vergunning vereist die alleen kan worden verleend aan spoorwegondernemingen die in een lidstaat van de EU zijn gevestigd.

Sector:	Vervoer
Subsector:	Andere vervoersdiensten (gecombineerd vervoer)
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 711,CPC 712, CPC 7212, CPC 7222, CPC 741, CPC 742, CPC 743, CPC 744, CPC 745, CPC 748, CPC 749
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	EU-niveau — nationaal — regionaal
Maatregelen:	Richtlijn 92/106/EEG van 7 december 1992 houdende vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor bepaalde vormen van gecombineerd vervoer van goederen tussen lidstaten
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Met uitzondering van Finland mogen alleen in een lidstaat van de EU gevestigde ondernemers van wegvervoer die met betrekking tot het goederenvervoer tussen de lidstaten van de EU aan de voorwaarden voor toelating tot het beroep en voor toegang tot de vervoermarkt voor goederen voldoen, in het kader van gecombineerd vervoer tussen lidstaten van de EU al dan niet grensoverschrijdend begin- en/of eindvervoer verrichten dat een integrerend bestanddeel uitmaakt van het gecombineerd vervoer. Er gelden beperkingen voor elke vervoerswijze. Maatregelen kunnen worden genomen om ervoor te zorgen dat de motorrijtuigenbelasting voor voertuigen die in het kader van gecombineerd vervoer worden vervoerd, wordt verlaagd of terugbetaald.

Sector:	Ondersteunende diensten voor alle vervoerswijzen
Subsector:	In- en uitklaring
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 748
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	EU-niveau — nationaal — regionaal
Maatregelen:	Verordening (EEG) nr. 2913/92 van 12 oktober 1992 tot vaststelling van het communautair douanewetboek, en latere wijzigingen
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** In- en uitklaringsdiensten kunnen uitsluitend worden verleend door ingezetenen van de EU.

Voorbehouden van toepassing in Oostenrijk

Sector:	Alle sectoren
Subsector:	Verwerving, aankoop, huur of leasing van onroerend goed
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Regionaal (subnationaal)
Maatregelen:	Burgenländisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 25/2007 Kärntner Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 9/2004 NÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBL. 6800 OÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 88/1994 Salzburger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 9/2002 Steiermärkisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 134/1993 Tiroler Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 61/1996 Voralberger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 42/2004 Wiener Ausländergrundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 11/1998
Omschrijving:	**Investeringen** Voor de verwerving, aankoop en huur of leasing van onroerend goed door natuurlijke personen en ondernemingen van buiten de EU is een vergunning vereist van de bevoegde regionale autoriteiten (Länder). Vergunningen worden slechts verleend indien de verwerving wordt geacht in het algemeen belang te zijn (met name op economisch, sociaal en cultureel vlak).
Sector:	Alle sectoren
Subsector:	

Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Aktiengesetz, BGBL. Nr. 98/1965, § 254 (2) GmbH-Gesetz, RGBL. Nr. 58/1906, § 107 (2) Gewerbeordnung, BGBL. Nr. 194/1994, § 39 (2a)
Omschrijving:	**Investeringen** Voor de exploitatie van een filiaal moeten vennootschappen van buiten de Europese Economische Ruimte (EER) ten minste één verantwoordelijke vertegenwoordiger aanstellen die ingezetene van Oostenrijk is. Leidinggevend personeel (directeuren, natuurlijke personen) dat verantwoordelijk is voor de naleving van de Oostenrijkse handelswetgeving (Gewerbeordnung) moet zijn woonplaats in Oostenrijk hebben.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Rechtsanwaltsordnung (Advocatenwet) — RAO, RGBl. Nr. 96/1868, art. 1 en 21c

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Voor volledige toelating tot de balie is ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) vereist. Om rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU te mogen verlenen, kan commerciële aanwezigheid worden verlangd in de vorm van een van de rechtsvormen die uit hoofde van de nationale wetgeving zijn toegestaan, op niet-discriminerende basis. Bepaalde rechtsvormen kunnen uitsluitend voorbehouden zijn aan advocaten die tot de balie zijn toegelaten, ook op niet-discriminerende basis. Op grond van de Advocatenwet mogen alleen EER-advocaten en advocaten van de Zwitserse Bondsstaat rechtskundige diensten aanbieden via een commerciële aanwezigheid. Canadese advocaten (die in Canada volledig gekwalificeerd moeten zijn) mogen uitsluitend met betrekking tot internationaal publiekrecht en Canadees recht grensoverschrijdende rechtskundige diensten verlenen. Voor toelating tot de balie, die vereist is voor de beoefening van het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is de nationaliteit van een lidstaat van de EER of de Zwitserse Bondsstaat vereist. De deelneming van Canadese advocaten (die in Canada volledig gekwalificeerd moeten zijn) in het aandelenkapitaal van een advocatenkantoor en hun aandeel in het bedrijfsresultaat mogen maximaal 25 % bedragen; de rest moet in handen zijn van volwaardige EER-advocaten of volwaardige advocaten van de Zwitserse Bondsstaat en alleen deze laatsten mogen een beslissende invloed hebben op de besluitvorming van het advocatenkantoor dat in Oostenrijk overeenkomstig artikel 1, onder a), van de Advocatenwet over het algemeen beperkt is tot bepaalde samenwerkingsverbanden.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Accountants en boekhouders Auditdiensten Belastingconsulenten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 862, CPC 863
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (Wet betreffende professionele accountants en belastingconsulenten, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4 Bilanzbuchhaltungsgesetz (BibuG, BGBl. I Nr. 11/2008, § 7, § 11, § 56 en § 59 (1) 4.
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Overeenkomstig het recht van hun land van herkomst gekwalificeerde buitenlandse accountants, boekhouders, auditors en belastingconsulenten mogen maximaal 25 % van het kapitaal en de stemrechten van een Oostenrijkse onderneming in handen hebben. De dienstverlener moet een zetel of een vestiging in de EER hebben om boekhouddiensten te mogen verlenen en te mogen optreden als accountant of belastingadviseur naar Oostenrijks recht. Wanneer de werkgever van een buitenlandse auditor geen onderdaan van een lidstaat van de EU is, moet hij lid zijn van de desbetreffende beroepsvereniging in zijn land van herkomst (als een dergelijke vereniging daar bestaat).

Sector:	Gezondheidszorg
Subsector:	Veterinaire diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 932
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Tierärztegesetz (Wet op de diergeneeskunde), BGBl. Nr. 16/, §3 (3) 1
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Alleen onderdanen van een lidstaat van de EER mogen veterinaire diensten verlenen. Van het nationaliteitsvereiste wordt afgeweken voor de onderdanen van een land dat geen lid is van de EER op voorwaarde dat er een overeenkomst met dat land bestaat waarin is voorzien in nationale behandeling met betrekking tot investeringen en grensoverschrijdende handel in veterinaire diensten.

Sector:	Gezondheidszorg
Subsector:	Medische diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 9312
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet inzake medische diensten, BGBl. I Nr. 169/1998, §4 (2) en §5 (b), §§ 8(5), 32, 33 en 35 Federale wet tot regulering van paramedische beroepen van hoog niveau, BGBl. Nr. 460/1992 Federale wet tot regulering van massagetherapeuten van laag en hoog niveau, BGBl. Nr. 169/2002

Omschrijving:	**Investeringen** Om medische diensten te mogen verlenen, is de nationaliteit van een lidstaat van de EER of de Zwitserse Bondsstaat vereist. Personen die geen onderdaan zijn van een lidstaat van de EER kunnen in verband met medische diensten een aanvraag indienen voor een vergunning voor de volgende activiteiten: postuniversitaire opleiding, medische praktijk als huisarts of specialist in ziekenhuizen en strafinrichtingen, medische praktijk als zelfstandig huisarts en medische activiteiten voor onderwijsdoeleinden. Dit voorbehoud is niet van toepassing op tandartsen, psychologen of psychotherapeuten.
Sector:	Distributie
Subsector:	Detailhandel in tabaksproducten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 63108
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op het tabaksmonopolie 1996, § 5 en § 27
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Alleen natuurlijke personen kunnen een aanvraag indienen voor een vergunning om als tabakshandelaar op te treden. Onderdanen van EER-lidstaten krijgen voorrang.
Sector:	Distributie en gezondheidszorg
Subsector:	Detailhandel in geneesmiddelen, medische en orthopedische goederen Andere diensten van apothekers

Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 63211
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Hoger management en raden van bestuur Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Apothekengesetz (Wet op de apotheken), RGBl. Nr. 5/1907, §3 Arzneimittelgesetz (Geneesmiddelenwet) BGBL. Nr. 185/1983, §57-63
Omschrijving:	**Investeringen** De detailhandel in geneesmiddelen en specifieke medische goederen aan het grote publiek is voorbehouden aan apotheken. Voor het exploiteren van een apotheek is de nationaliteit van een lidstaat van de EER of de Zwitserse Bondsstaat vereist. Voor het huren en beheren van een apotheek is de nationaliteit van een lidstaat van de EER of de Zwitserse Bondsstaat vereist.
Sector:	Onderwijs
Subsector:	Diensten voor hoger onderwijs
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 923
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet inzake universiteiten voor toegepaste wetenschappen, BGBl I Nr. 340/1993, § 2 Wet op de accreditatie van universiteiten, BGBl I Nr. 168/1999, § 2

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het aanbieden van particulier gefinancierd onderwijs in de toegepaste wetenschappen op universitair niveau is een vergunning vereist van de bevoegde autoriteit, de raad voor het hoger onderwijs (Fachhochschulrat). Een investeerder die een onderwijsprogramma in de toegepaste wetenschappen wil aanbieden, moet als voornaamste activiteit het verstrekken van dergelijke programma's hebben en ter goedkeuring van het voorgestelde studieprogramma een behoefteanalyse en een marktonderzoek indienen. Het bevoegde ministerie kan de vergunning weigeren indien het programma onverenigbaar met het nationale onderwijsbelang wordt geacht. De aanvrager voor de oprichting van een privé-universiteit heeft een vergunning van de bevoegde autoriteit (de Oostenrijkse Akkreditierungsrat) nodig. Het bevoegde ministerie kan de goedkeuring weigeren als het besluit van het accrediteringsorgaan niet in overeenstemming is met het nationale onderwijsbelang.
Sector:	Financiële diensten
Subsector:	Verzekeringen en aanverwante diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Oostenrijkse wet toezicht verzekeringsbedrijf, §5 (1) 3 (VAG)

Omschrijving:	**Financiële diensten** Ter verkrijging van een vergunning voor het openen van een filiaal moeten buitenlandse verzekeraars in hun land van herkomst een rechtsvorm hebben die overeenstemt met of vergelijkbaar is met die van een naamloze vennootschap of een onderlinge verzekeringsmaatschappij. Een filiaal moet worden geleid door ten minste twee natuurlijke personen die ingezetenen van Oostenrijk zijn.
Sector:	Financiële diensten
Subsector:	Verzekeringen
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Grensoverschrijdende verlening van financiële diensten
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet toezicht verzekeringsbedrijf (VAG), BGBI. Nr. 569/1978, §1 (2)
Omschrijving:	**Financiële diensten** Promotionele activiteiten en bemiddeling namens een niet in de EU gevestigde dochteronderneming of een niet in Oostenrijk gevestigd filiaal (behalve voor herverzekering en retrocessie) zijn verboden.
Sector:	Cultuur, sport en recreatie
Subsector:	Skischolen Berggidsdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 96419

Type voorbehoud:	Nationale behandeling Hoger management en raden van bestuur
Bestuursniveau:	Regionaal (subnationaal)
Maatregelen:	Kärntner Schischulgesetz, LGBL. Nr. 53/97 Kärntner Berg- und Schiführergesetz, LGBL. Nr. 25/98 NÖ- Sportgesetz, LGBL. Nr. 5710 OÖ- Sportgesetz, LGBl. Nr. 93/1997 Salzburger Schischul- und Snowboardschulgesetz, LGBL. Nr. 83/89 Salzburger Bergführergesetz, LGBL. Nr. 76/81 Steiermärkisches Schischulgesetz, LGBL. Nr. 58/97 Steiermärkisches Berg- und Schiführergesetz, LGBL. Nr. 53/76 Tiroler Schischulgesetz. LGBL. Nr. 15/95 Tiroler Bergsportführergesetz, LGBL. Nr. 7/98 Vorarlberger Schischulgesetz, LGBL. Nr. 55/02 §4 (2)a Vorarlberger Bergführergesetz, LGBL. Nr. 54/02 Wien: Gesetz über die Unterweisung in Wintersportarten, LGBL. Nr. 37/02
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** De exploitatie van skischolen en berggidsdiensten wordt geregeld in de wet- en regelgeving van de deelstaten ("Bundesländer"). Voor het aanbieden van deze diensten kan de nationaliteit van een lidstaat van de EER vereist zijn. Ondernemingen kunnen worden verplicht een directeur aan te stellen die onderdaan is van een lidstaat van de EER.

Sector:	Vervoer
Subsector:	Vervoer over water Ondersteunende diensten voor vervoer over water
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 7221, CPC 7222, CPC 7223, CPC 7224, deel van CPC 745
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Hoger management en raden van bestuur Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Schifffahrtsgesetz, BGBl. I Nr. 62/1997, §75f
Omschrijving:	**Investeringen, grensoverschrijdende handel in diensten en internationaal zeevervoer** Om een scheepvaartmaatschappij voor de binnenvaart op te richten, moeten natuurlijke personen de nationaliteit van een lidstaat van de EER hebben. De meerderheid van de raad van bestuur van elke onderneming moet de nationaliteit van een lidstaat van de EER hebben. Een geregistreerde onderneming of permanente vestiging in Oostenrijk is vereist. Meer dan 50 % van de aandelen en het bedrijfskapitaal moet in handen zijn van onderdanen van een lidstaat van de EER.

Sector:	Vervoer
Subsector:	Wegvervoer: personenvervoer, goederenvervoer, internationaal goederenvervoer per vrachtwagen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 712
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal

Maatregelen:	Güterbeförderungsgesetz (Wet inzake goederenvervoer), BGBl. Nr. 593/1995; § 5 Gelegenheitsverkehrsgesetz (Wet inzake incidenteel vervoer), BGBl. Nr. 112/1996; § 6
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor personen- en vrachtvervoer kunnen exclusieve rechten of vergunningen alleen worden verleend aan onderdanen van de lidstaten van de EU en aan rechtspersonen uit de EU die daar hun hoofdvestiging hebben.
Sector:	Vervoer
Subsector:	Vervoer via pijpleidingen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 713
Type voorbehoud:	Hoger management en raden van bestuur Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Rohrleitungsgesetz (Wet pijpleidingen), BGBl. Nr. 411/1975, § 5(1) en (2), §§ 5 (1) en (3), 15, 16 Gaswirtschaftsgesetz (gaswet), BGBl. I Nr. 121/2000, § 14, 15 en 16
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Natuurlijke personen krijgen alleen een vergunning als zij onderdaan zijn van een lidstaat van de EER en hun woonplaats in de EER hebben. Ondernemingen en vennootschappen moeten hun zetel in de EER hebben. De exploitant van het netwerk moet een directeur benoemen en een technisch directeur die verantwoordelijk is voor de technische controle van de werking van het netwerk, en beiden moeten onderdaan zijn van een lidstaat van de EER.

De bevoegde autoriteit mag afzien van de nationaliteits- en verblijfsvereisten wanneer de exploitatie van het netwerk in het algemeen belang wordt geacht.

Voor het vervoer van andere goederen dan gas en water geldt het volgende:

1. natuurlijke personen krijgen alleen een vergunning als zij onderdaan zijn van een lidstaat van de EER en een vestiging in Oostenrijk hebben; en
2. ondernemingen en vennootschappen moeten hun zetel in Oostenrijk hebben. Er wordt een onderzoek naar de economische behoefte of een beoordeling van het belang uitgevoerd. Grensoverschrijdende pijpleidingen mogen niet ten koste gaan van de veiligheidsbelangen van Oostenrijk en haar status als neutraal land. Ondernemingen en vennootschappen moeten een directeur aanstellen die onderdaan moet zijn van een lidstaat van de EER. De bevoegde autoriteit mag afzien van de nationaliteits- en vestigingsvereisten indien de exploitatie van de pijpleiding in het algemeen belang wordt geacht.

Sector:	Energie
Subsector:	Transmissie en distributie van elektriciteit
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 40, CPC 887
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Hoger management en raden van bestuur
Bestuursniveau:	Regionaal
Maatregelen:	Steiermärkisches Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz(ElWOG), LGBl. Nr. 70/2005; Kärntner Elektrizitätswirtschafts-und Organisationsgesetz(ElWOG), LGBl. Nr. 24/2006

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Natuurlijke personen krijgen alleen een vergunning als zij onderdaan zijn van een lidstaat van de EER en hun woonplaats in de EER hebben. Indien de exploitant een directeur of huurder aanstelt, wordt afgezien van het woonplaatsvereiste. Rechtspersonen (ondernemingen) moeten hun zetel in de EER hebben. Zij moeten een directeur of huurder aanstellen die onderdaan is van een lidstaat van de EER en zijn woonplaats in de EER heeft. De bevoegde autoriteit mag afzien van de woonplaats- en nationaliteitsvereisten wanneer de exploitatie van het netwerk in het algemeen belang wordt geacht.

Voorbehouden van toepassing in België

In het kader van de voorbehouden van België omvat het nationale overheidsniveau de federale overheid en de overheden van de gewesten en de gemeenschappen omdat elk van hen gelijkwaardige wetgevende bevoegdheden bezit.

Sector:	Winning van delfstoffen
Subsector:	Andere winning van delfstoffen
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 14
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal (federale overheid)
Maatregelen:	Koninklijk besluit van 1 september 2004 betreffende de voorwaarden en de toekenningsprocedure van concessies voor de exploratie en de exploitatie van de minerale en andere niet-levende rijkdommen in de territoriale zee en op het continentaal plat
Omschrijving:	**Investeringen** Voor de exploratie en exploitatie van de minerale en andere niet-levende rijkdommen in de territoriale zee en op het continentale plat is een concessie vereist. De concessiehouder moet zijn woonplaats in België hebben.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861

Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal (federale overheid)
Maatregelen:	Belgisch Gerechtelijk Wetboek (artikelen 428-508); Koninklijk besluit van 24 augustus 1970
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het Belgische recht, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Voor volledige toelating tot de balie is ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) vereist. Voor volledige toelating tot de balie moeten buitenlandse advocaten ten minste zes jaar ingezetene van het land zijn, te rekenen vanaf de datum van de aanvraag tot registratie, of drie jaar onder bepaalde voorwaarden. Zij moeten in het bezit zijn van een door de Belgische minister van Buitenlandse Zaken afgegeven certificaat waaruit blijkt dat het nationale recht of internationale verdrag wederkerigheid toestaat (wederkerigheidsvoorwaarde). Vertegenwoordiging voor het *Hof van Cassatie* is onderhevig aan een quotaregeling.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Auditdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 86211, CPC 86212, andere dan boekhouders
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang

Bestuursniveau:	Nationaal (federale overheid)
Maatregelen:	Wet van 22 juli 1953, houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en tot organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Om officieel te mogen optreden als "Bedrijfsrevisor" moet de onderneming een vestiging hebben in België waar de beroepsactiviteit zal plaatsvinden en waar de daarmee samenhangende akten, documenten en correspondentie worden bewaard, en moet ten minste één bestuurder of manager van de onderneming Bedrijfsrevisor zijn en verantwoordelijk zijn voor het beheer van een vestiging in België.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Diensten van architecten Diensten in verband met stedenbouwkundige planning en landschapsarchitectuur
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 8671, CPC 8674
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal (federale overheid)
Maatregelen:	Wet van 20 februari 1939 op de bescherming van de titel en van het beroep van architect Wet van 26 juni 1963 tot instelling van een orde van architecten Reglement van beroepsplichten van 16 december 1983 door de Nationale Raad van de Orde van Architecten vastgesteld (goedgekeurd bij art. 1 KB van 18 april 1985, MB van 8 mei 1985).

Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Het verlenen van diensten van architecten in België vereist toezicht op de uitvoering van de werken. Buitenlandse architecten met een vergunning in hun gastland die hun beroep incidenteel in België willen uitoefenen, moeten voorafgaande toestemming krijgen van de Raad van de Orde van Architecten in het geografische gebied waar zij hun activiteit wensen uit te oefenen.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Plaatsing van personeel
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 87202
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal (gewesten)
Maatregelen:	Vlaams Gewest: Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling Waals Gewest: Décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (Decreet van 3 april 2009 betreffende de registratie en de erkenning van de arbeidsbemiddelingsbureaus), art. 7; Arrêté du Gouvernement wallon du 10 décembre 2009 portant exécution du décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (Besluit van de Waalse regering van 10 december 2009 tot uitvoering van het decreet van 3 april 2009 betreffende de registratie en de erkenning van arbeidsbemiddelingsbureaus), art. 4

Duitstalige Gemeenschap: Dekret über die Zulassung der Leiharbeitsvermittler und die Überwachung der privaten Arbeitsvermittler / Décret du 11 mai 2009 relatif à l'agrément des agences de travail intérimaire et à la surveillance des agences de placement privées, art. 6

Omschrijving: **Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten**

Vlaams Gewest: Ondernemingen die hun maatschappelijke zetel buiten de EER hebben, moeten bewijzen dat zij in het land van herkomst arbeidsbemiddelingsdiensten aanbieden.

Waals Gewest: Een specifieke rechtsvorm (régulièrement constituée sous la forme d'une personne morale ayant une forme commerciale, soit au sens du droit belge, soit en vertu du droit d'un Etat membre ou régie par celui-ci, quelle que soit sa forme juridique) is vereist om arbeidsbemiddelingsdiensten te mogen aanbieden. Ondernemingen die hun maatschappelijke zetel buiten de EER hebben, moeten bewijzen dat zij voldoen aan de voorwaarden van het decreet (bijvoorbeeld met betrekking tot de rechtsvorm) en moeten bewijzen dat zij in hun land van herkomst arbeidsbemiddelingsdiensten aanbieden.

Duitstalige Gemeenschap: Ondernemingen die hun maatschappelijke zetel buiten de EER hebben, moeten bewijzen dat zij in het land van herkomst arbeidsbemiddelingsdiensten aanbieden en zij moeten voldoen aan de in het genoemde decreet vastgestelde toelatingscriteria.

Sector:	Visserij, vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal (federale overheid)
Maatregelen:	Wet van 21 december 1990 betreffende de registratie van zeeschepen, zoals gewijzigd bij de wet van 3 mei 1999 Koninklijk besluit van 4 april 1996 betreffende de registratie van zeeschepen en het in werking treden van de wet van 21 december 1990 betreffende de registratie van zeeschepen, zoals gewijzigd
Omschrijving:	**Investeringen en internationaal zeevervoer** Volgens de bepalingen van de Belgische wet en het besluit betreffende de registratie van schepen moet de eigenaar of de exploitant van het schip: a) als natuurlijke persoon de nationaliteit van een lidstaat van de EU hebben; b) als natuurlijke persoon zijn woon- of hoofdverblijfplaats in België hebben; of

	c) als rechtspersoon zijn werkelijke zetel heeft in één van de lidstaten van de EU hebben, om in aanmerking te komen voor de registratie van een schip in het nationale register. Buitenlandse investeerders moeten hun hoofdkantoor in België hebben om een vaartuig in het nationale register der zeeschepen te kunnen laten registreren. De schepen moeten worden geëxploiteerd vanuit België, d.w.z. dat de eigenaar of de exploitant (indien verschillend van de eigenaar) in het Belgische handelsregister moet zijn ingeschreven. Een vaartuig in buitenlandse handen kan op verzoek van een Belgische exploitant worden geregistreerd, mits toestemming van de eigenaar en van de Belgische autoriteiten (directoraat-generaal Maritiem Vervoer in Brussel). Een vaartuig in buitenlandse handen kan ook in het Belgisch rompbevrachtingsregister (tweede register) worden geregistreerd, mits toestemming van de autoriteiten van het eerste register, van de eigenaar en van de bevoegde Belgische autoriteiten.
Sector:	Vervoer
Subsector:	Ondersteunende diensten voor de luchtvaart Verhuur van luchtvaartuigen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 83104
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal (federale overheid)
Maatregelen:	Koninklijk besluit van 15 maart 1954 tot regeling der luchtvaart

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Private (burgerlijke) luchtvaartuigen die eigendom zijn van natuurlijke personen die geen onderdaan zijn van een EU- of een EER-lidstaat kunnen alleen worden geregistreerd indien de eigenaars hun woon- of verblijfplaats sedert ten minste een jaar ononderbroken in België hebben. Private (burgerlijke) luchtvaartuigen die eigendom zijn van buitenlandse rechtspersonen die niet zijn opgericht overeenkomstig het recht van een EU- of een EER-lidstaat kunnen alleen worden geregistreerd indien die rechtspersonen sedert ten minste een jaar ononderbroken een bedrijfszetel, een agentschap of een bureau in België hebben.
Sector:	Vervoer
Subsector:	Luchtvervoer
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 73
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal (federale overheid)
Maatregelen:	Ministerieel besluit van 3 augustus 1994 tot vaststelling van de voorwaarden voor afgifte van exploitatievergunningen aan luchtvaartmaatschappijen
Omschrijving:	**Investeringen** Om luchtvaartdiensten te verlenen is een vergunning vereist. Om die vergunning te verkrijgen, moet de aanvrager ten minste één luchtvaartuig te zijner beschikking hebben door eigendom of door een of andere vorm van huurovereenkomst dat op zijn naam is geregistreerd in het Belgische luchtvaartregister.

Sector:	Vervoer
Subsector:	Ondersteunende diensten voor de luchtvaart
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 7461, CPC 7469, CPC 83104
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Meestbegunstigingsbehandeling
Bestuursniveau:	Nationaal (federale overheid en gewesten)
Maatregelen:	Koninklijk besluit van 6 november 2010 betreffende de toegang tot de grondafhandelingsmarkt op de luchthaven Brussel-Nationaal (art. 18) Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toegang tot de grondafhandelingsmarkt op de Vlaamse regionale luchthavens (art. 14) Arrêté du Gouvernement wallon réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale aux aéroports relevant de la Région wallonne (art. 14)
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor grondafhandelingsdiensten is wederkerigheid vereist.

Voorbehouden van toepassing in Bulgarije

Sector:	Alle sectoren
Subsector:	
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Handelswet, art. 17a Wet betreffende de stimulering van investeringen, art. 24
Omschrijving:	**Investeringen** Buitenlandse rechtspersonen, tenzij die op grond van de wetgeving van een lidstaat van de EU of de EER zijn opgericht, mogen zaken doen en activiteiten uitoefenen als zij in de Republiek Bulgarije zijn gevestigd in de vorm van een in het handelsregister ingeschreven vennootschap. Voor de vestiging van filialen is een vergunning vereist. Vertegenwoordigingskantoren van buitenlandse ondernemingen moeten ingeschreven zijn bij de Bulgaarse kamer van koophandel en industrie, mogen geen economische activiteiten ontplooien en mogen alleen reclame maken voor hun eigenaar en optreden als vertegenwoordiger of agent.

Sector:	Winning van delfstoffen
Subsector:	Alle sectoren behalve winning van uranium- en thoriumertsen
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 10, ISIC rev 3.1 11, ISIC rev 3.112, ISIC rev 3.1 13, ISIC rev 3.1 14

Type voorbehoud:	Markttoegang Nationale behandeling
Bestuursniveau:	
Maatregelen:	Wet op de ondergrondse natuurlijke rijkdommen Concessiewet Wet inzake het toezicht op en na de privatisering
Omschrijving:	**Investeringen** Voor bepaalde economische activiteiten met betrekking tot de exploitatie of het gebruik van staats- of overheidseigendommen moet toestemming worden verleend krachtens de Concessiewet of andere bijzondere concessiewetten. Voor prospectie of exploratie van ondergrondse natuurlijke rijkdommen op het grondgebied van de Republiek Bulgarije, op het continentale plat en in de exclusieve economische zone in de Zwarte Zee is een vergunning vereist, terwijl voor winning en exploitatie een uit hoofde van de wet op de ondergrondse natuurlijke rijkdommen verleende concessie is vereist. Ondernemingen die in preferentiële belastingsjurisdicties (d.w.z. offshore) zijn geregistreerd of daarmee rechtstreeks of onrechtstreeks zijn verbonden, mogen niet deelnemen aan openbare procedures voor de verlening van vergunningen of concessies voor prospectie, exploratie of winning van natuurlijke rijkdommen, met inbegrip van uranium- en thoriumerts, mogen geen bestaande vergunning of concessie exploiteren en kunnen de geologische of commerciële ontdekking van een afzetting als gevolg van exploratie niet laten registreren.

	Commerciële vennootschappen waarin de lidstaat of een gemeente een aandeel in het kapitaal van meer dan 50 % bezit, mogen geen transacties voor de vervreemding van vaste activa van de vennootschap uitvoeren, zij mogen geen contracten sluiten voor het verwerven van participaties, geen leasingcontracten, contracten voor de uitvoering van gezamenlijke activiteiten, voor het verkrijgen van kredieten of kredietverzekeringen sluiten en geen verbintenissen uit wisselbrieven aangaan, tenzij toegestaan door het privatiseringsagentschap of de gemeenteraad, afhankelijk van welke instantie bevoegd is. Onverminderd artikel 8.4, leden 1 en 2, is overeenkomstig het besluit van de Nationale Assemblee van de Republiek Bulgarije van 18 januari 2012 het gebruik van hydrofracturering (fracking) voor prospectie, exploratie en winning van olie en gas verboden krachtens een besluit van het Parlement. De exploratie en winning van schaliegas is verboden.
Sector:	Winning van delfstoffen
Subsector:	Winning van uranium- en thoriumerts
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 12
Type voorbehoud:	Markttoegang Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op het veilige gebruik van kernenergie, Wet op de economische en financiële betrekkingen met ondernemingen die geregistreerd zijn in jurisdicties waar een fiscale voorkeursbehandeling geldt, met daarmee verbonden ondernemingen en hun uiteindelijk gerechtigden, Wet op onderwaterrijkdommen

Omschrijving:	**Investeringen** De winning van uraniumerts is bij Decreet nr. 163 van de raad van ministers van 20 augustus 1992 verboden. Voor de winning van thoriumertsen is de algemene regeling van concessies voor de mijnbouw van toepassing. Om deel te nemen aan concessies voor de winning van thoriumertsen moet een Canadese onderneming volgens de Bulgaarse Handelswet zijn opgericht en in het handelsregister zijn ingeschreven. Besluiten om de winning van thoriumertsen toe te staan, worden per geval genomen op een niet-discriminerende basis. Het verbod voor ondernemingen die in preferentiële belastingsjurisdicties (d.w.z. offshore) zijn geregistreerd of daarmee rechtstreeks of onrechtstreeks zijn verbonden om deel te nemen aan openbare procedures voor concessies voor de winning van natuurlijke rijkdommen omvat uranium- en thoriumertsen.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Meestbegunstigingsbehandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de advocatuur Wet inzake bemiddeling Wet op het notarisambt en de notariële activiteit

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Om rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU te mogen verlenen, kan commerciële aanwezigheid worden verlangd in de vorm van een van de rechtsvormen die uit hoofde van de nationale wetgeving zijn toegestaan, op niet-discriminerende basis. Bepaalde rechtsvormen kunnen uitsluitend voorbehouden zijn aan advocaten die tot de balie zijn toegelaten, ook op niet-discriminerende basis. Voor zover Canada en zijn gebieden en provincies toestaan dat Bulgaarse advocaten Bulgaarse onderdanen vertegenwoordigen onder het interne recht, staat Bulgarije onder dezelfde voorwaarden toe dat Canadese advocaten onderdanen van Canada vertegenwoordigen onder het interne recht in samenwerking met een Bulgaarse advocaat. Daartoe moeten buitenlandse advocaten bij besluit van de algemene raad van de orde van advocaten toestemming krijgen om als advocaat op te treden en moeten zij in het centraal register van buitenlandse advocaten zijn ingeschreven. Ondernemingen moeten in Bulgarije als vennootschap van advocaten ("advokatsko sadrujie") of advocatenkantoor (advokatsko drujestvo") zijn ingeschreven. De naam van het advocatenkantoor mag alleen de namen van de vennoten bevatten; een buitenlands bedrijf kan zijn naam dus niet gebruiken tenzij de in die naam genoemde vennoten ook in Bulgarije zijn ingeschreven. Volledige toelating tot de balie is alleen toegestaan voor onderdanen van een lidstaat van de EU of voor buitenlanders die gekwalificeerd zijn als advocaat en een diploma bezitten waarmee zij het beroep in een lidstaat van de EU mogen uitoefenen. Voor procesvertegenwoordiging moeten zij vergezeld zijn door een Bulgaarse advocaat. Voor rechtskundige bemiddeling is permanent ingezetenschap vereist.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Auditdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 86211, CPC 86212, andere dan boekhouders
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet inzake onafhankelijke financiële audits
Omschrijving:	**Investeringen** Een "gespecialiseerde auditorganisatie" is een vennootschap naar Bulgaars handelsrecht of naar het recht van een andere lidstaat van de EU of de Europese Economische Ruimte waarvan de voornaamste activiteit de onafhankelijke audit van de financiële overzichten van ondernemingen is en waarvan driekwart van de leden registeraccountants, auditors of auditorganisaties met een goede reputatie uit een lidstaat van de EU zijn, en die: a) een vennootschap onder firma is waarin meer dan de helft van de vennoten registeraccountants, auditors of auditorganisaties uit andere lidstaten van de EU zijn; b) een commanditaire vennootschap is waarin meer dan de helft van de vennoten met onbeperkte aansprakelijkheid registeraccountants, auditors of auditorganisaties uit andere lidstaten van de EU zijn; of c) een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid is waarbij meer dan de helft van het kapitaal en van de stemrechten op de algemene vergadering van de vennoten toebehoren aan registeraccountants, auditors of auditorganisaties uit andere lidstaten van de EU.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Belastingconsulenten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 863
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de financiële administratie Wet inzake onafhankelijke financiële audits Wet op de inkomstenbelasting voor natuurlijke personen Wet op de vennootschapsbelasting
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Belastingadviseurs moeten de nationaliteit van een lidstaat van de EU hebben.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Diensten van architecten Diensten in verband met stedenbouwkundige planning en landschapsarchitectuur Ingenieurs Ingenieurs: geïntegreerde diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 8671, CPC 8672, CPC 8673, 8674
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de ruimtelijke ontwikkeling, art. 230

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor projecten van nationaal of regionaal belang moeten Canadese investeerders werken in partnerschap met of als onderaannemers van lokale investeerders. Buitenlandse specialisten moeten minstens twee jaar bouwervaring hebben, dit is geen vereiste voor nationale deskundigen. Stedenbouwkundigen en landschapsarchitecten moeten de Bulgaarse nationaliteit hebben.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Aanverwante wetenschappelijke en technische adviezen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 8675
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op het kadaster en eigendomsregister Wet landmeetkunde en cartografie
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Een professioneel bevoegde instantie is een persoon (natuurlijke of rechtspersoon) die functies met betrekking tot kadastraal onderzoek, geodesie en cartografie mag uitoefenen. Voor natuurlijke personen die activiteiten verrichten met betrekking tot geodesie, kadastraal onderzoek en cartografie in verband met de bestudering van bewegingen van de aardkorst is vestiging vereist, alsmede de Bulgaarse nationaliteit.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Vertalers en tolken
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 87905
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Regelgeving inzake de legalisatie, certificering en vertaling van documenten
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Vertaalbureaus moeten een contract hebben met het ministerie van Buitenlandse Zaken om officiële vertalingen te mogen verstrekken.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Technische testen en analyses
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 8676
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet technische voorschriften voor producten Wet inzake metingen Wet inzake de nationale accreditatie van instanties voor conformiteitscontrole Wet op de luchtverontreiniging Waterwet, Verordening N-32 voor de periodieke keuring van de technische staat van wegvoertuigen

Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Om tests en analyses te mogen uitvoeren, moeten onderdanen van Canada gevestigd zijn in Bulgarije overeenkomstig de Bulgaarse Handelswet en ingeschreven zijn in het handelsregister. Voor de periodieke keuring van de technische staat van wegvoertuigen moet de entiteit ingeschreven zijn overeenkomstig de Bulgaarse Handelswet of de Wet rechtspersonen zonder winstoogmerk, of in een andere lidstaat van de EU of van de EER geregistreerd zijn. De tests en analyses van de samenstelling en zuiverheid van lucht en water mogen alleen worden uitgevoerd door het Bulgaarse Ministerie van Milieu en Water, of door haar agentschappen in samenwerking met de Bulgaarse Academie voor wetenschap.
Sector:	Distributie
Subsector:	Handelsbemiddeling Groothandel en detailhandel
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 621, CPC 62228, CPC 62251, CPC 62271, deel van CPC 62272, CPC 62276, CPC 63108, deel van CPC 6329
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal

Maatregelen:	Wet op de veterinaire diensten, artikelen 343, 363, 373 Wet inzake het verbod op chemische wapens en het toezicht op giftige chemische stoffen en hun precursoren, art. 6 Wet inzake het toezicht op de uitvoer van wapens en producten en technologieën voor tweeërlei gebruik, art. 46 Wet op tabak en tabaksproducten, artikelen 21, 27, 30
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor de distributie (groothandel en detailhandel) van aardolie en aardolieproducten, gas, edele metalen, tabak en tabaksproducten geldt een vergunningsplicht is inschrijving vooraf in het handelsregister verplicht. Vergunningen kunnen alleen worden verleend aan onderdanen van een lidstaat van de EER of aan buitenlandse burgers met vaste verblijfplaats in Bulgarije. Afhankelijk van de regels van de lokale gemeente kunnen warenhuizen onderworpen zijn aan een onderzoek naar de economische behoefte.
Sector:	Distributie
Subsector:	Detailhandel in geneesmiddelen, medische en orthopedische goederen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 63211
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op geneesmiddelen voor menselijke geneeskunde, artikelen 146, 161, 195, 222, 228

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** De postorderverkoop van geneesmiddelen is verboden. De detailhandel in geneesmiddelen en specifieke medische goederen aan het grote publiek is voorbehouden aan apotheken. De beheerders van apotheken moeten gekwalificeerde apothekers zijn en mogen slechts één apotheek beheren: die waarin zij zelf werken. Apothekers moeten hun vaste verblijfplaats in het land hebben. Er bestaat een quotum voor het aantal apotheken dat eigendom kan zijn van dezelfde persoon.
Sector:	Onderwijs
Subsector:	Diensten in verband met basis- en middelbaar onderwijs
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 921, CPC 922
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op het openbaar onderwijs, art. 12 Lid 4 van de aanvullende bepalingen van de Wet op het hoger onderwijs
Omschrijving:	**Investeringen** Dit voorbehoud geldt voor particulier gefinancierd basis- en middelbaar onderwijs, dat allen mag worden gegeven door daartoe gemachtigde Bulgaarse ondernemingen (commerciële aanwezigheid is vereist).

Bulgaarse kleuterscholen en scholen met buitenlandse deelneming kunnen krachtens een besluit van de raad van ministers op initiatief van de minister van Onderwijs, Jeugd en Wetenschappen worden opgericht of omgevormd op verzoek van in Bulgarije geregistreerde verenigingen, vennootschappen of ondernemingen van Bulgaarse en buitenlandse natuurlijke of rechtspersonen.

Kleuterscholen en andere scholen in buitenlandse handen kunnen op verzoek van buitenlandse rechtspersonen in overeenstemming met internationale overeenkomsten en verdragen en op basis van de bovenstaande bepalingen worden opgericht of omgevormd.

Buitenlandse middelbare scholen mogen geen filialen vestigen op het grondgebied van Bulgarije. Zij mogen alleen faculteiten, departementen, instituten en colleges in Bulgarije openen binnen de structuur van en in samenwerking met Bulgaarse middelbare scholen.

Sector:	Financiële diensten
Subsector:	Verzekeringen en aanverwante diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Verzekeringswetboek, artikelen 8, 41, 47b

Omschrijving:	**Financiële diensten** Een buitenlandse verzekeraar of herverzekeraar die in Bulgarije een filiaal of agentschap wil vestigen om verzekeringen aan te bieden, moet in zijn land van herkomst beschikken over een vergunning voor het aanbieden van dezelfde soorten verzekeringen als die hij in Bulgarije wenst aan te bieden. Verzekeringstussenpersonen moeten hun activiteiten verrichten via een lokale vennootschap (filialen niet toegestaan). Ingezetenschap is vereist voor de leden van de raden van bestuur en toezicht van verzekerings- of herverzekeringsondernemingen en voor elke persoon die dergelijke ondernemingen mag beheren of vertegenwoordigen.
Sector:	Financiële diensten
Subsector:	Bankdiensten en andere financiële diensten (behalve verzekeringen)
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op kredietinstellingen, art. 2, 17 Wetboek sociale verzekeringen, art. 121e Monetaire wet, art. 3
Omschrijving:	**Financiële diensten** Een bank moet zijn opgericht in de vorm van een naamloze vennootschap. De bank wordt door ten minste twee personen beheerd en vertegenwoordigd, van wie ten minste één de Bulgaarse taal uitstekend beheerst.

De personen die de bank beheren en vertegenwoordigen, moeten voor het beheer van de bank persoonlijk aanwezig zijn op het beheersadres van de bank.

Om deposito's of andere hernieuwbare middelen van het grote publiek te mogen aantrekken en andere diensten te mogen aanbieden, moet een bank met hoofdkantoor in een land buiten de EU een vergunning krijgen van de Nationale Bank van Bulgarije voor het verrichten van commerciële activiteiten via een filiaal in Bulgarije.

De financiële instelling moet worden opgericht als een vennootschap met aandelen, een aandelenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid of een commanditaire vennootschap met aandelen en de plaats van de hoofdactiviteit moet zich op het grondgebied van Bulgarije bevinden.

Alleen in Bulgarije geregistreerde financiële instellingen en buitenlandse financiële instellingen met zetel in een lidstaat van de EU mogen activiteiten op het grondgebied van Bulgarije uitvoeren.

Voor pensioenverzekeringen is een naamloze vennootschap vereist met een vergunning overeenkomstig het wetboek sociale verzekeringen die is ingeschreven overeenkomstig de Handelswet of de wetgeving van een andere lidstaat van de EU (filialen niet toegestaan).

De initiatiefnemers en aandeelhouders van pensioenverzekeringsmaatschappijen kunnen niet-ingezeten rechtspersonen zijn die als socialeverzekeringsinstelling, commerciële verzekeringsinstelling of andere financiële instelling naar nationaal recht zijn geregistreerd, indien zij door de Nationale Bank van Bulgarije bevestigde bankverklaringen van een buitenlandse eersterangsbank kunnen overleggen. Niet-ingezetenen kunnen geen initiatiefnemer of aandeelhouder van pensioenverzekeringsmaatschappijen zijn.

	De inkomsten van de vrijwillige aanvullende pensioenfondsen en soortgelijke inkomsten die rechtstreeks verband houden met vrijwillige pensioenverzekeringen aangeboden door personen die zijn geregistreerd overeenkomstig de wetgeving van een andere EU-lidstaat en die, in overeenstemming met de desbetreffende wetgeving, vrijwillige pensioenverzekeringsactiviteiten uitvoeren, zijn niet belastbaar volgens de in de wet op de vennootschapsbelasting vastgestelde procedure. De voorzitter van de raad van beheer, de voorzitter van de raad van bestuur, de uitvoerend directeur en de afgevaardigd bestuurder moeten beschikken over een vast adres of in het bezit zijn van een duurzame verblijfsvergunning in Bulgarije.
Sector:	Toerisme en diensten in verband met reizen
Subsector:	Hotels, restaurants en catering Reisbureaus en reisorganisatoren Diensten van toeristengidsen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 641, CPC 642, CPC 643, CPC 7471, CPC 7472
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Hoger management en raden van bestuur Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Toerismewet, artikelen 17, 45

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Oprichting als vennootschap (filialen niet toegestaan) is vereist. Diensten in verband met het organiseren van toeristische reizen of diensten van reisbureaus kunnen worden aangeboden door in een lidstaat van de EU of de EER gevestigde personen indien zij bij vestiging op het grondgebied van Bulgarije beschikken over een afschrift van een document ter staving van het recht om dergelijke activiteiten uit te oefenen en een certificaat of een ander document van een kredietinstelling of een verzekeringsmaatschappij waaruit blijkt dat voor die personen een aansprakelijkheidsverzekering bestaat voor schade die zou kunnen voortvloeien uit een verwijtbare schending van de beroepsplicht. Wanneer de overheid (de staat of gemeenten) meer dan 50 % van de aandelen in een Bulgaars bedrijf bezit, mag het aantal buitenlandse managers het aantal Bulgaarse managers niet overschrijden. Nationaliteitsvereiste voor toeristengidsen.
Sector:	Visserij Vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1: 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC5233, CPC 721,CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882

Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Koopvaardijwetboek, artikelen 6, 27, 28 Recht van de zee, de binnenwateren en de havens van de Republiek Bulgarije, artikelen 116, 116a, 117, 117a Verordening nr. 17/22.01.2013 inzake het vervoer van goederen over de binnenwateren
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Een zeeschip mag onder Bulgaarse vlag varen indien het: a) eigendom is van de staat; b) eigendom is van een Bulgaarse natuurlijke of rechtspersoon; c) voor meer dan de helft eigendom is van Bulgaarse natuurlijke of rechtspersonen; of d) eigendom is van een natuurlijke of rechtspersoon uit een lidstaat van de EU op voorwaarde dat de scheepseigenaar de toestemming heeft gegeven aan Bulgaarse natuurlijke of rechtspersonen of natuurlijke of rechtspersonen uit een lidstaat van de EU die ingezetenen van Bulgarije zijn om er namens hem voor te zorgen dat aan de technische, administratieve en andere vereisten van de Bulgaarse wetgeving met betrekking tot zeeschepen wordt voldaan. Het recht om ondersteunende diensten voor openbaar vervoer in Bulgaarse havens en in de havens van nationaal belang uit te voeren, wordt toegekend via een concessieovereenkomst. In de havens van regionaal belang wordt dit recht toegekend via een overeenkomst met de eigenaar van de haven.

Sector:	Visserij Vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een schip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Vervoersdiensten (personen en vracht) door binnenvaartschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.10502, CPC 5133, CPC5223, CPC 721, CPC 722, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Hoger management en raden van bestuur Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Koopvaardijwetboek Recht van de zee, de binnenwateren en de havens van de Republiek Bulgarije Verordening inzake de voorwaarden voor en de volgorde van de selectie van Bulgaarse maatschappijen voor het vervoer van personen en vracht in het kader van internationale verdragen Verordening 3 inzake het onderhoud van onbemande vaartuigen

Omschrijving:	**Investeringen, grensoverschrijdende handel in diensten en internationaal zeevervoer** Het vervoer en elke activiteit in verband met waterbouwkunde en technische werkzaamheden onder water, de prospectie en winning van minerale en andere anorganische rijkdommen, loodsen, bunkeren, ontvangst van afval, mengsels van water en olie en dergelijke, uitgevoerd door schepen op de binnenwateren en de territoriale wateren van Bulgarije, mag alleen worden uitgevoerd door vaartuigen die onder Bulgaarse vlag varen of onder de vlag van een andere lidstaat van de EU. Diensten voor onbemande vaartuigen in Bulgaarse havens en opslagplaatsen op de Donau mogen alleen via Bulgaarse ondernemingen (oprichting als vennootschap is vereist) worden verleend. Het aantal dienstverleners in de havens kan worden beperkt op basis van de objectieve capaciteit van de haven, die wordt vastgesteld door een door de minister van Vervoer, Informatietechnologie en Communicatie opgericht comité van deskundigen. Voor ondersteunende diensten geldt een nationaliteitsvereiste. De kapitein en de hoofdwerktuigbouwkundige van het vaartuig moeten onderdaan zijn van een lidstaat van de EU of de EER of van de Zwitserse Bondsstaat. Ten minste 25 % van de functies op managements- en operationeel niveau en ten minste 25 % van de functies op ondergeschiktenniveau moeten bezet zijn door Bulgaarse onderdanen.

Sector:	Vervoer
Subsector:	Vervoer per spoor Ondersteunende diensten voor vervoer per spoor
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 711
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op het vervoer per spoor, artikelen 37, 48
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Alleen onderdanen van een lidstaat van de EU mogen vervoer per spoor aanbieden of ondersteunende diensten daarvoor in Bulgarije verlenen. Vergunningen voor personen- of goederenvervoer per spoor worden door de minister van Vervoer afgegeven aan spoorwegexploitanten die als handelaars zijn geregistreerd.

Voorbehouden van toepassing in Kroatië

Sector:	Alle sectoren
Subsector:	Verwerving van onroerend goed
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet inzake het bezit en andere zakelijke rechten (OG 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09 en 153/09) Wet op landbouwgrond (OG 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 31/11 en 63/11), art. 2
Omschrijving:	**Investeringen** Buitenlandse ondernemingen mogen alleen onroerend goed verwerven met het oog op het verlenen van diensten indien zij als rechtspersonen naar Kroatisch recht gevestigd en opgericht zijn. Voor de verwerving door filialen van onroerend goed dat nodig is voor het verlenen van diensten, is de goedkeuring van het Ministerie van Justitie vereist. Buitenlanders kunnen geen landbouwgrond verwerven.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de juridische beroepen (OG 9/94, 51/01, 117/08, 75/09, 18/11)

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Alleen leden van de Kroatische balie (in het Kroatisch: "odvjetnici") kunnen partijen voor de rechtbank vertegenwoordigen. Om lid te worden van de balie is Kroatisch staatsburgerschap vereist. Bij gerechtelijke procedures die een internationaal element omvatten, kunnen de partijen alleen voor de arbitragerechtbanken en ad-hocrechtbanken worden vertegenwoordigd door advocaten die lid zijn van de balie van een ander land. Voor volledige toelating tot de balie, die vereist is voor juridische vertegenwoordiging, geldt een nationaliteitsvereiste (nationaliteit van een lidstaat van de EU).
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Accountants en boekhouders
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 862
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de accountantscontrole (OG 146/05, 139/08, 144/12), art. 3
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Buitenlandse auditbureaus mogen auditdiensten verlenen op Kroatisch grondgebied indien zij daar een filiaal hebben gevestigd. Audits mogen alleen worden uitgevoerd door in Kroatië gevestigde rechtspersonen of door natuurlijke personen die ingezetenen van Kroatië zijn.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Diensten van architecten en ingenieurs
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 8671, CPC 8672, CPC 8673, CPC 8674
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet inzake de activiteiten van architecten en ingenieurs op het gebied van ruimtelijke ordening en bouw (OG 152/08, 49/11, 25/13)
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Een ontwerp of een project van een buitenlands architect of ingenieur moet worden goedgekeurd door een bevoegde natuurlijke of rechtspersoon in Kroatië met het oog op naleving van de Kroatische wetgeving.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Veterinaire diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 932
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de veterinaire diensten (OG 41/07, 55/11), artikelen 89, 106

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Alleen natuurlijke en rechtspersonen die met het oog op de uitvoering van veterinaire diensten in een lidstaat van de EU zijn gevestigd, mogen grensoverschrijdende veterinaire diensten verlenen in Kroatië (Wet op de veterinaire diensten; OG 41/07, 55/11, artikel 89). Alleen onderdanen van een lidstaat van de EU mogen een dierenartsenpraktijk in Kroatië vestigen (wet op de veterinaire diensten, OG 41/07; 55/11, artikel 106).
Sector:	Distributie
Subsector:	Detailhandel in geneesmiddelen en detailhandel in medische en orthopedische goederen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 63211
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de gezondheidszorg (OG 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12, 144/12)
Omschrijving:	**Investeringen** Voor vergunningen wordt een onderzoek naar de economische behoefte verricht. Belangrijkste criteria: bevolking en geografische concentratie van bestaande apotheken.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Bemiddeling in en beheer van onroerend goed
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 821, CPC 822
Type voorbehoud:	Markttoegang

Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet bemiddeling inzake onroerende goederen (OG 107/07 en 144/12), art. 2
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Voor bemiddeling in en beheer van onroerend goed is commerciële aanwezigheid vereist.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Aanverwante wetenschappelijke en technische adviezen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 8675
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Verordening inzake voorschriften voor de afgifte van goedkeuringen aan rechtspersonen voor het verrichten van professionele activiteiten op het gebied van milieubescherming (OG No. 57/10), artikelen 32-35
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Diensten inzake elementair geologisch, geodetisch en mijnbouwadvies, evenals bijbehorende adviesdiensten op het gebied van milieubescherming, mogen op het grondgebied van Kroatië uitsluitend in samenwerking met en/of door binnenlandse rechtspersonen worden verricht.
Sector:	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening
Subsector:	Ziekenhuizen Ambulances Intramurale gezondheidszorg, andere dan verpleging in een ziekenhuis

Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 9311, CPC 93192, CPC 93193, CPC 933
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de gezondheidszorg (OG 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12, 144/12)
Omschrijving:	**Investeringen** Voor de oprichting van particulier gefinancierde sociale verzorgingsfaciliteiten kunnen in bepaalde geografische gebieden op behoeften gebaseerde beperkingen gelden.
Sector:	Toerisme en diensten in verband met reizen
Subsector:	Hotels en restaurants Diensten van reisbureaus en touroperators (met inbegrip van reisleiders) Diensten van toeristengidsen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 641, CPC 642, CPC 643, CPC 7471, CPC 7472
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de horeca en cateringbedrijven (OG 138/06, 152/08, 43/09, 88/10 i 50/12) Wet op de toeristische dienstverlening (OG No. 68/07 en 88/10)
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Nationaliteitsvereiste voor horeca- en cateringdiensten door huishoudens en kleinschalige bedrijven op het platteland.

Sector:	Visserij, vervoer
Subsector:	Elke commerciële mariene activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Zeevaartwet (*Pomorski zakonik*), art. 187
Omschrijving:	**Investeringen, grensoverschrijdende handel in diensten en internationaal zeevervoer** Een zeeschip dat eigendom is van een natuurlijke of rechtspersoon met verblijfplaats of zetel buiten de EU kan worden geregistreerd in het nationale register van Kroatië en onder Kroatische vlag varen indien de schipper/onderneming die het vaartuig wil laten registreren een commerciële aanwezigheid in Kroatië heeft.

Sector:	Vervoer
Subsector:	Zeevervoersdiensten: sleep- en duwdiensten Ondersteunende diensten voor het zeevervoer Ondersteunende diensten voor alle wijzen van levering Vrachtbehandeling Opslag- en magazijndiensten Dienstverlening door bevrachtingsagentschap Andere vervoersondersteunende diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 7214, CPC 741, CPC 742, 745, CPC 741, CPC 742, CPC 748, CPC 749
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet betreffende het maritieme territorium en de zeehavens, OG 158/03, 100/04, 141/06 i 38/09 (Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama). (NN 158/03, 100/04, 141/06 i 38/09)
Omschrijving:	**Investeringen** Buitenlandse rechtspersonen moeten een onderneming vestigen in Kroatië en een concessie van de havenautoriteit verkrijgen via een openbare aanbestedingsprocedure.

Voorbehouden van toepassing in Cyprus

Sector:	Alle sectoren
Subsector:	Verwerving van onroerend goed
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet verwerving onroerend goed (vreemdelingen) (hoofdstuk 109), zoals gewijzigd bij de wetten 52 van 1969, 55 van 1972, 50 van 1990 en 54(I) van 2003
Omschrijving:	**Investeringen** Cyprioten of personen van Cypriotische oorsprong en onderdanen van een lidstaat van de EU mogen zonder beperkingen onroerende goederen in Cyprus verwerven. Zonder toestemming van de ministerraad kunnen buitenlanders geen onroerende goederen verwerven, tenzij als gevolg van een overlijden. Voor buitenlanders geldt dat wanneer het verworven onroerend goed de omvang overschrijdt die nodig is voor het optrekken van een huis of een gebouw voor commerciële doeleinden, of de oppervlakte van twee donum (2 676 m²) overschrijdt, elke door de ministerraad verleende vergunning is onderworpen aan de voorwaarden, beperkingen en criteria die door de ministerraad bij verordeningen zijn vastgesteld en goedgekeurd door het Huis van Afgevaardigden.

	Een buitenlander is elkeen die geen burger is van de Republiek Cyprus, met inbegrip van ondernemingen waarover buitenlandse zeggenschap bestaat. Buitenlanders van Cypriotische oorsprong of niet-Cypriotische echtgenoten van burgers van de Republiek Cyprus vallen niet onder dit begrip.
Sector:	Winning van delfstoffen
Subsector:	Winning van ruwe aardolie en aardgas
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 1110
Type voorbehoud:	Markttoegang Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	De koolwaterstoffenwet (Wet inzake prospectie, exploratie en winning) van 2007 (Wet 4(I)/2007), zoals gewijzigd bij de wetten 126(I) van 2013 en 29(I) van 2014
Omschrijving:	**Investeringen** De ministerraad kan, om redenen van zekerheid van de energievoorziening, de toegang tot en de uitoefening van activiteiten op het gebied van prospectie, exploratie en exploitatie van koolwaterstoffen verbieden aan elke entiteit waarover Canada of Canadese onderdanen de daadwerkelijke zeggenschap hebben. Na het verkrijgen van een vergunning voor de prospectie, exploratie en productie van koolwaterstoffen mag geen enkele entiteit onder de directe of indirecte zeggenschap van Canada of van Canadese onderdanen komen zonder de voorafgaande goedkeuring van de ministerraad.

	De ministerraad kan een vergunning voor de prospectie, exploratie en productie van koolwaterstoffen weigeren aan een entiteit die daadwerkelijk onder zeggenschap staat van Canada of van een derde land of van een onderdaan van Canada of van een derde land indien Canada of dat derde land met betrekking tot de toegang tot en de uitoefening van activiteiten op het gebied van prospectie, exploratie en exploitatie van koolwaterstoffen geen behandeling toekent aan entiteiten van de Republiek Cyprus of entiteiten van de lidstaten van de EU die gelijkwaardig is aan die welke de Republiek Cyprus of de lidstaten van de EU aan entiteiten van Canada of die derde partij toekennen.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Markttoegang Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Advocatenwet (hoofdstuk 2), als gewijzigd bij de wetten 42 van 1961, 20 van 1963, 46 van 1970, 40 van 1975, 55 van 1978, 71 van 1981, 92 van 1983, 98 van 1984, 17 van 1985, 52 van 1985, 9 van 1989, 175 van 1991, 212 of 1991, 9(I) van 1993, 56(I) van 1993, 83(I) van 1994, 76(I) van 1995, 103(I) van 1996, 79(I) van 2000, 31(I) van 2001, 41(I) van 2002, 180(I) van 2002, 117(I) van 2003, 130(I) van 2003, 199(I) van 2004, 264(I) van 2004, 21(I) van 2005, 65(I) van 2005, 124(I) van 2005, 158(I) van 2005, 175(I) van 2006, 117(I) van 2007, 103(I) van 2008, 109(I) van 2008, 11(I) van 2009, 130(I) van 2009, 4(I) van 2010, 65(I) van 2010, 14(I) van 2011, 144(I) van 2011, 116(I) van 2012 en 18(I) van 2013

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Voor volledige toelating tot de balie is ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) en nationaliteit van een EU-lidstaat vereist. Alleen advocaten die aan de balie zijn ingeschreven, mogen vennoot, aandeelhouder of lid van de raad van bestuur van een advocatenkantoor in Cyprus zijn. Om rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU te mogen verlenen, kan commerciële aanwezigheid worden verlangd in de vorm van een van de rechtsvormen die uit hoofde van de nationale wetgeving zijn toegestaan, op niet-discriminerende basis. Bepaalde rechtsvormen kunnen uitsluitend voorbehouden zijn aan advocaten die tot de balie zijn toegelaten, ook op niet-discriminerende basis.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Accountants en boekhouders Auditdiensten, belastingconsulenten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 86211, CPC 86212, CPC 86213, CPC 86219, CPC 86220, CPC 863
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet inzake auditors en verplichte controle van de jaarrekeningen en de geconsolideerde jaarrekeningen van 2009 (Wet 42(I)/2009), zoals gewijzigd bij Wet 163(I) van 2013

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten**
	Alleen natuurlijke personen hebben toegang. Canadese auditors moeten een bijzondere vergunning verkrijgen van de minister van Financiën, die wordt afgegeven onder voorbehoud van wederkerigheid. Hiervoor wordt ook een onderzoek naar de economische behoefte verricht. Belangrijkste criteria: de werkgelegenheid in de subsector. Beroepsverenigingen (personenvennootschappen) van natuurlijke personen zijn toegestaan. Rechtspersonen zijn niet toegestaan.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Technische testen en analyses
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 8676
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de registratie van scheikundigen van 1988 (Wet 157/1988), zoals gewijzigd bij de wetten 24(I) van 1992 en 20(I) van 2004
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten**
	Om diensten van scheikundigen en biologen te mogen verlenen, is de nationaliteit van een lidstaat van de EU vereist.
Sector:	Toerisme en diensten in verband met reizen
Subsector:	Diensten van reisbureaus en touroperators (met inbegrip van reisleiders) Diensten van toeristengidsen

Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 7471, CPC 7472
Type voorbehoud:	Markttoegang Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op toeristische ondernemingen, reisbureaus en toeristengidsen 1995 tot en met 2004 (N.41(I)/1995-2004)
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Vergunningen voor de vestiging en exploitatie van toeristische ondernemingen en reisbureaus en verlengingen van exploitatievergunningen van bestaande ondernemingen worden alleen verleend aan natuurlijke of rechtspersonen uit de EU. Niet-ingezeten vennootschappen die niet in een andere lidstaat van de EU gevestigd zijn, mogen in de Republiek Cyprus de in artikel 3 van de bovenvermelde wet bedoelde activiteiten niet uitoefenen op georganiseerde of permanente basis, tenzij vertegenwoordigd door een ingezeten vennootschap. Voor het aanbieden van diensten van toeristengidsen is de nationaliteit van een lidstaat van de EU vereist.
Sector:	Visserij, vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken

Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de koopvaardij (registratie van schepen, verkoop van schepen en hypotheken op schepen) van 1963 tot en met 2005 (Wet 45/1963), zoals gewijzigd bij de wetten 138(I) van 2003, 169(I) van 2004 en 108(I) van 2005
Omschrijving:	**Investeringen en internationaal zeevervoer** Een vaartuig kan alleen worden geregistreerd in het register van Cypriotische schepen indien: a) meer dan 50 % van de aandelen van het vaartuig in handen zijn van onderdanen van een lidstaat van de Europese Unie die, indien zij geen permanent ingezetenen van de Republiek Cyprus zijn, een gemachtigde vertegenwoordiger in de Republiek Cyprus hebben aangesteld; of b) alle aandelen (100 %) van het schip eigendom zijn van een of meer vennootschappen die zijn opgericht en actief zijn: i) overeenkomstig het recht van de Republiek Cyprus en hun statutaire zetel in de Republiek Cyprus hebben;

ii) overeenkomstig het recht van een andere lidstaat van de EU en hun statutaire zetel, hoofdbestuur of hoofdvestiging binnen de Europese Economische Ruimte hebben, en die een gemachtigde vertegenwoordiger in de Republiek Cyprus hebben aangesteld of het beheer van het schip volledig hebben toevertrouwd aan een scheepsmanagementbedrijf uit Cyprus of uit de EU dat zijn bedrijfszetel in de Republiek Cyprus heeft; of

iii) buiten de Republiek Cyprus of buiten een andere EU-lidstaat, maar waarover onderdanen van een EU-lidstaat zeggenschap hebben en die een gemachtigde vertegenwoordiger in de Republiek Cyprus hebben aangesteld of het beheer van het schip volledig hebben toevertrouwd aan een scheepsmanagementbedrijf uit Cyprus of uit de EU dat zijn bedrijfszetel in de Republiek Cyprus heeft. De vennootschap wordt geacht onder zeggenschap te staan van onderdanen van een lidstaat van de EU wanneer meer dan 50 % van de aandelen in handen zijn van onderdanen van een lidstaat van de EU of wanneer de meerderheid van de bestuurders van de vennootschap onderdaan zijn van een lidstaat van de EU.

Voorbehouden van toepassing in Tsjechië

Sector:	Alle sectoren
Subsector:	Verwerving van onroerend goed
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet nr. 95/1999 Coll. (betreffende de voorwaarden inzake de overdracht van landbouwgrond en bossen in staatseigendom naar eigendom van andere entiteiten) Wet nr. 503/2012 Coll. betreffende het staatskadaster
Omschrijving:	**Investeringen** Landbouw- en bosgrond kan worden verworven door buitenlandse natuurlijke personen met vaste verblijfplaats in de Tsjechische Republiek en in de Tsjechische Republiek gevestigde ondernemingen. Voor landbouwgrond en bos in handen van de overheid gelden speciale regels. Landbouwgrond en bos in handen van de overheid kan uitsluitend door Tsjechische onderdanen, gemeenten of openbare universiteiten (voor opleiding en onderzoek) worden verworven. Rechtspersonen (ongeacht hun rechtsvorm of vestigingsplaats) kunnen uitsluitend landbouwgrond in handen van de overheid verwerven indien daarop een gebouw wordt gebouwd waarvan zij reeds eigenaar zijn of indien die grond absoluut noodzakelijk is voor het gebruik van een dergelijk gebouw. Bos in handen van de overheid kan uitsluitend door gemeenten en openbare universiteiten worden verworven.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten

Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet nr. 85/1996 Coll., Wet op de juridische beroepen
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Buitenlandse advocaten die zijn toegelaten tot de Tsjechische balie op grond van sectie 5a, subsectie (1), van de Wet op de juridische beroepen, mogen rechtskundige diensten verlenen met betrekking tot het recht van het land waar zij hun recht op het verlenen van rechtskundige diensten hebben verworven, en met betrekking tot het internationale recht. Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Om rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU te mogen verlenen, kan commerciële aanwezigheid worden verlangd in de vorm van een van de rechtsvormen die uit hoofde van de nationale wetgeving zijn toegestaan, op niet-discriminerende basis. Bepaalde rechtsvormen kunnen uitsluitend voorbehouden zijn aan advocaten die tot de balie zijn toegelaten, ook op niet-discriminerende basis.
Sector:	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening
Subsector:	Zakelijke diensten en productiediensten Veterinaire diensten Paramedisch personeel Restaurateur Fysiotherapeuten

Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 93191, CPC 932, CPC 96322
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet nr. 166/1999 Coll. (Wet op de veterinaire diensten), §58-63, 39 Wet nr. 381/1991 Coll. (betreffende de kamer van dierenartsen van de Tsjechische Republiek), lid 4 Wet 20/1987 Coll., betreffende staatsmonumentenzorg Wet 96/2004 Coll., betreffende de voorwaarden voor de verkrijging en erkenning van kwalificaties voor de uitoefening van niet-medische beroepen in de gezondheidszorg en voor de uitoefening van activiteiten in verband met het verlenen van gezondheidszorg
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Alleen natuurlijke personen hebben toegang.

Sector:	Onderwijs
Subsector:	Diensten voor hoger onderwijs
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 92390
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet nr. 111/1998 Coll. (Wet op het hoger onderwijs), § 39 WET NR. 561/2004 COLL. INZAKE KLEUTERONDERWIJS, BASISONDERWIJS, MIDDELBAAR, TERTIAIR BEROEPSONDERWIJS EN ANDERE VORMEN VAN ONDERWIJS (DE ONDERWIJSWET)

Omschrijving:	**Investeringen** Vestiging in de EU is vereist om goedkeuring van de staat te kunnen aanvragen om op te treden als met particuliere middelen gefinancierde instelling voor hoger onderwijs. Dit voorbehoud is niet van toepassing op secundair technisch en beroepsonderwijs.
Sector:	Gemeenschapsvoorzieningen en sociale en persoonlijke diensten
Subsector:	Milieubeschermingsdiensten Recycling Verpakking
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet 477/2001 Coll. (Wet op de verpakkingen), lid 16
Omschrijving:	**Investeringen** Een erkend verpakkingsbedrijf mag alleen diensten verlenen met betrekking tot terugname en verwerking van verpakkingen en moet een als naamloze vennootschap opgerichte rechtspersoon zijn.

Sector:	Visserij Vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CP 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet 61/2000 betreffende de zeevaart (§5, §6 en §28)
Omschrijving:	**Investeringen en internationaal zeevervoer** De exploitatie van een schip onder de nationale vlag is voorbehouden aan onderdanen van een lidstaat van de EU of rechtspersonen die in een lidstaat van de EU of de EER zijn gevestigd.

Sector:	Vervoer
Subsector:	Vervoer per spoor
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 711
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet nr. 266/1994 Coll. betreffende het vervoer per spoor
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor personen- en goederenvervoer en voor duwen en trekken per spoor is oprichting als een vennootschap vereist (filialen niet toegestaan).

Voorbehouden van toepassing in Denemarken

Sector:	Alle sectoren
Subsector:	Verwerving van onroerend goed
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Deense Wet inzake de verwerving van onroerend goed Lovbekendtgørelse nr. 566 af 28. august 1986 om erhvervelse af fast ejendom (Wet van het Ministerie van Justitie nr. 566 van 28 augustus 1985), zoals gewijzigd bij Wet nr. 1102 van 21 december 1994 en Besluit nr. 764 van 18 september 1995 Deense Wet inzake agrarisch onroerend goed (lov om landbrugsejendomme)
Omschrijving:	**Investeringen** De Deense Wet inzake de verwerving van onroerend goed is van toepassing op landbouwgrond omdat de term "onroerend goed" betrekking heeft op alle onroerend goed en derhalve landbouwgrond omvat. Alleen personen die hun vaste verblijfplaats in Denemarken hebben of die eerder gedurende ten minste vijf jaar vast in Denemarken zijn verbleven, kunnen onroerende goederen in Denemarken aankopen. Dit geldt ook voor ondernemingen, verenigingen en andere organen, openbare of particuliere instanties, stichtingen en caritatieve trusts die geen statutaire zetel in Denemarken hebben, en voor buitenlandse overheidsinstanties. Andere personen moeten voor het verwerven van onroerende goederen verzoeken om toestemming van het Ministerie van Justitie dat deze verleent indien de aanvrager het onroerend goed zal gebruiken als hoofdverblijf tijdens zijn verblijf in Denemarken of voor activiteiten als zelfstandige in Denemarken.

De aankoop van onroerend goed dat door de aanvrager zal worden gebruikt als tweede woning of zomerhuisje is slechts toegestaan indien de betrokkene bijzonder nauwe betrekkingen of banden met Denemarken heeft.

De aankoop van onroerend goed voor ondernemingen, verenigingen en andere organen, openbare of particuliere instanties, stichtingen en caritatieve trusts die geen statutaire zetel in Denemarken hebben, wordt toegestaan als de aankoop een eerste vereiste voor de zakelijke activiteiten van de koper is.

De verwerving van landbouwgrond door particulieren of rechtspersonen wordt tevens geregeld door de Deense Wet inzake agrarisch onroerend goed (lov om landbrugsejendomme), die beperkingen oplegt aan alle personen, Deense of buitenlandse, ten aanzien van de verwerving van agrarische eigendommen. Particulieren of rechtspersonen die agrarisch onroerend goed wensen te verwerven, moeten dus voldoen aan de voorschriften van beide wetten.

Een particulier kan een landbouwbedrijf verwerven op voorwaarde dat de verwervende partij - of een andere persoon - zich niet later dan zes maanden na de verwerving op het bedrijf vestigt. Er gelden geen beperkingen ten aanzien van de nationaliteit.

Indien de verwervende partij geen onderdaan is van een lidstaat van de EU of de EER, moet hij ook een vergunning van het Ministerie van Justitie hebben, tenzij de verwerver momenteel in Denemarken woont of daar gedurende ten minste vijf jaar heeft gewoond.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861

Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Lovbekendtgørelse nr. 1053 af 29. Oktober 2009 (Wet nr. 1053 van 29 oktober 2009 op het procesrecht)
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Om rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat te mogen verlenen, kan commerciële aanwezigheid worden verlangd in de vorm van een van de rechtsvormen die uit hoofde van de nationale wetgeving zijn toegestaan, op niet-discriminerende basis. Bepaalde rechtsvormen kunnen uitsluitend voorbehouden zijn aan advocaten die tot de balie zijn toegelaten, ook op niet-discriminerende basis. Negentig procent van de aandelen van een Deens advocatenkantoor moet in handen zijn van advocaten met een Deense vergunning tot uitoefening van het juridische beroep of in Denemarken geregistreerde advocatenkantoren. Uitsluitend advocaten met een Deense praktijkvergunning mogen bestuurder of lid van het management van een Deens advocatenkantoor zijn. De overige tien procent mogen eigendom zijn van andere werknemers bij advocatenkantoren, die ook zitting mogen hebben in de raad van bestuur en lid mogen zijn van het management van het kantoor. Alleen advocaten met een Deense praktijkvergunning mogen juridisch advies verstrekken.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Accountants en boekhouders Auditdiensten

Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 86211, CPC 86212, CPC 86213, CPC 86219, CPC 86220
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Revisorloven (Deense Wet inzake erkende auditors en auditbureaus), Wet nr. 468 van 17 juni 2008
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Om auditdiensten te verlenen is ingezetenschap vereist. Buitenlandse accountants kunnen na toestemming van de Deense ondernemingsautoriteit (*Danish Business Authority*) partnerschappen met in Denemarken officieel erkende accountants aangaan.

Sector:	Gezondheidszorg
Subsector:	Veterinaire diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 932
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet nr. 433 van 9 juni 2004 betreffende dierenartsen
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Alleen natuurlijke personen hebben toegang.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Bemiddeling in en beheer van onroerend goed (voor een vast bedrag of op contractbasis)
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 822
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Lov om omsætning af fast ejendom (Wet op de verkoop van onroerend goed)
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Wat bemiddeling in en beheer van onroerend goed door natuurlijke personen die zich op het grondgebied van Denemarken bevinden betreft, mogen alleen officieel erkende vastgoedmakelaars die natuurlijke personen zijn en die zijn toegelaten tot het makelaarsregister de titel van "makelaar" gebruiken. De vereisten voor de toelating tot het register zijn neergelegd in sectie 25, lid 2, van de Wet op de verkoop van onroerend goed. Volgens die wet moet de aanvrager een Deens ingezetene of een ingezetene van de EU, de EER of de Zwitserse Bondsstaat zijn. De Deense ondernemingsautoriteit kan afzien van de eis van ingezetenschap. De Wet op de verkoop van onroerend goed is alleen van toepassing op bemiddeling in en beheer van onroerend goed voor Deense consumenten.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Vertalers en tolken
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 87905
Type voorbehoud:	Markttoegang Meestbegunstigingsbehandeling

Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Lov om translatører og tolke (Wet op erkende vertalers en tolken), wet nr. 181 van 25 maart 1988, ss. 1 en 1a
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van vertaal- en tolkdiensten door natuurlijke personen die zich op het grondgebied van Denemarken bevinden, is een vergunning van de Deense ondernemingsautoriteit vereist. Aan personen die een vergelijkbaar beroep uitoefenen als dat van officieel erkend vertaler of tolk in een andere lidstaat van de EU, in een EER-land of in de Zwitserse Bondsstaat kan een vrijstelling van de vergunningsplicht worden verleend voor de incidentele en tijdelijke levering van deze diensten.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Beveiligingsdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Hoger management en raden van bestuur
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Lov om vagtvirksomhed LBK nr 227 af 03/03/2010
Omschrijving:	**Investeringen** Nationaliteits- en verblijfsvereisten voor de leden van de raad van bestuur.

Sector:	Distributie
Subsector:	Detailhandel in geneesmiddelen, medische en orthopedische goederen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 63211
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Apotekerloven (Deense Apothekenwet) LBK nr. 855 van 4 augustus 2008
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Alleen natuurlijke personen mogen detailhandelsdiensten op het gebied van geneesmiddelen en specifieke medische goederen aan het grote publiek verlenen.

Sector:	Visserij, vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.10502, CPC 5133, CPC5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen

Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Lov om Dansk Internationalt Skibsregister (Wet inzake het Deense internationale scheepsregister), para 1 (2) Søloven (Deense Koopvaardijwet), para 1 (2). Lov om Havne (Havenwet), ss. 9 (6-7) en 10 (4-5)
Omschrijving:	**Investeringen, grensoverschrijdende handel in diensten en internationaal zeevervoer** Ingezetenen van landen die geen lid zijn van de EU kunnen geen eigenaar zijn van schepen die onder Deense vlag varen, behalve: a) via een in Denemarken opgerichte onderneming, d.w.z. een agentschap, een filiaal of een dochteronderneming. De vaartuigen moeten bovendien daadwerkelijk door de onderneming worden beheerd, gecontroleerd en geëxploiteerd via een onderdaan van een lidstaat van de EU of de EER of via een Deense ingezetene; of b) via de vestiging van een dochteronderneming in een andere lidstaat van de EU of de EER en de overdracht van de eigendom van het schip aan die in de EU of EER gevestigde onderneming. Deze in de EU of EER gevestigde onderneming is niet verplicht een agentschap, filiaal of dochteronderneming op te richten maar moet een vertegenwoordiger in Denemarken aanstellen en het schip moet daadwerkelijk vanuit Denemarken worden beheerd, gecontroleerd en geleid.
Sector:	Visserij Vervoer
Subsector:	Ondersteunende diensten voor vervoer over water
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 741, CPC 742, CPC 745

Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Lov om Dansk Internationalt Skibsregister (Wet inzake het Deense internationale scheepsregister), para 1 (2) Søloven (Deense Koopvaardijwet), para 1 (2). Lov om Havne (Havenwet), ss. 9 (6-7) en 10 (4-5)
Omschrijving:	**Investeringen, grensoverschrijdende handel in diensten en internationaal zeevervoer** Wanneer een buitenlands particulier havenbedrijf stuwadoordiensten en andere met schepen verband houdende diensten uitvoert in een Deense haven in samenwerking met een Deense gemeentelijke haven, is overeenkomstig de Havenwet toestemming van de minister van Vervoer nodig. Gemeentelijke havens hebben de toestemming nodig van de minister van Vervoer om stuwadoordiensten en andere met schepen verband houdende diensten zoals loodsen, slepen enz. uit te voeren. Havens van de staat mogen deze diensten niet uitvoeren. De Havenwet legt geen beperkingen op aan particuliere havenbedrijven, dus is het ook voor buitenlandse *particuliere* havenbedrijven niet verboden stuwadoordiensten en andere met schepen verband houdende diensten in Deense havens uit te voeren. Buitenlandse *overheids*- en *gemeentelijke* havenbedrijven zijn echter onderworpen aan de in de Havenwet opgelegde beperkingen.

Sector:	Energie
Subsector:	Vervoer van brandstoffen via pijpleidingen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 7131
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Bekendtgørelse nr. 724 af 1. juli 2008 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsysrtemer og pipelines (Besluit betreffende de inplanning, bouw en exploitatie van olietanks, leidingen en pijpleidingen), nr. 724 van 1 juli 2008
Omschrijving:	**Investeringen** De eigenaar of gebruiker die voornemens is om een pijpleiding voor het vervoer van ruwe of geraffineerde aardolie en van aardolieproducten en aardgas aan te leggen, moet over een vergunning van de lokale autoriteit beschikken vóór de aanvang van de werkzaamheden. Het aantal dergelijke vergunningen kan worden beperkt.

Voorbehouden van toepassing in Estland

Sector:	Alle sectoren
Subsector:	
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Äriseadustik (Handelswetboek) § 63^1 (2), § 385 (1)
Omschrijving:	**Investeringen** Een buitenlandse onderneming moet een directeur of directeuren voor een filiaal benoemen. De directeur van een filiaal moet een handelingsbevoegde natuurlijke persoon zijn. Ten minste één directeur van een filiaal moet ingezetene van Estland, van een lidstaat van de EER of de Zwitserse Bondsstaat zijn.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Advokatuuriseadus (Wet op de advocatuur), RT I 2001, 36, 201 Notariaadiseadus (Wet op het notarisambt), RT I 2000, 104, 684 Kohtutäituri seadus (Deurwaarderswet), RT I 2009, 68, 463

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het Estse recht, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Voor volledige toelating tot de balie is ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) vereist. Om rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU te mogen verlenen, kan commerciële aanwezigheid worden verlangd in de vorm van een van de rechtsvormen die uit hoofde van de nationale wetgeving zijn toegestaan, op niet-discriminerende basis. Bepaalde rechtsvormen kunnen uitsluitend voorbehouden zijn aan advocaten die tot de balie zijn toegelaten, ook op niet-discriminerende basis. Voor rechtskundige diensten andere dan raadgevende diensten aan cliënten met betrekking tot hun wettelijke rechten en plichten en het verstrekken van informatie over juridische aangelegenheden, is commerciële aanwezigheid beperkt tot individueel gevestigde advocaten, of advocatenkantoren in de vorm van een vennootschap ("*law firm*") met beperkte aansprakelijkheid, waarvoor toestemming van de orde van advocaten (Advokatuur) noodzakelijk is.
Sector:	Rechtskundige diensten
Subsector:	Octrooigemachtigden Beëdigde vertalers
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Patendivoliniku seadus (Wet inzake octrooigemachtigden) § 14 (1) Vandetõlgi seadus (Wet inzake beëdigde vertalers) § 3 (2)

Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten**
	Octrooigemachtigden moeten onderdaan zijn van een lidstaat van de EU met een vaste verblijfplaats in Estland.
	Beëdigde vertalers moeten de nationaliteit van een lidstaat van de EU hebben.
Sector:	Distributie
Subsector:	Detailhandel in geneesmiddelen, medische en orthopedische goederen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 63211
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Ravimiseadus (Geneesmiddelenwet), RT I 2005, 2, 4; § 25 (3), §30, § 42[1]
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten**
	De detailhandel in geneesmiddelen en specifieke medische goederen aan het grote publiek is voorbehouden aan apotheken.
	Postorderverkoop van geneesmiddelen en de levering van via internet bestelde geneesmiddelen per post of via koeriersdiensten is verboden.
	Voor vestigingsvergunningen wordt een onderzoek naar de economische behoefte verricht. Belangrijkste criteria: geografische concentratie in het gebied.

Sector:	Visserij, vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij, vervoer (personen en vracht) met zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520 CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Hoger management en raden van bestuur Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal Wet betreffende de scheepsvlag en de Wet betreffende het scheepsregister
Maatregelen:	

Omschrijving:

Investeringen en internationaal zeevervoer

Het recht om onder de vlag van de Republiek Estland te varen wordt verleend aan zeeschepen die eigendom zijn van Estse burgers; zeeschepen in gemeenschappelijke eigendom indien het vaartuig voor het grootste deel eigendom is van Estse mede-eigenaars. Het bezit van een meerderheidsbelang in een vaartuig dat onder Estse vlag vaart, is voorbehouden aan onderdanen en rechtspersonen uit de lidstaten van de EU mits de persoon uit een andere lidstaat van de EU:

a) een verblijfplaats of een vaste inrichting in Estland heeft en het schip zelf niet wordt geacht een zetel van bedrijfsuitoefening te zijn; of

b) een permanente vertegenwoordiger is met woonplaats of zetel in Estland en die verantwoordelijk is voor de naleving van de technische, sociale en administratieve vereisten met betrekking tot zeeschepen in Estland en die rechtstreekse controle uitoefent over en rechtstreeks toezicht houdt op het gebruik van het schip.

Voorbehouden van toepassing in Finland

Voor de toepassing van de voorbehouden van de EU en haar lidstaten worden de Ålandeilanden beschouwd als een regionaal bestuursniveau in Finland

Sector:	Alle sectoren
Subsector:	
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Hoger management en raden van bestuur Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (Wet op het recht om een handelsactiviteit uit te voeren) (122/1919), s. 1 Osuuskuntalaki (Wet inzake coöperaties) 1488/2001 Osakeyhtiölaki (Wet op de vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid) (624/2006), Laki luottolaitostoiminnasta (Wet op kredietinstellingen) (121/2007)
Omschrijving:	**Investeringen** Ten minste een van de vennoten van een vennootschap onder firma of ten minste een van de beherende vennoten van een commanditaire vennootschap moet zijn verblijfplaats in de EER hebben of, indien de vennoot een rechtspersoon is, in de EER gevestigd zijn (filialen niet toegestaan). De registratieautoriteit kan vrijstellingen verlenen. Om als particulier een handelsactiviteit uit te voeren, is ingezetenschap in de EER vereist.

	Indien een buitenlandse organisatie uit een land buiten de EER een bedrijf of handelsonderneming wil beginnen door een filiaal in Finland te vestigen, heeft zij een handelsvergunning nodig. Voor ten minste een van de gewone en een van de plaatsvervangende leden van de raad van bestuur alsook voor de directeur is EER-ingezetenschap vereist. De registratieautoriteit kan voor bepaalde ondernemingen vrijstellingen verlenen.
Sector:	Winning van delfstoffen
Subsector:	Mijnbouw Diensten in verband met de mijnbouw Ingenieurs: wetenschappelijke en technische adviezen Winning van ertsen
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 120, CPC 5115, CPC 883, CPC 8675
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Kaivoslaki (Mijnbouwwet) (621/2011) Ydinenergialaki (Kernenergiewet) (990/1987)
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor de exploratie en exploitatie van minerale rijkdommen is een vergunning vereist die, wat de ontginning van nucleair materiaal betreft, door de centrale overheid wordt verleend. Voor de exploitatie van een mijnbouwgebied is een vergunning van de centrale overheid vereist. Vergunningen kunnen worden verleend aan een in de EER ingezetene natuurlijke persoon of een in de EER gevestigde rechtspersoon. Er kan een onderzoek naar de economische behoefte worden uitgevoerd.

Sector:	Veehouderij
Subsector:	Rendierhouderij
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 014
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Poronhoitolaki (Wet op de rendierhouderij) (848/1990), hoofdstuk 1, s. 4 Protocol nr. 3 bij het verdrag betreffende de toetreding van Finland
Omschrijving:	**Investeringen** Alleen onderdanen van een lidstaat van de EER woonachtig in rendiergebied mogen eigen rendieren houden en activiteiten in verband met de rendierhouderij uitoefenen. Exclusieve rechten kunnen worden verleend.

Sector:	Rechtskundige diensten
Subsector:	
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Tavaramerkkilaki (Wet op de handelsmerken) (7/1964) Laki patenttiasiamiehistä (Wet inzake octrooigemachtigden) (552/1967) Laki kasvinjalostajanoikeudesta (Wet inzake plantveredelingsrechten) 1279/2009 Mallioikeuslaki (Wet inzake geregistreerde modellen) 221/1971

Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Om te worden opgenomen in het Register van octrooigemachtigden, wat noodzakelijk is om het beroep van octrooigemachtigde te mogen uitoefenen, moet een octrooigemachtigde ingezetene van de EER zijn.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Laki asianajajista (Advocatenwet) (496/1958), ss. 1 en 3, Oikeudenkäymiskaari (4/1734) (Wetboek van procesrecht)
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Voor toelating tot de balie, die vereist is om de Finse titel "asianajaja" te mogen gebruiken, is ingezetenschap in de EER vereist. Rechtskundige diensten, met inbegrip van intern recht, kunnen ook worden verleend door personen die geen lid zijn van de balie.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Auditdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 86211, CPC 86212, andere dan boekhouders

Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Tilintarkastuslaki (Wet op de accountantscontrole) (459/2007) Sectorale wet- en regelgeving schrijft het gebruik van lokaal erkende auditors voor
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor ten minste een van de auditors van een Finse vennootschap met beperkte aansprakelijkheid of van ondernemingen die verplicht zijn een audit uit te voeren, is EER-ingezetenschap vereist. Een auditor moet een plaatselijk erkend auditor of een lokaal erkend auditkantoor zijn.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Vertaaldiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 87905
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Laki auktorisoiduista kääntäjistä (Wet op erkende vertalers) (1231/2007), s. 2(1))
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Voor beëdigde vertalers is ingezetenschap in de EER vereist.

Sector:	Andere diensten
Subsector:	Begrafenissen, crematie en lijkbezorging
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 9703
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Hautaustoimilaki (Begrafeniswet) (457/2003)
Omschrijving:	**Investeringen** Diensten van crematoria en exploitatie/onderhoud van begraafplaatsen en kerkhoven mogen alleen worden uitgevoerd door de staat, gemeenten, parochies, religieuze gemeenschappen en stichtingen of verenigingen zonder winstoogmerk.

Sector:	Visserij, vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen

Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Merilaki (Zeevaartwet) 674/1994
Omschrijving:	**Investeringen, grensoverschrijdende handel in diensten en internationaal zeevervoer** Buitenlandse investeerders moeten hun hoofdkantoor in Finland hebben om een vaartuig in het nationale register der zeeschepen te laten registreren. Alleen wanneer een Fins staatsburger of bedrijf meer dan zestig procent van het vaartuig bezit, kan een schip als Fins worden beschouwd en mag het onder Finse vlag varen.
Sector:	Vervoer
Subsector:	Ondersteunende diensten voor vervoer over water
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 745
Type voorbehoud:	Markttoegang Nationale behandeling Meestbegunstigingsbehandeling Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Merilaki (Zeevaartwet) (674/1994) Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (Wet op het recht om een handelsactiviteit uit te voeren) (122/1919), s. 4
Omschrijving:	**Investeringen, grensoverschrijdende handel in diensten en internationaal zeevervoer** Ondersteunende diensten voor zeevervoer in Finse territoriale wateren of op Finse binnenwateren zijn voorbehouden aan vloten die varen onder de nationale vlag, de vlag van een EU-lidstaat of de Noorse vlag.

Voorbehouden van toepassing in Frankrijk

Sector:	Landbouw en jacht
Subsector:	
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 011, ISIC rev 3.1 012, ISIC rev 3.1 013, ISIC rev 3.1 014, ISIC rev 3.1 015
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Code rural et de la pêche maritime: art. R331-1 inzake vestiging en art. L. 529-2 inzake landbouwcoöperaties
Omschrijving:	**Investeringen** Voor de oprichting van bedrijven en landbouwcoöperaties door investeerders van buiten de EU is toestemming vereist. Voorafgaande toestemming is vereist om lid te worden van een landbouwcoöperatie of om als directeur daarvan op te treden.

Sector:	Visserij
Subsector:	Visserij en aquacultuur Diensten in verband met visserij
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 050, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Code rural et de la pêche maritime: art. L921-3

Omschrijving:	**Investeringen**
	Een Frans schip onder Franse vlag kan alleen een visvergunning krijgen of toelating krijgen om te vissen op basis van nationale quota wanneer er een reëel economisch verband op het grondgebied van Frankrijk bestaat en het vaartuig vanuit een vaste inrichting op het grondgebied van Frankrijk wordt geleid en gecontroleerd.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Loi du 31 décembre 1971, art. 56 Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales Loi 90-1259 du 31 décembre 1990, art. 7
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten**
	Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het Franse recht, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Voor volledige toelating tot de balie is ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) vereist. Alleen onderdanen van een lidstaat van de EER of de Zwitserse Bondsstaat kunnen worden toegelaten tot de balie en mogen derhalve rechtskundige diensten op basis van het Franse recht verlenen.

	Om rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU te mogen verlenen, kan commerciële aanwezigheid worden verlangd in de vorm van een van de rechtsvormen die uit hoofde van de nationale wetgeving zijn toegestaan, op niet-discriminerende basis. Bepaalde rechtsvormen kunnen uitsluitend voorbehouden zijn aan advocaten die tot de balie zijn toegelaten, ook op niet-discriminerende basis. Voor vertegenwoordiging voor het *"Cour de Cassation*" en de "*Conseil d'Etat"* gelden quota's. Van een advocatenkantoor dat diensten verleent met betrekking tot Frans of Unierecht, moeten minstens 75 % van de partners, die 75 % van de aandelen in handen hebben, advocaten zijn die in Frankrijk volledig tot de balie zijn toegelaten.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Accountants en boekhouders Auditdiensten Belastingconsulenten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 86211, CPC 86212, CPC 86213, CPC 86219, CPC 86220, CPC 863
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945, arts. 3, 7, 26, 27
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Buitenlandse accountants en boekhouders moeten toestemming krijgen van de minister van Economie, Financiën en Industrie, in overleg met de minister van Buitenlandse Zaken.

	Voor accountants en boekhouders geldt: dienstverlening is alleen mogelijk via een SEL (anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions), een AGC (Association de gestion et comptabilité) of een SCP (Société civile professionnelle). Voor belastingconsulenten geldt: dienstverlening is alleen mogelijk via een SEL (anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions) of een SCP (Société civile professionnelle). Voor wettelijk voorgeschreven audits geldt: dienstverlening mag via elke bedrijfsvorm, met uitzondering van een SNC (Société en nom collectif) of een SCS (Société en commandité simple).
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Diensten van architecten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 8671
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales. Décret 95-129 du 2 février 1995 relatif à l'exercice en commun de la profession d'architecte sous forme de société en participation. Décret 92-619 du 6 juillet 1992 relatif à l'exercice en commun de la profession d'architecte sous forme de société d'exercice libéral à responsabilité limitée SELARL, société d'exercice libéral à forme anonyme SELAFA, société d'exercice libéral en commandite par actions SELCA. Loi 77-2 du 3 janvier 1977, arts. 12, 13, 14

Omschrijving:	**Investeringen**
	Een architect mag zich alleen in Frankrijk vestigen om architectuurdiensten te verlenen onder een van de volgende rechtsvormen (op niet-discriminerende basis):
	SA en SARL (sociétés anonymes, à responsabilité limitée), EURL (Entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée), SCA (en commandite par actions), SCOP (Société coopérative et participative), SELARL (société d'exercice libéral à responsabilité limitée), SELAFA (société d'exercice libéral à forme anonyme), SELAS (société d'exercice libéral par actions simplifiée) of SAS (Société par actions simplifiée), of als individu of vennoot in een architectenbureau.
Sector:	Gezondheidszorg
Subsector:	Veterinaire diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 932
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
	Markttoegang
	Meestbegunstigingsbehandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Code rural et de la pêche maritime arts. L241-1; L241-2; L241-2-1
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten**
	Beperkt tot onderdanen van lidstaten van de EU en de EER. Voor zover Canada toestaat dat Franse burgers daar veterinaire diensten verlenen, staat Frankrijk toe dat Canadese dienstverleners in Frankrijk onder dezelfde voorwaarden veterinaire diensten verlenen.

	De rechtsvormen die zijn toegestaan voor een onderneming die veterinaire diensten verleent, zijn beperkt tot drie vennootschapsvormen (SEP (Société en participation); SCP (Société civile professionnelle); en SEL (Société d'exercice liberal).
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Aanverwante wetenschappelijke en technische adviezen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 8675
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, modifiée par les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Landmeetkunde alleen via een SEL (anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions), een SCP (Société civile professionnelle), een SA en een SARL (sociétés anonymes, à responsabilité limitée). Buitenlandse investeerders hebben een specifieke vergunning nodig voor exploratie en prospectie.
Sector:	Distributie
Subsector:	Detailhandel

Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 631, CPC 632
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Art. L752-1 à L752-6 du code de commerce
Omschrijving:	**Investeringen** Voor vergunningen voor grote warenhuizen wordt een onderzoek naar de economische behoefte verricht. Belangrijkste criteria: het aantal bestaande warenhuizen en de gevolgen voor die warenhuizen, de bevolkingsdichtheid, de geografische spreiding, de gevolgen voor het verkeer en potentiële werkgelegenheid.
Sector:	Distributie
Subsector:	Handel in tabak
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 6222, deel van CPC 6310
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Code général des impôts, art. 568 et articles 276-279 de l’annexe 2 de ce code
Omschrijving:	**Investeringen** Staatsmonopolie op de groot- en detailhandel in tabak. Nationaliteitsvereiste voor tabakshandelaren ("buralistes").

Sector:	Distributie
Subsector:	Detailhandel in geneesmiddelen, medische en orthopedische goederen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 63211
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Code de la santé publique, arts. L4221-1, L4221-13, L5125-10 Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, modifiée par les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008 (Wet 90-1258 inzake het uitoefenen van vrije beroepen in vennootschapsverband)
Omschrijving:	**Investeringen** Voor de exploitatie van een apotheek is de nationaliteit van een EER-lidstaat of de Zwitserse nationaliteit vereist. Aan buitenlandse apothekers kan binnen jaarlijks vastgestelde quota de toestemming worden gegeven zich te vestigen. Commerciële aanwezigheid moet een van de rechtsvormen aannemen die zijn toegestaan uit hoofde van de nationale wetgeving op niet-discriminerende basis: anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions (SEL), société en nom collectif (SNC), société de participations financières de profession libérale de pharmaciens d'officine of SARL.

Sector:	Onderwijs
Subsector:	Particulier gefinancierd basis-, middelbaar en hoger onderwijs
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 921, CPC 922, CPC 923

Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Code de l'éducation, Arts. L 444-5, L 914-4, L 441-8, L 731-8, L 731-1 tot en met 8
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Om in een particulier gefinancierde onderwijsinstelling te kunnen lesgeven, is de nationaliteit van een lidstaat van de EU vereist. Onderdanen van Canada kunnen echter van de relevante bevoegde autoriteiten een vergunning krijgen om les te geven in instellingen voor basis-, middelbaar en hoger onderwijs. Onderdanen van Canada kunnen van de relevante bevoegde autoriteiten ook een vergunning krijgen om instellingen voor basis-, middelbaar en hoger onderwijs op te richten en te exploiteren. Dergelijke vergunningen worden op discretionaire basis verleend.

Sector:	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening
Subsector:	
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 931, CPC 933
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions liberals, modifiée par les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008 et la loi 66-879 du 29 novembre 1966 (SCP)

Code de la santé publique, art. L6122-1, L6122-2
(Ordonnance 2010-177 du 23 février 2010)

Omschrijving: **Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten**

Hoewel voor EU-investeerders andere soorten rechtsvormen beschikbaar zijn, hebben buitenlandse investeerders uitsluitend toegang tot de rechtsvormen "société d'exercice liberal" en "société civile professionnelle".

Voor artsen, tandartsen en verloskundigen is de Franse nationaliteit vereist. Toegang voor buitenlanders is evenwel mogelijk binnen jaarlijks vastgestelde quota.

Artsen, tandartsen, verloskundigen en verpleegkundigen mogen alleen diensten aanbieden via een SEL (anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions) of een SCP.

Voor ziekenhuizen, ambulancediensten en intramurale gezondheidszorg, andere dan verpleging in een ziekenhuis, en voor maatschappelijke dienstverlening, is de uitoefening van leidinggevende functies vergunningplichtig. Bij de vergunningsprocedure wordt rekening gehouden met de beschikbaarheid van lokale managers.

Sector:	Visserij Vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Code des douanes, Art. 219
Omschrijving:	**Investeringen, grensoverschrijdende handel in diensten en internationaal zeevervoer** Buitenlandse investeerders die geen onderdaan zijn van een lidstaat van de EU of die niet als vennootschap erkend zijn of hun hoofdvestiging niet in de EU of de EER hebben, kunnen niet voor 50 % of meer eigenaar zijn van zeeschepen onder Franse vlag. Dit voorbehoud is niet van toepassing op schepen die zouden voldoen aan de eigendomsvereisten voor schepen onder Franse vlag na uitoefening van de koopoptie van een leasecontract. Het is ook niet van toepassing op een schip dat in rompbevrachting is gegeven aan een bevrachter die zou voldoen aan de eigendomsvereisten en daadwerkelijk gebruik maakt van het schip.

Voorbehouden van toepassing in Duitsland

Sector:	Industrie
Subsector:	Kranten, vaktijdschriften en periodieken die vier keer of meer per week verschijnen en kranten, vaktijdschriften en periodieken die minder dan vier keer per week verschijnen
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 223, ISIC rev 3.1 224
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal - regionaal (subfederaal)
Maatregelen:	§ 10 Abs. 1 Nr. 4 Landesmediengesetz (LMG) Rheinland-Pfalz v. 4. Februar 2005, GVBl. S. 23 in der Fassung vom 20. Dezember 2011, GVBl. S. 427 § 9 Abs. 1 Nr. 1 Gesetz über die Presse Baden-Württemberg (LPG BW) v. 14 Jan. 1964, GBl. S.11, geändert durch Gesetz v. 17. Dez. 2009, GBl. S. 809 § 9 Abs. 1 Nr. 1 Pressegesetz für das Land Nordrhein-Westfalen (Landespressegesetz NRW) v. 24. Mai 1966 (GV. NRW. S. 340), zuletzt geändert durch Artikel 7 des Gesetzes vom 18. November 2008 (GV. NRW. S. 706) § 8 Abs. 1 Gesetz über die Presse Schleswig-Holstein (PressG SH) vom 25.1.2012, GVOBL. SH S. 266 § 7 Abs. 2 Landespressegesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LPrG M-V) v. 6 Juni 1993, GVOBl. M-V 1993, S. 541 § 8 Abs. 1 Nr. 1 Pressegesetz für das Land Sachsen-Anhalt in der Neufassung vom 2.5.2013 (GVBl. LSA S. 198) § 7 Abs. 2 Berliner Pressegesetz (BlnPrG) v. 15 Juni 1965, GVBl. S. 744 zuletzt geändert durch Gesetz v. 18. Nov. 2009, GVBl. S. 674

§ 10 Abs. 1 Nr. 1 Brandenburgisches Landspressegesetz (BbgPG) v. 13. Mai 1993, GVBl. I/93, S. 162, zuletzt geändert durch Gesetz v. 21. Juni 2012, GVBl. I/12, S. 1

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Gesetz über die Presse Bremen (BrPrG), Brem. GBl. 1965, S. 63; zuletzt geändert durch Nr. 2.1 i.V.m. Anl.1 ÄndBek vom 24.1.2012 (Brem.GBl. S.24)

§ 7 Abs. 3 Nr. 1 Hessisches Pressegesetz (HPresseG) v. 12. Dezember 2004, GVBl. 2004 I S.2, zuletzt geändert durch Gesetz vom 13. Dezember 2012, GVBl. S. 622

§ 7 Abs. 2 i.V.m § 9 Abs.1 Ziffer 1 Thüringer Pressegesetz (TPG) v. 31. Juli 1991, GVBl. 1991 S. 271 in der Fassung v. 16. Juli 2008, GvBl. S. 243

§ 9 Abs. 1 Nr. 1Hamburgisches Pressegesetz v. 29. Januar 1965, HmbGVBl., S. 15, in der Fassung v. 15. Dez. 2009, HmbGVBl. S. 444, 447

§ 6 Abs. 2 Sächsisches Gesetz über die Presse (SächsPresseG) v. 3. April 1992, SächsGVBl. S. 125 zuletzt geändert durch Gesetz v. 13. August 2009, SächsGVBl. S. 438

§ 8 Abs. 2 Niedersächsisches Pressegesetz v. 22. März 1965, GVbl. S.9 zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 11.10.2010 (Nds. GVBl. S. 480)

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Saarländisches Mediengesetz (SMG) vom 27. Februar 2002 (Amtsbl. S. 498), zuletzt geändert durch Art. 1 ÄndG vom 22. 4. 2013 (Amtsbl. I S. 111)

Art. 5 Abs. 2 Bayerisches Pressegesetz in der Fassung der Bekanntmachung v. 19. April 2000 (GVBl, S. 340), zuletzt geändert durch Gesetz v. 22.12.2009 (GVBl. S. 630)

Omschrijving:	**Investeringen**
	Op alle openbaar verspreide of gedrukte kranten, vaktijdschriften en periodieken moet de "verantwoordelijke uitgever" duidelijk zijn aangegeven (volledige naam en adres van een natuurlijke persoon). Er kan worden verlangd dat de verantwoordelijke uitgever een permanent ingezetene van Duitsland, de EU of een EER-land is. Uitzonderingen kunnen worden toegestaan door de minister van Binnenlandse Zaken.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	§ 59e, § 59f, § 206 Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO; Federale advocatenwet) Gesetz über die Tätigkeit europäischer Rechtsanwälte in Deutschland (EuRAG)
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten**
	Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het Duitse recht, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Alleen advocaten uit de EER of uit Zwitserland kunnen worden toegelaten tot de balie en mogen derhalve rechtskundige diensten op basis van het Duitse recht verlenen (EuRAG). Voor volledige toelating tot de balie is ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) vereist.

	Volgens de Federale advocatenwet (§§ 59e, 59f BRAO) mogen alleen Duitse advocaten, advocaten uit de EER en advocaten van de Zwitserse Bondsstaat rechtskundige diensten verlenen via een commerciële aanwezigheid in de vorm van een Anwalts-GmbH of een Anwalt-AG. Advocaten uit andere landen (§ 206 BRAO) mogen alleen een commerciële aanwezigheid in de vorm van een Anwalts-GmbH of een Anwalt-AG hebben door het verwerven van een minderheidsbelang.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten: octrooiadvocaten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	§ 52e, § 52 f, § 154a und § 154 b Patentanwaltsordnung (PAO)
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Octrooiadvocaten uit derde landen (derde landen die niet tot de EU, de EER of de Zwitserse Bondsstaat behoren) mogen in Duitsland niet als octrooiadvocaat (§ 154a PAO) optreden. Volgens de Patentanwaltsordnung (§§ 52e, 52f PAO) mogen alleen Duitse octrooiadvocaten, octrooiadvocaten uit de EER en uit de Zwitserse Bondsstaat rechtskundige diensten verlenen via een commerciële aanwezigheid in de vorm van een Patentanwalts-GmbH of een Patentanwalt-AG. Octrooiadvocaten uit andere landen (§ 154a PAO) mogen alleen een commerciële aanwezigheid in de vorm van een Patentanwalts-GmbH of een Patentanwalt-AG hebben door het verwerven van een minderheidsbelang.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Boekhoudkundige diensten Auditdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 86211, CPC 86212, (andere dan boekhouders), CPC 86213, CPC 86219, CPC 86220)
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Handelsgesetzbuch, HGB (Handelswetboek) Wirtschaftsprüferordnung, WPO, (Wet betreffende gecertificeerde accountants)
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Auditbedrijven ("Wirtschaftsprüfungsgesellschaften") kunnen alleen bepaalde Duitse rechtsvormen aannemen. Vennootschappen, vennootschappen op aandelen, vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, vennootschappen onder firma, commanditaire vennootschappen, andere vennootschappen en Europese vennootschappen (SE) kunnen als "Wirtschaftsprüfungsgesellschaften" worden erkend. Vennootschappen onder firma en commanditaire vennootschappen kunnen als "Wirtschaftsprüfungsgesellschaften" worden erkend indien zij als handelsvennootschap in het handelsregister zijn opgenomen op basis van hun fiduciaire activiteiten, art. 27 WPO. De entiteit "GmbH & Co. Kommanditgesellschaft" mag boekhoudkundige en auditdiensten verrichten.

	Voor het verlenen van auditdiensten is vestiging in de EU vereist. Auditors uit Canada die overeenkomstig art. 134 WPO zijn geregistreerd, mogen van een onderneming met zetel buiten de EU waarvan de effecten op een gereglementeerde markt worden verhandeld evenwel de wettelijk voorgeschreven audit van de jaarlijkse financiële overzichten uitvoeren of de geconsolideerde financiële overzichten opstellen.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Artsen en tandartsen Verloskundigen Diensten verleend door verpleegkundigen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 9312, CPC 93191
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal - regionaal (subfederaal)
Maatregelen:	Bundesärzteordnung (Federale Geneeskundewet) Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde, Gesetz über die Berufe des Psychologischen Psychotherapeuten und des Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Wet op de psychotherapeutische behandelingen van 16 juli 1998) Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung Gesetz über den Beruf der Hebamme und des Entbindungspflegers

Gesetz über die Berufe in der Krankenpflege
§ 7 Absatz 3 Musterberufordnung fuer Aerzte (Duitse Modelberoepswet voor artsen)

§95,§ 99 en seq. SGB V (Wetboek sociale zekerheid nr. V), wettelijke ziektekostenverzekering

§ 1 Absatz 2 en Absatz 5 Hebammengesetz (Verloskundigenwet), § 291b SGB V (Wetboek sociale zekerheid nr. V) betreffende e-gezondheidszorgverstrekkers

Heilberufekammergesetz des Landes Baden-Württemberg in der Fassung vom 16. 03. 1995 (GBl. BW van 17 mei 1995 S. 314), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes zur Änderung des Landespflegegesetzes und anderer berufsrechtlicher Vorschriften vom 15.06.2010 (GBl. BW van 22 juni 2010, blz. 427, 431)

Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz - HKaG) in Bayern vom 06.02.2002 (BAY GVBl 2002, blz. 42)

Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und Kinder- und Jugendpsychotherapeuten (Berliner Kammergesetz) vom 04.09.1978 (Berliner GVBl. blz. 1937, rev. blz. 1980), zuletzt geändert durch Artikel I Elftes Änderungsgesetz vom 17.03.2010 (Berliner GVBl. blz. 135)

§ 31 Heilberufsgesetz Brandenburg (HeilBerG) vom 28.04.2003, zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 11.06.2008 (GVBl. I blz. 134, 139)

Bremisches Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz - HeilBerG) vom 12.05.2005, zuletzt geändert durch Artikel 2 Gesetz zur Umsetzung der EU-Dienstleistungsrichtlinie im Land Bremen und Novellierung weiterer Rechtsnormen vom 24.11.2009 (Brem.GBl. blz. 535)

§ 29 Heilberufsgesetz (HeilBG NRW) of 09.05.2000 in der Fassung vom 17.12.2009 (GV. NRW 2009, blz. 865),

§ 20 Heilberufsgesetz (HeilBG Rheinland-Pfalz) of 07.02.2003 in der Fassung vom 15.09.2011 (GV. R-Pf 2011, blz. 425)

Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG) vom 24.05.1994 (SächsGVBl. blz. 935), zuletzt geändert durch Artikel 2 Absatz 5 des Gesetzes vom 19.05.2010 (SächsGVBl. blz. 142 en 143),

Gesetz über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/ Ärztinnen, Zahnärzte/ Zahnärztinnen, psychologischen Psychotherapeuten/ Psychotherapeutinnen und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten/-psychotherapeutinnen,

Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz - SHKG) vom 19.11.2007, zuletzt geändert durch Gesetz vom 19.11.2008 (ABl. blz. 1930)

Thüringer Heilberufegesetz vom 29. Januar 2002 (GVBl 002, 125) zuletzt geändert durch Artikel 14 des Gesetzes vom 8. Juli 2009 (GVBl 2009, 592)

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten**
	Voor inschrijving in het beroepsregister kunnen geografische beperkingen worden opgelegd, die zowel op onderdanen als op niet-onderdanen van toepassing zijn. Artsen (psychologen, psychotherapeuten en tandartsen daaronder begrepen) moeten zich inschrijven bij de regionale verenigingen voor artsen en tandartsen van de wettelijke ziektekostenverzekering (kassenärztliche of zahnärztliche Vereinigungen) als zij patiënten wensen te behandelen die door de wettelijke ziekenfondsen zijn verzekerd. Deze inschrijving kan onderworpen zijn aan kwantitatieve beperkingen op basis van de regionale spreiding van de artsen. Voor tandartsen geldt deze beperking niet. Inschrijving is alleen noodzakelijk voor artsen die werken in het openbare stelsel van gezondheidszorg. Er kunnen niet-discriminerende beperkingen bestaan ten aanzien van de rechtsvorm die vereist is om deze diensten te mogen verlenen (§ 95 SGB V). Voor artsen, tandartsen en verloskundigen is de toegang beperkt tot natuurlijke personen. Daarnaast kunnen vestigingseisen gelden. Telegeneeskunde is alleen toegestaan bij primaire behandelingen waarbij een arts voordien fysiek aanwezig is geweest. Het aantal ICT-aanbieders (informatie- en communicatietechnologie) kan worden beperkt om interoperabiliteit, compatibiliteit en de noodzakelijke veiligheidsnormen te waarborgen. Dit wordt op niet-discriminerende wijze toegepast.
Sector:	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening
Subsector:	Menselijke gezondheidszorg en sociale zorg Ziekenhuizen Ambulances Reddingsdiensten

Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 931, CPC 933
Type voorbehoud:	Markttoegang Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal - regionaal (subfederaal)
Maatregelen:	Bundesärzteordnung (Federale Geneeskundewet) Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde Gesetz über die Berufe des Psychologischen Psychotherapeuten und des Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Wet op de psychotherapeutische behandelingen van 16 juli 1998) Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung Gesetz über den Beruf der Hebamme und des Entbindungspflegers Gesetz über den Beruf der Rettungsassistentin und des Rettungsassistenten Gesetz über die Berufe in der Krankenpflege Gesetz über die Berufe in der Physiotherapie Gesetz über den Beruf des Logopäden Gesetz über den Beruf des Orthoptisten und der Orthoptistin Gesetz über den Beruf der Podologin und des Podologen Gesetz über den Beruf der Diätassitentin und des Diätassistenten Gesetz über den Beruf der Ergotherapeutin und des Ergotherapeuten Bundesapothekerorndung Gesetz über den Beruf des pharmazeutisch-technischen Assistenten

Gesetz über technische Assistenten in der Medizin,Personenbeförderungsgesetz (Wet inzake openbaar vervoer)

Gesetz über den Rettungsdienst (Rettungsdienstgesetz - RDG) in Baden-Württember vom 08.02.2010 (GBl. 2010, blz. 285)

Bayerisches Rettungsdienstgesetz (BayRDG) vom 22.07.2008 (GVBl 2008, blz. 429)

Gesetz über den Rettungsdienst für das Land Berlin (Rettungsdienstgesetz) vom 08.07.1993 (GVBl. blz. 313) geändert durch Anlage Nr. 33 des 7. Aufhebungsgesetzes vom 04.03.2005 (GVBl. blz. 125)

Gesetz über den Rettungsdienst im Land Brandenburg (BbgRettG) in der Fassung vom 18.05.2005,

Gesetz über den Rettungsdienst im Lande Bremen (BremRettDG) vom 22.09.1992, zuletzt geändert durch das Gesetz vom 26.05.1998

Hamburgisches Rettungsdienstgesetz (HmbRDG) vom 09.06.1992, zuletzt geändert am 27.09.1995

Gesetz zur Neuordnung des Rettungsdienstes in Hessen (HRDG) vom 24.11.1998

Gesetz über den Rettungsdienst für das Land Mecklenburg-Vorpommern (RDGM-V) vom 01.07.1993, geändert durch Erstes Gesetz zur Änderung des RDGM-V vom 29.05.1998,

Niedersächsisches Rettungsdienstgesetz (NRettDG) vom 02.10.2007 (GVBl, blz. 473, zuletzt geändert am 22.02.2012 (GVBl. blz. 18)

Gesetz über den Rettungsdienst sowie die Notfallrettung und den Krankentransport durch Unternehmer (RettG NRW) vom

09.11.1992, zuletzt geändert am 06.07.2004.

Landesgesetz über den Rettungsdienst sowie den Notfall- und Krankentransport (RettDG) vom 22.04.1991.

Saarländisches Rettungsdienstgesetz (SRettG) vom 09.02.1994, zuletzt geändert am 27.11.1996.

Gesetz zur Neuordnung des Brandschutzes, Rettungsdienstes und Katastrophenschutzes im Freistaat Sachsen vom 24.06.2004.

Rettungsdienstgesetz des Landes Sachsen-Anhalt (RettDG LSA) vom 07.11.1993.

Gesetz über die Notfallrettung und den Krankentransport im Land Schleswig-Holstein (RDG) vom 29.11.1991.

Thüringer Rettungsdienstgesetz (ThüRettG) vom 22.12.1992.

§ 8 Krankenhausfinanzierungsgesetz (Wet betreffende de financiering van ziekenhuizen)

§§ 14, 30 Gewerbeordnung (Duitse Wet tot regeling van ambacht, handel en industrie)

§ 108 Sozialgesetzbuch V (Wetboek sociale zekerheid nr. V),

wettelijke ziektekostenverzekering

§ 291b SGB V (Wetboek sociale zekerheid nr. V) betreffende e-gezondheidszorgverstrekkers

§ 15 Sozialgesetzbuch VI (SGB VI, Wetboek sociale zekerheid nr. VI)

§ 34 Sozialgesetzbuch VII (SGB VII, Wetboek sociale zekerheid nr. VII), Unfallversicherung

§ 21 Sozialgesetzbuch IX (SGB IX, Wetboek sociale zekerheid nr. IX) Rehabilitation und Teilhabe behinderter Menschen)

§ 72 Sozialgesetzbuch XI (SGB XI, Wetboek sociale zekerheid nr. XI), verzekering voor langdurige zorg

Landespflegegesetze

Gesetz zur Umsetzung der Pflegeversicherung in Baden-Württemberg (Landespflegegesetz - LPflG) vom 11. September 1995, zuletzt geändert sowie Abschnitt 7 neu gefasst durch Artikel 1 des Gesetzes vom 15. Juni 2010 (GBl. S. 427)

Gesetz zur Ausführung der Sozialgesetze (AGSG) vom 8. Dezember 2006, zuletzt geändert durch § 3 des Gesetzes vom 20. Dezember 2011 (GVBl. S. 689)

Gesetz zur Planung und Finanzierung von Pflegeeinrichtungen (Landespflegeeinrichtungsgesetz - LPflegEG) vom 19. Juli 2002, zuletzt geändert durch Gesetz vom 19. Dezember2005 (GVBl. S. 792)

Gesetz zur Umsetzung des Elften Buches Sozialgesetzbuch

(Landespflegegesetz - LPflegeG) Vom 29. Juni 2004, zuletzt geändert durch Artikel 1 des Gesetzes vom 12. Juli 2011 (GVBl. I S. 15)

Gesetz zur Ausführung des Pflege-Versicherungsgesetzes im Lande Bremen und zur Änderung des Bremischen Ausführungs-gesetzes zum Bundessozialhilfegesetz (BremAGPflegeVG) vom 26. März 1996, zuletzt geändert durch Gesetz vom 28. Februar 2012 (GBl. S. 149)

Hamburgisches Landespflegegesetz (HmbLPG) vom 18. September 2007, zuletzt geändert durch Gesetz vom 22. Juni 2010 (GVBl. S. 440)

Hessisches Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz vom 19. Dezember 1994, zuletzt geändert durch Gesetz vom 30. April 1997 (GVBl. I S. 74)

Landespflegegesetz (LPflegeG M-V) vom 16. Dezember 2003, zuletzt geändert durch Artikel 3 des Gesetzes vom 29. September 2010 (GVBl. S. 534)

Gesetz zur Planung und Förderung von Pflegeeinrichtungen nach dem Elften Buch Sozialgesetzbuch (Niedersächsisches Pflegegesetz - NPflegeG) vom 26. Mai 2004, zuletzt geändert durch Art.1 des Haushaltsbegleitgesetzes vom 17. Dezember 2010 (Nds.GVBl. S.631)

Gesetz zur Umsetzung des Pflege-Versicherungsgesetzes (Landespflegegesetz Nordrhein-Westfalen - PfG NW) vom 19. März 1996, zuletzt geändert durch Teil I Artikel 17 des Gesetzes vom 3. Mai 2005 (GVBl. S. 498)

Landesgesetz zur Sicherstellung und Weiterentwicklung der pflegerischen Angebotsstruktur (LPflegeASG) vom 25. Juli 2005 (GVBl 2005, S. 299) – (Rheinland-Pfalz)

Saarländisches Gesetz Nr. 1355 zur Planung und Förderung von Pflegeeirich-tungen vom 21. Juni 1995, zuletzt geändert durch Gesetzes vom 1. Juli 2009 (ABl. S. 1217)

Sächsisches Pflegegesetz (SächsPflegeG) vom 25. März 1996 ist zum 31.12.2002 außer Kraft getreten)

Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz (PflegeV-AG) vom 7. August 1996, zuletzt geändert durch Art. 1 des Gesetzes vom 10. August 2007 (GVBl. S. 306)

Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz (Landes-pflegegesetz - LPflegeG) vom 10. Februar 1996, zuletzt geändert durch Art. 63 LVO vom 15. September 2010 (GVOBl. S. 575)

Thüringer Gesetz zur Ausführung des Pflege-Versicherungs-gesetzes (ThürAGPflegeVG) vom 20. Juli 2005, zuletzt geändert durch Gesetz vom 8. Juni 2010 (GVBl. S. 206)

Personenbeförderungsgesetz (wet op het openbaar vervoer),

Landeskrankenhausgesetz Baden-Württemberg vom 29.11.2007, geändert durch Universitätsmedizingesetz vom 07.02.2011

De Beierse ziekenhuiswet (Bayerisches Krankenhausgesetzes - BayKrG) vom 28.03.2007, geändert durch das Nachtragshaus¬halts¬gesetz 2008 vom 23.04.2008, ss. 2 en 3

§§ 12, 13, 14 Krankenhausentwicklungsgesetz Brandenburg (BbgKHEG) vom 08.07.2009 (GVBl. I/09, blz. 310),

Berliner Gesetz zur Neuregelung des Krankenhausrechts vom 18.09.2011 (GVBl. blz. 483)

Bremisches Krankenhausgesetz (BrmKrHG) vom 12.04.2011 (Gesetzblatt Bremen vom 29.04.2011)

Hamburgisches Krankenhausgesetz (HmbKHG) vom 17.04.1991 (HmbGVBl. blz. 127), geändert durch zweites ÄndG vom 06.10.2006 (HmbGVBl. blz. 510)

§§ 17-19 Hessisches Krankenhausgesetz 2011 (HKHG 2011) vom 21.12.2010 (GVBl. I 2010, blz. 587)

Krankenhausgesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LKHG M-V) vom 20.05.2011 (GVOBl. M-V 2011, blz. 327),

Niedersächsisches Krankenhausgesetz (NKHG) vom 19.01.2012 (Nds. GVBl. Nr. 1 vom 26.01.2012, blz. 2)

Krankenhausgestaltungsgesetz des Landes Nordrhein-Westfalen (KHGG NRW) vom 11.12.2007 (GV. NRW blz. 702), geändert am 16.03.2010 (GV. NRW blz. 184)

§ 6 Landeskrankenhausgesetz Rheinland-Pfalz (LKG Rh-Pf) in der Fassung vom 01.12.2010 (GVBl. blz. 433)

Saarländisches Krankenhausgesetz (SKHG) vom 13.07.2005, zuletzt geändert durch Gesetz vom 18.11.2010 (Saarl. Amtsbl. I blz 1420)

Gesetz zur Ausführung des Krankenhausfinan¬zierungs¬gesetzes (AG-KHG) in Schleswig-Holstein vom 12.12.1986 (GVOBl. Schl.-H. blz. 302), zuletzt geändert am 12.10.2005

§ 3 Krankenhausgesetz Sachsen-Anhalt (KHG LSA) vom 14.04.2005 (GVBl. LSA 2005, blz. 202)

Gesetz zur Neuordnung des Krankenhauswesens (Sächsisches Krankenhausgesetz - SächsKHG) vom 19.08.1993 (Sächs GVBl. blz. 675), zuletzt geändert durch Sächsisches Standortegesetz vom 27.01.2012 (SächsGVBl. Seite 130)

§ 4 Thüringischer Krankenhausgesetz (Thür KHG) in der Fassung der Neubekanntmachung 30.04.2003 (GVBl. blz. 262)

Gesetz zur Neuordnung des Krankenhauswesens (Sächsisches Krankenhausgesetz – SächsKHG) vom 19. August 1993 (SächsGVBl. blz. 675), zuletzt geändert durch Artikel 50 des Gesetzes vom 27. Januar 2012 (SächsGVBl. blz. 130, 147)

Omschrijving: **Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten**

Reddingsdiensten en "deskundige ambulancevervoersdiensten" worden door de Länder georganiseerd en gereglementeerd. De meeste Länder delegeren de bevoegdheden op het gebied van reddingsdiensten aan gemeenten. De gemeenten mogen voorrang geven aan organisaties zonder winstoogmerk. Dit geldt zowel voor buitenlandse als binnenlandse dienstverleners. Ambulancediensten zijn onderworpen aan eisen inzake planning, vergunning en erkenning.

Telegeneeskunde is alleen toegestaan bij primaire behandelingen waarbij een arts voordien fysiek aanwezig is geweest.

Het aantal ICT-aanbieders (informatie- en communicatietechnologie) kan worden beperkt om interoperabiliteit, compatibiliteit en de noodzakelijke veiligheidsnormen te waarborgen. Dit wordt op niet-discriminerende wijze toegepast.

Sector:	Gezondheidszorg
Subsector:	Veterinaire diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 932
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal - regionaal (subfederaal)
Maatregelen:	Federale Dierenartsenwet (Bundes- Tierärzteordnung in der Fassung der Bekanntmachung vom 20. November 1981 (BGBl. I S. 1193), die zuletzt durch Artikel 22 des Gesetzes vom 06.12.2011 (BGBl. I S. 2515) geändert worden ist, § 4Abs. 2) Subcentraal niveau: Wetten inzake de adviesraden voor de medische beroepen van de Länder (Heilberufs- und Kammergesetze der Länder) en (hierop gebaseerd) Baden-Württemberg, Gesetz über das Berufsrecht und die Kammern der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten sowie der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz - HBKG) in der Fassung vom 16.03.1995 Bayern, Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz - HKaG) in der Fassung der Bekanntmachung vom 06.02.2002 Berlin, Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Berliner Kammergesetz) in der Fassung vom 04.091978 (GVBl. S. 1937), zuletzt geändert durch Gesetz vom 17.03.2010 (GVBl. S. 135)

Brandenburg, Heilberufsgesetz (HeilBerG) Vom 28.04.2003 (GVBl.I/03, [Nr. 07], S.126), zuletzt geändert durch Artikel 18 des Gesetzes vom 13.03.2012 (GVBl.I/12, [Nr. 16]

Bremen, Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz - HeilBerG) vom 12.05.2005, (Brem.GBl. S. 149) Zuletzt geändert durch Nr. 2.1 i.V.m. Anl. 1 ÄndBek vom 24.01.2012 (Brem.GBl. S. 24)

Hamburg, Hamburgisches Kammergesetz für die Heilberufe (HmbKGH) Vom 14.12.2005 Zum Ausgangs- oder Titeldokument (HmbGVBl. 2005, S. 495) zuletzt geändert durch Gesetz vom 02.03.2010 (HmbGVBl. S. 247)

Hessen, Gesetz über die Berufsvertretungen, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufsgesetz) in der Fassung vom 07.02.2003, zuletzt geändert durch Artikel 3 des Gesetzes vom 14.05.2012 (GVBl. S. 126)

Mecklenburg-Vorpommern, Heilberufsgesetz (HeilBerG) Vom 22.01.1993 (GVOBl. M-V 1993, S. 62) zuletzt geändert durch Artikel 3 des Gesetz zur Ergänzung und Änderung von Gesundheitsrecht und zur Änderung des Aufgabenzuordnungsgesetzes vom 06.07.2011

Niedersachsen, Kammergesetz für die Heilberufe

(HKG) in der Fassung vom 08.12.2000 zuletzt geändert durch Gesetz vom 09.05.2012 (Nds. GVBl. S. 100)

Nordrhein-Westfalen, Heilberufsgesetz NRW (HeilBerg) vom 9. Mai 2000 (GV. NRW. 2000 S. 403ff.) zuletzt geändert durch Gesetz vom 17. Dezember 2009 (GV.NRW 2009 S. 865f)

Rheinland-Pfalz, Heilberufsgesetz (HeilBG) vom 20.10.1978, zuletzt geändert durch Artikel 4 des Gesetzes vom 27.10.2009 (GVBl. S. 358)

Saarland, Gesetz Nr. 1405 über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/Ärztinnen, Zahnärzte/Zahnärztinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz - SHKG) vom 11.03.1998 in der Fassung der Bekanntmachung vom 19.11.2007 (Amtsbl. S. 2190) geändert durch das Gesetz vom 19.11.2008 (Amtsbl. S. 1930)

Sachsen, Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat Sachsen (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG) vom 24.05.1994, Rechtsbereinigt mit Stand vom 5. Juni 2010

Sachsen-Anhalt, Gesetz über die Kammern für Heilberufe Sachsen-Anhalt (KGHB-LSA) vom 13.07.1994 (GVBl. LSA 1994, S. 832) zuletzt geändert durch Artikel 4 des Gesetzes vom 02.02.2011 (GVBl. LSA S. 58)

Schleswig-Holstein, Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit für die Heilberufe (Heilberufekammergesetz - HBKG) vom 29. Februar 1996, zuletzt geändert durch Gesetz vom 13.07.2011 (GVOBl. S. 221)

Thüringen, Thüringer Heilberufegesetz (ThürHeilBG) in der Fassung der Bekanntmachung vom 29.01.2002 (GVBl 2002, S. 125) zuletzt geändert durch Artikel 14 des Gesetzes vom 08.07.2009 (GVBl. S. 592)

Professionele gedragscodes van de adviesraden voor dierenartsen (*Berufsordnungen der Kammern*)

Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Alleen natuurlijke personen hebben toegang. Telegeneeskunde is alleen toegestaan bij primaire behandelingen waarbij een arts voordien fysiek aanwezig is geweest.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Diensten voor de terbeschikkingstelling van ondersteunend personeel
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 87201, CPC 87202, CPC 87203
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	§ 1 en 3 Abs 5 Arbeitnehmerüberlassungsgesetz –AÜG § 292 SGB III§ 42 Beschäftigungsverordnung
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verkrijgen van een vergunning voor de exploitatie van een uitzendbureau (overeenkomstig s. 3 leden 2 en 3, van deze wet) is de nationaliteit van een lidstaat van de EU of een commerciële aanwezigheid in de EU vereist. Het Bondsministerie van Werkgelegenheid en Sociale Zaken kan voor bepaalde beroepen een regeling uitvaardigen betreffende de plaatsing en aanwerving van personeel van buiten de EU en de EER.
Sector:	Distributie
Subsector:	Detailhandel in geneesmiddelen, medische en orthopedische goederen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 63211
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang

Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	§ 2 para 2, § 11a Apothekengesetz (Duitse Apothekenwet), §§ 43 para. 1, 73 para. 1 Nr. 1a Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (Duitse Geneesmiddelenwet), § 11 Abs. 3a Medizinproduktegesetz Verordnung über Vertriebswege für Medizinprodukte
Omschrijving:	**Investeringen** Alleen natuurlijke personen mogen detailhandelsdiensten op het gebied van geneesmiddelen en specifieke medische goederen aan het grote publiek verlenen. Voor een vergunning om zich als apotheker te vestigen of een apotheek te openen voor de detailhandel in voor het grote publiek bestemde geneesmiddelen en bepaalde medische goederen is ingezetenschap vereist. Onderdanen van andere landen of personen die het Duitse apothekersexamen niet hebben afgelegd, kunnen alleen een vergunning verkrijgen voor de overname van een apotheek die in de voorgaande drie jaren reeds bestond. Het totale aantal apotheken per persoon is beperkt tot een apotheek en ten hoogste drie filialen.
Sector:	Visserij Vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken

Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	§ 1 und § 2 Flaggenrechtsgesetz vom 8. Februar 1951 (BGBl. I S. 79), das durch Artikel 561 der Verordnung vom 31. August 2015 (BGBl. I S. 1474) geändert worden ist. § 3 Abs. 2 Schiffsregisterordnung in der Fassung der Bekanntmachung vom 26. Mai 1994 (BGBl. I S. 1133), die zuletzt durch Artikel 156 der Verordnung vom 31. August 2015 (BGBl. I S. 1474) geändert worden ist.
Omschrijving:	**Investeringen, grensoverschrijdende handel in diensten en internationaal zeevervoer** Om een zeeschip in het nationale scheepsregister te laten registreren, moet de meerderheid van de aandelen van het schip in handen zijn van onderdanen van een lidstaat van de EU of van vennootschappen die in overeenstemming met de EU-wetgeving zijn opgericht en hun hoofdvestiging in een lidstaat van de EU hebben. Het gebruik van het vaartuig moet onder de leiding en het toezicht staan van personen die in Duitsland verblijven.
Sector:	Vervoer
Subsector:	Vervoer over water Ondersteunende diensten voor vervoer over water Verhuur van schepen Verhuur of lease van vaartuigen zonder bedieningspersoneel
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 72, CPC 745, CPC 83103, CPC 86751, CPC 86754, CPC 8730

Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Meestbegunstigingsbehandeling Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal - regionaal (subfederaal)
Maatregelen:	§§ 1, 2 Flaggenrechtsgesetz (Wet inzake de bescherming van de vlag),§ 2 Verordnung über die Küstenschifffahrt vom 05.07. 2002, §§ 1, 2 Binnenschifffahrtsaufgabengesetz (BinSchAufgG) Vorschriften aus der (Schifffahrts-) Patentverordnung in der Fassung vom 08.04.2008 § 9 Abs.2 Nr. 1 Seelotsgesetz vom 08.12. 2010 (BGBl. I S. 1864) § 1 Nr. 9, 10, 11 und 13 Seeaufgabengesetz (SeeAufgG), See-Eigensicherungsverordnung vom 19.09.2005 (BGBl. I S. 2787), geändert durch Artikel 516 Verordnung vom 31.10.2006 (BGBl. I S. 2407)
Omschrijving:	**Investeringen, grensoverschrijdende handel in diensten en internationaal zeevervoer** Een vaartuig dat geen eigendom is van een onderdaan van een lidstaat van de EU mag alleen na specifieke toestemming worden gebruikt op de waterwegen van de Bondsrepubliek Duitsland. Cabotagevervoer mag alleen worden uitgevoerd door vaartuigen die onder de Duitse vlag of die van een andere EU-lidstaat varen. Ontheffingen voor schepen van buiten de EU kunnen alleen worden verleend als geen EU-schepen beschikbaar zijn, of als zij wel beschikbaar zijn maar onder zeer ongunstige omstandigheden, of op basis van wederkerigheid. Voor vaartuigen die onder de Canadese vlag varen, kunnen vrijstellingen worden verleend op basis van wederkerigheid (§ 2 para. 3 KüSchVO).

Alle activiteiten die onder de werkingssfeer van de Wet op het loodswezen vallen, zijn gereglementeerd en accreditatie is beperkt tot onderdanen van een lidstaat van de EU, de EER of de Zwitserse Bondsstaat.

Wat de verhuur of leasing van schepen met of zonder bemanning betreft, kan het sluiten van contracten voor het goederenvervoer door schepen die onder een vreemde vlag varen of het charteren van dergelijke schepen worden beperkt afhankelijk van de beschikbaarheid van schepen onder Duitse vlag of de vlag van een andere lidstaat van de EU.

Transacties tussen ingezetenen en niet-ingezetenen met betrekking tot:

a) de huur van binnenvaartuigen die niet in de economische ruimte zijn geregistreerd;

b) het vervoer van goederen met dergelijke binnenvaartuigen; of

c) het slepen van dergelijke binnenvaartuigen

binnen de economische zone kunnen worden beperkt.

Voorbehouden van toepassing in Griekenland

Sector:	Alle sectoren
Subsector:	Verwerving van onroerend goed
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet nr. 1892/90
Omschrijving:	**Investeringen** Voor buitenlandse natuurlijke of rechtspersonen is discretionaire toestemming van het Ministerie van Defensie nodig voor de verwerving van onroerend goed in de grensgebieden, hetzij direct hetzij via aandelen in een bedrijf dat niet genoteerd is op de Griekse beurs en dat onroerend goed bezit in de betreffende gebieden, en voor elke wijziging wat betreft de personen die aandeelhouder zijn van het betreffende bedrijf.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wetboek advocaten (Wet 3026/1954), zoals gewijzigd bij Presidentieel decreet 172/1989

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Alleen onderdanen van een lidstaat van de EER of de Zwitserse Bondsstaat kunnen worden toegelaten tot de balie en mogen derhalve rechtskundige diensten op basis van het interne recht verlenen. Om rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU te mogen verlenen, kan commerciële aanwezigheid worden verlangd in de vorm van een van de rechtsvormen die uit hoofde van de nationale wetgeving zijn toegestaan, op niet-discriminerende basis. Bepaalde rechtsvormen kunnen uitsluitend voorbehouden zijn aan advocaten die tot de balie zijn toegelaten, ook op niet-discriminerende basis.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Auditdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 86211, CPC 86212, andere dan boekhouders
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Presidentieel decreet 226/1992 Wet 3693/2008 inzake normen voor accountantscontrole (uitvoering van Richtlijn 2006/43/EG) Wet 3386/2005 inzake de binnenkomst, het verblijf en de integratie van buitenlanders in Griekenland Wet 3844/2010 inzake diensten (uitvoering van Richtlijn 2006/123/EG)

Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verkrijgen van een vergunning om als erkend auditor te mogen optreden, is de nationaliteit van een lidstaat van de EU vereist. De ELTE (Epitropi Logistikis Typopoiissis Kai Elenchon) (toezichtsorgaan in Griekenland) kan door middel van een regelgevingshandeling een vergunning verlenen aan een auditor die onderdaan is van Canada of van een derde land indien de ELTE oordeelt dat aan de voorwaarden van de artikelen 4 en 6 tot en met 11 van Wet 3693/2008 is voldaan.
Sector:	Gezondheidszorg
Subsector:	Veterinaire diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 932
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Presidentieel decreet 38/2010, Ministerieel besluit 165261/IA/2010 (Grieks staatsblad 2157/B)
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Om veterinaire diensten te verlenen, is de nationaliteit van een lidstaat van de EU vereist.
Sector:	Zakelijke dienstverlening alsmed gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening
Subsector:	Verpleegkundigen, fysiotherapeuten en paramedisch personeel
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 93123, CPC 93191

Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet 1666/1986
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Voor tandtechnici is de Griekse nationaliteit vereist.
Sector:	Distributie
Subsector:	Detailhandel in geneesmiddelen, medische en orthopedische goederen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 63211
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet 5607/1932, zoals gewijzigd bij de wetten 1963/1991 en 3918/2011
Omschrijving:	**Investeringen** Alleen natuurlijke personen die erkend apotheker zijn en door erkende apothekers opgerichte bedrijven mogen detailhandelsdiensten op het gebied van geneesmiddelen en specifieke medische goederen aan het grote publiek verlenen. Om een apotheek te exploiteren is de nationaliteit van een lidstaat van de EU vereist.
Sector:	Onderwijs
Subsector:	Basisonderwijs Middelbaar onderwijs

Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 921, CPC 922
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Hoger management en raden van bestuur
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet 682/1977, 284/1968, 2545/1940 en Presidentieel decreet 211/1994, zoals gewijzigd bij Presidentieel decreet 394/1997
Omschrijving:	**Investeringen** De eigenaars en de meerderheid van de leden van de raad van bestuur van particulier gefinancierde basisscholen en middelbare scholen en de leraren van particulier gefinancierde basisscholen en middelbare scholen moeten de nationaliteit van een lidstaat van de EU hebben.
Sector:	Onderwijs
Subsector:	Diensten voor hoger onderwijs
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 923
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Grondwet van de Helleense Republiek, art. 16, lid 5, en Wet 3549/2007
Omschrijving:	**Investeringen** Onderwijs op universitair niveau kan uitsluitend worden verstrekt door instellingen die volledig onafhankelijke publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid hebben.

	Wet 3696/2008 staat echter toe dat ingezetenen van de EU (natuurlijke of rechtspersonen) particuliere instellingen voor tertiair onderwijs oprichten die certificaten afgeven die niet zijn erkend als gelijkwaardig aan een universitair diploma.
Sector:	Financiële diensten
Subsector:	Verzekeringen en aanverwante diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wetsbesluit 400/1970
Omschrijving:	**Financiële diensten** Het recht van vestiging strekt zich niet uit tot de oprichting van vertegenwoordigingskantoren of andere permanente vertegenwoordigingen van verzekeringsmaatschappijen, behalve wanneer dergelijke kantoren als agentschappen, filialen of maatschappelijke zetels worden gevestigd.
Sector:	Toerisme en diensten in verband met reizen
Subsector:	Diensten van toeristengidsen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 7472
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Presidentieel decreet 38/2010, Ministerieel besluit 165261/IA/2010 (Grieks staatsblad 2157/B)

Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Om diensten van toeristengidsen te verlenen is de nationaliteit van een lidstaat van de EU vereist.
Sector:	Visserij, vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wetboek van publiek zeerecht (Decreet nr. 187/1973, zoals gewijzigd bij Presidentieel decreet nr. 11/2000, art. 5
Omschrijving:	**Investeringen, grensoverschrijdende handel in diensten en internationaal zeevervoer** Om te kunnen worden ingeschreven in het register van Griekenland moet meer dan 50 % van de aandelen van een zeeschip in handen zijn van onderdanen van of ondernemingen uit een lidstaat van de EU of de EER. Het vaartuig moet vanuit Griekenland worden beheerd.

Sector:	Vervoer
Subsector:	Ondersteunende diensten voor vervoer over water
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 745
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wetboek van publiek zeerecht (Wetsbesluit nr. 187/1973)
Omschrijving:	**Investeringen** In havengebieden is een overheidsmonopolie ingesteld voor de behandeling van zeevracht.

Sector:	Wegvervoer
Subsector:	Aanbieders van goederenvervoer over de weg
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 7123
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Meestbegunstigingsbehandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Verlening van vergunningen voor goederenvervoer over de weg: Griekse wet 3887/2010 (Grieks staatsblad A' 174), zoals gewijzigd bij art. 5 van Wet 4038/2012 (Grieks staatsblad A' 14) - Verordeningen (EG) nr. 1071/2009 en 1072/2009
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor ondernemers die goederenvervoer over de weg willen aanbieden, is een Griekse vergunning vereist. De vergunningen worden verleend op basis van niet-discriminerende voorwaarden, op voorwaarde van wederkerigheid. In Griekenland gevestigde vrachtvervoersondernemers mogen uitsluitend in Griekenland geregistreerde voertuigen gebruiken.

Voorbehouden van toepassing in Hongarije

Sector:	Alle sectoren
Subsector:	Verwerving van onroerend goed
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Regeringsbesluit nr. 7/1996 inzake de verwerving van onroerend goed door buitenlanders
Omschrijving:	**Investeringen** De aankoop van onroerend goed door niet-ingezetenen is onderworpen aan een vergunning van de bevoegde administratieve autoriteit die verantwoordelijk is voor de geografische ligging van het onroerend goed.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet XI van 1998 inzake advocaten

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten**
	Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het Hongaarse recht, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Voor volledige toelating tot de balie geldt een nationaliteits- en een ingezetenschapsvereiste. Alleen onderdanen van een lidstaat van de EER kunnen worden toegelaten tot de balie en mogen derhalve rechtskundige diensten op basis van het interne recht verlenen. Commerciële aanwezigheid moet de vorm aannemen van een personenvennootschap met een Hongaarse advocaat (*ügyvéd*) of een Hongaars advocatenkantoor (*ügyvédi iroda*). Voor buitenlandse advocaten is rechtskundige dienstverlening beperkt tot het verlenen van rechtskundig advies over het recht van het eigen land en internationaal recht, die moet plaatsvinden op basis van een samenwerkingsovereenkomst met een Hongaarse advocaat of een Hongaars advocatenkantoor.
Sector:	Rechtskundige diensten
Subsector:	Octrooigemachtigden
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 8613
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet XXXII van 1995 inzake octrooiadvocaten
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten**
	Voor het verlenen van diensten van octrooigemachtigden is ingezetenschap vereist voor niet-onderdanen van een lidstaat van de EER.

Sector:	Professionele diensten
Subsector:	Belastingconsulenten Diensten van architecten Ingenieurs Ingenieurs: geïntegreerde diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 863, CPC 8671, CPC 8672, CPC 8673
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet LVIII van 1996 betreffende de beroepsverenigingen van architecten en ingenieurs Wet XCII van 2003 betreffende de regels voor belastingheffing, Decreet nr. 26/2008 van het Ministerie van Financiën betreffende de verlening van vergunningen voor en de registratie van de activiteiten van belastingconsulenten
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van de volgende diensten, voor zover verleend door een natuurlijke persoon die zich op het grondgebied van Hongarije bevindt, is ingezetenschap vereist: a) diensten van belastingconsulenten; b) diensten van architecten; c) diensten van ingenieurs (alleen van toepassing op afgestudeerde stagiairs); en d) ingenieurs: geïntegreerde diensten.

Sector:	Professionele diensten
Subsector:	Landschapsarchitecten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 8674
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet LVIII van 1996 betreffende de beroepsverenigingen van architecten en ingenieurs
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Voor personen die geen onderdaan van een lidstaat van de EER zijn, geldt een ingezetenschapsvereiste voor het verlenen van diensten in verband met landschapsarchitectuur. Het verlenen van diensten in verband met landschapsarchitectuur is dus alleen toegestaan voor dienstverleners die ingezetene van de EER zijn of daar zijn gevestigd.

Sector:	Gezondheidszorg
Subsector:	Veterinaire diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 932
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet CXXVII van 2012 betreffende de Hongaarse kamer van dierenartsen en de voorwaarden voor de verlening van veterinaire diensten

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten**
	Voor het verlenen van veterinaire diensten is lidmaatschap van de Hongaarse kamer van dierenartsen vereist. Alleen onderdanen van een lidstaat van de EER kunnen tot de kamer worden toegelaten.
	Voor vestigingsvergunningen wordt een onderzoek naar de economische behoefte verricht. Belangrijkste criteria: toestand van de arbeidsmarkt in de sector.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Advies op het gebied van bedrijfsbeheer – arbitrage en bemiddeling
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 86602
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet LV van 2002 inzake bemiddeling
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten**
	Voor het uitoefenen van bemiddelingsactiviteiten (zoals arbitrage en verzoening) is een vergunning in de vorm van toelating tot het register nodig die wordt afgegeven door de minister die bevoegd is voor het juridische systeem en die alleen mag worden verleend aan natuurlijke en rechtspersonen die ingezetene van Hongarije zijn of daar zijn gevestigd.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Vertaaldiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 87905
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Besluit van de ministerraad nr. 24/1986 inzake officiële vertaling en vertolking
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Officiële vertalingen, officiële beëdigingen van vertalingen en gewaarmerkte kopieën van officiële documenten in vreemde talen mogen uitsluitend worden gemaakt door het Hongaarse Bureau voor vertaling en legalisatie (OFFI).

Sector:	Distributie
Subsector:	Detailhandel in geneesmiddelen, medische en orthopedische goederen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 63211
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet XCVIII van 2006 inzake de algemene bepalingen met betrekking tot de betrouwbare en economisch haalbare verstrekking van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen en inzake de distributie van geneesmiddelen

Omschrijving:	**Investeringen**
	Voor de exploitatie van een apotheek is de nationaliteit van een EER-lidstaat vereist. Voor vestigingsvergunningen wordt een onderzoek naar de economische behoefte verricht. Belangrijkste criteria: geografische concentratie in het gebied.
Sector:	Financiële diensten
Subsector:	Bankdiensten en andere financiële diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 811, CPC 813
Type voorbehoud:	Grensoverschrijdende verlening van financiële diensten
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet CCXXXVII van 2013 op kredietinstellingen en financiële ondernemingen
Omschrijving:	**Financiële diensten**
	Buiten de EER gevestigde ondernemingen mogen alleen via hun Hongaarse filiaal financiële diensten of diensten in verband daarmee verlenen.
Sector:	Financiële diensten
Subsector:	Bankdiensten en andere financiële diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 811, CPC 813
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang

Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet CCXXXVII van 2013 op kredietinstellingen en financiële ondernemingen; Wet CXX van 2001 op de kapitaalmarkt
Omschrijving:	**Financiële diensten** Ten minste twee leden van de raad van bestuur van een kredietinstelling moeten ingezetenen zijn in de zin van de van toepassing zijnde deviezenwetgeving en sinds ten minste één jaar permanent ingezetenen van Hongarije zijn. Filialen van buiten de EER gevestigde beheermaatschappijen van beleggingsfondsen mogen geen Europese beleggingsfondsen beheren en mogen geen diensten op het gebied van vermogensbeheer verlenen aan particuliere pensioenfondsen.
Sector:	Toerisme en diensten in verband met reizen
Subsector:	Reisbureaus en reisorganisatoren Diensten van toeristengidsen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 7471, CPC 7472
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet CLXIV van 2005 inzake handel, Regeringsbesluit nr. 213/1996 (XII.23.) betreffende de organisatie van reizen en de activiteiten van reisbureaus

Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van grensoverschrijdende diensten van reisbureaus, reisorganisatoren en toeristengidsen is een vergunning van het Hongaarse Bureau voor handelsvergunningen vereist. Vergunningen zijn voorbehouden aan onderdanen van een lidstaat van de EER en aan rechtspersonen met zetel in de lidstaten van de EER.
Sector:	Visserij, vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.10502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet XLII van 2000 op de scheepvaart
Omschrijving:	**Investeringen en internationaal zeevervoer** Om een vaartuig te kunnen laten registreren in Hongarije en onder de nationale vlag te mogen varen, moet het voor het grootste deel in EER-handen zijn. Nationaliteit van een lidstaat van de EER is vereist voor de kapitein en eerste officier van de schepen.

Voorbehouden van toepassing in Ierland

Sector:	Landbouw en jacht
Subsector:	
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 1531
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Agriculture Produce (Cereals) Act, 1933
Omschrijving:	**Investeringen** Voor vestiging met betrekking tot activiteiten op het gebied van verwerking tot meel door Canadees ingezetenen is toestemming vereist.

Sector:	Winning van delfstoffen
Subsector:	Winning van steenkool en bruinkool Winning van turf Winning van metaalertsen Andere winning van delfstoffen Diensten in verband met de mijnbouw
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 10, ISIC rev 3.1 13, ISIC rev 3.1 14, CPC 883
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal en regionaal

Maatregelen:	Minerals Development Acts 1940 – 1999, Planning Acts and Environmental Regulations
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Een exploratievergunning geeft de houder ervan het recht op exploratie met het oog op specifieke mineralen. Alleen de houders van lopende vergunningen komen in aanmerking voor mijnbouwconcessies of -vergunningen van de staat waarmee die mineralen binnen de concessie of het vergunde gebied mogen worden gewonnen, ongeacht of de mineralen eigendom zijn van de staat of van particulieren. Exploratie- en mijnbouwmaatschappijen die in Ierland actief zijn, moeten daar een aanwezigheid hebben. In het geval van de exploratie van mineralen moeten de bedrijven (zowel Ierse als buitenlandse) gedurende de looptijd van de werkzaamheden gebruikmaken van de diensten van een agent of een in Ierland ingezeten exploratiemanager. In het geval van mijnbouw moet de mijnbouwconcessie of -vergunning van de staat in handen zijn van een onderneming naar Iers recht, die krachtens haar oprichtingsakte in staat is om te voldoen aan de verschillende bedingingen van de concessie of vergunning.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Solicitors Acts 1954-2011

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het Ierse recht, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Voor volledige toelating tot de balie is ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) vereist. Om rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU te mogen verlenen, kan commerciële aanwezigheid worden verlangd in de vorm van een van de rechtsvormen die uit hoofde van de nationale wetgeving zijn toegestaan, op niet-discriminerende basis. Bepaalde rechtsvormen kunnen uitsluitend voorbehouden zijn aan advocaten die tot de balie zijn toegelaten, ook op niet-discriminerende basis. Advocaten in Ierland zijn onderverdeeld in twee categorieën: "solicitors" en "barristers". De Law Society of Ireland is de wettelijke beroepsorganisatie die de toelating van "solicitors" in Ierland regelt. De Honorable Society of King's Inns regelt de toelating van "barristers" in Ierland.
Sector:	Gezondheidszorg
Subsector:	Veterinaire diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 932
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Veterinary Practice Act 2005
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Alleen personenvennootschappen en natuurlijke personen hebben toegang.

Sector:	Visserij, vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Mercantile Marine Act 1955, zoals gewijzigd bij de Merchant Shipping (Miscellaneous Provisions) Act 1998
Omschrijving:	**Investeringen, grensoverschrijdende handel in diensten en internationaal zeevervoer** Buitenlandse investeerders die investeren in een rechtspersoon die is opgericht krachtens het recht van een lidstaat van de EU en daaraan onderworpen is en zijn maatschappelijke zetel in Ierland of in een andere lidstaat van de EU heeft, kunnen een schip laten registreren in het Ierse scheepsregister.

Voorbehouden van toepassing in Italië

Sector:	Diensten van uitgeverijen en drukkerijen
Subsector:	ISIC rev 3.1 221, ISIC rev 3.1 222
Bedrijfstakkenclassificatie:	Nationale behandeling Markttoegang
Type voorbehoud:	Meestbegunstigingsbehandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet 416/1981, art. 1 (en latere wijzigingen)
Omschrijving:	**Investeringen** Voor zover Canada en zijn provincies en territoria toestaan dat onderdanen van en ondernemingen uit Italië deze activiteiten uitoefenen, staat Italië toe dat onderdanen van en ondernemingen uit Canada deze activiteiten onder dezelfde voorwaarden uitoefenen. Voor zover Canada en zijn provincies en territoria toestaan dat Italiaanse beleggers meer dan 49 procent van het kapitaal of de stemrechten in een Canadese uitgeverij bezitten, staat Italië onder dezelfde voorwaarden toe dat Canadese beleggers meer dan 49 procent van het kapitaal of de stemrechten in een Italiaanse uitgeverij bezitten.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861

Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Koninklijk besluit 1578/1933, art. 17 van de Wet op de advocatuur
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het Italiaanse recht, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Voor volledige toelating tot de balie is ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) vereist. Om rechtskundige diensten met betrekking tot EU- en Italiaans recht te mogen verlenen, kan commerciële aanwezigheid worden verlangd in de vorm van een van de rechtsvormen die uit hoofde van de nationale wetgeving zijn toegestaan, op niet-discriminerende basis. Bepaalde rechtsvormen kunnen uitsluitend voorbehouden zijn aan advocaten die tot de balie zijn toegelaten, ook op niet-discriminerende basis.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Accountants en boekhouders Auditdiensten Belastingconsulenten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 86211, CPC 86212, CPC 86213, CPC 86219, CPC 86220, CPC 863
Type voorbehoud:	Markttoegang Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal

Maatregelen:	Audits: Wetsbesluit 58/1998, art. 155, 158 en 161 Decreet 99/1998 van de president van de republiek Wetsbesluit 39/2010, art. 2 Accountants, boekhouders en belastingen: Wetsbesluit 139/2005, Wet 248/2006
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van auditdiensten of diensten van belastingconsulenten is voor zelfstandige auditors of belastingconsulenten ingezetenschap in Italië vereist. Voor inschrijving in het beroepsregister, noodzakelijk voor het verlenen van diensten van accountants en boekhouders, gelden eisen in verband met ingezetenschap of plaats van de bedrijfszetel.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Diensten van architecten Ingenieurs Diensten in verband met stedenbouwkundige planning en landschapsarchitectuur
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 8671, CPC 8672, CPC 8673, CPC 8674
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Koninklijk besluit 2537/1925, regelgeving betreffende het beroep van architect en ingenieur Wet 1395/1923 Decreet van de president van de republiek (D.P.R.) 328/2001

Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Voor inschrijving in het beroepsregister, noodzakelijk voor de uitoefening van het beroep, is ingezetenschap in Italië vereist.
Sector:	Gezondheidszorg
Subsector:	Veterinaire diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 932
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wetsbesluit C.P.S. 233/1946, artikelen 7-9 Decreet van de president van de republiek (DPR) 221/1950, lid 7
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Voor inschrijving in het beroepsregister, noodzakelijk voor de uitoefening van het beroep, is ingezetenschap in Italië vereist.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Onderzoek en ontwikkeling op het gebied van de maatschappij- en geesteswetenschappen - psychologen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 852
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang

Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet 56/1989 betreffende het beroep van psycholoog
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten**
	Voor inschrijving in het beroepsregister, noodzakelijk voor de uitoefening van het beroep, is ingezetenschap in Italië vereist. Om het beroep uit te oefenen is de nationaliteit van een lidstaat van de EU vereist, met uitzondering van buitenlandse beroepsbeoefenaren aan wie op basis van wederkerigheid toestemming kan worden verleend.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Ingenieurs: wetenschappelijke en technische adviezen
	Technische testen en toetsen
	Diensten in verband met landbouw
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 8675, CPC 8676, deel van CPC 881
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
	Markttoegang
	Meestbegunstigingsbehandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Geologen: Wet 112/1963, artikelen 2 en 5; D.P.R. 1403/1965, art. 1
	Biologen en chemisch analisten: Wet 396/1967 betreffende het beroep van bioloog; Koninklijk besluit 842/1928 betreffende het beroep van chemisch analist
	Landbouwkundigen: Wet 3/1976 betreffende het beroep van landbouwkundige, "Periti agrari": Wet 434/1968, zoals gewijzigd bij Wet 54/1991

Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten**
	Voor inschrijving in het register van geologen, noodzakelijk voor de beoefening van het beroep van landmeter en geoloog met het oog op het verlenen van diensten met betrekking tot de exploratie en de exploitatie van mijnen, enz. is de nationaliteit van een lidstaat van de EU vereist, maar buitenlanders kunnen zich laten inschrijven op voorwaarde van wederkerigheid.
	Voor biologen, chemisch analisten, landbouwkundigen en "periti agrari" zijn ingezetenschap en inschrijving in het beroepsregister vereist. Onderdanen van derde landen kunnen zich laten inschrijven op voorwaarde van wederkerigheid.
Sector:	Winning van delfstoffen
Subsector:	Winning van steenkool en bruinkool
	Winning van turf
	Winning van ruwe aardolie en aardgas
	Winning van metaalertsen
	Andere winning van delfstoffen
	Ingenieurs: wetenschappelijke en technische adviezen
	Diensten in verband met de mijnbouw
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 10, ISIC rev 3.1 11, ISIC rev 3.1 12, ISIC rev 3.1 13, ISIC rev 3.1 14, CPC 8675, CPC 883
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal en regionaal (voor exploratie)
Maatregelen:	Exploratie: Koninklijk besluit 1443/1927; Wetsbesluit 112/1998, art. 34

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten**
	Voor mijnen die eigendom zijn van de staat gelden specifieke regels voor exploratie en winning. Voorafgaand aan elke exploitatie-activiteit is een exploitatievergunning vereist ("Permesso di Ricerca", art. 4 Koninklijk besluit 1443/1927). Deze vergunning heeft een looptijd, bevat de precieze grenzen van het terrein in kwestie en voor hetzelfde gebied kunnen exploratievergunningen aan verschillende personen of ondernemingen worden verleend (dit type vergunning is niet noodzakelijkerwijs exclusief). Voor de exploitatie van mineralen is een vergunning ("concessione", art. 14) van de regionale autoriteit vereist.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Beveiligingsdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de openbare veiligheid (TULPS) 773/1931, artikelen 133-141, Koninklijk besluit 635/1940, art. 257
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten**
	Voor de noodzakelijke vergunning voor beveiligings- en bewakingsdiensten en waardetransporten is de nationaliteit van een lidstaat van de EU en ingezetenschap vereist.
Sector:	Distributiediensten
Subsector:	Handel in tabak

Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 6222, deel van CPC 6310
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wetsbesluit 184/2003 Wet 165/1962 Wet 3/2003 Wet 1293/1957 Wet 907/1942 Decreet van de president van de republiek (D.P.R.) 1074/1958
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor de handel in en de verkoop van tabak is een vergunning vereist. De vergunning wordt verleend via openbare procedures. Voor de verlening van vergunningen wordt een onderzoek naar de economische behoefte verricht. Belangrijkste criteria: bevolking en geografische concentratie van bestaande verkooppunten. Voor tussenpersonen tussen groothandel en detailhandel en voor eigenaars van winkels (magazzini) is de nationaliteit van een lidstaat van de EU vereist.
Sector:	Distributie
Subsector:	Detailhandel in geneesmiddelen, medische en orthopedische goederen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 63211
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang

Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet 362/1991, artikelen 1, 4, 7 en 9 Wetsbesluit CPS 233/1946, artikelen 7-9 Decreet van de president van de republiek (D.P.R.) 221/1950, leden 3 en 7
Omschrijving:	**Investeringen** Om een apotheek te openen is een vergunning vereist; hiervoor wordt een onderzoek naar de economische behoefte verricht. Belangrijkste criteria: bevolking en geografische concentratie van bestaande apotheken. Nieuwe apotheken of opnieuw geopende apotheken worden toegestaan na afloop van een openbare aanbesteding. Alleen onderdanen van een lidstaat van de EU die zijn ingeschreven in het register van de beroepsorganisatie van apothekers ("albo") kunnen deelnemen aan dergelijke openbare aanbestedingen. De uitoefening van het beroep is alleen mogelijk voor natuurlijke personen die zijn ingeschreven in het register en voor rechtspersonen in de vorm van personenvennootschappen, waarbij iedere vennoot een geregistreerd apotheker moet zijn. Voor inschrijving in het beroepsregister van apothekers is de nationaliteit van een lidstaat van de EU of ingezetenschap alsmede de uitoefening van het beroep in Italië vereist. Buitenlanders die over de nodige kwalificaties beschikken, kunnen zich laten inschrijven als zij onderdanen zijn van een land waarmee Italië een bijzondere overeenkomst heeft waarin de uitoefening van het beroep wordt toegestaan onder voorwaarde van wederkerigheid (D. Lgsl. CPS 233/1946 artikelen. 7-9 en D.P.R. 221/1950, leden 3 en 7).
Sector:	Onderwijs
Subsector:	Diensten voor hoger onderwijs
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 92

Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Koninklijk besluit 1592/1933 (Wet op het middelbaar onderwijs) Wet 243/1991 (incidentele overheidsbijdrage voor particuliere universiteiten) Resolutie 20/2003 van het CNVSU (Comitato nazionale per la valutazione del sistema universitario) Decreet van de president van de republiek (DPR) 25/1998
Omschrijving:	**Investeringen** Voor de opening van particulier gefinancierde universiteiten die erkende diploma's mogen uitreiken of erkende graden mogen toekennen op basis van een driejarig programma wordt een onderzoek naar de economische behoefte verricht. Belangrijkste criteria: bevolking en concentratie van bestaande instellingen. Alleen Italiaanse rechtspersonen kunnen toestemming krijgen om door de staat erkende diploma's uit te reiken.

Sector:	Financiële diensten
Subsector:	Verzekeringen en aanverwante diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Grensoverschrijdende verlening van financiële diensten
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet 194/1942, art. 4 Wet 4/1999 betreffende het register
Omschrijving:	**Financiële diensten** Voor inschrijving in het register van actuarissen, noodzakelijk voor de uitoefening van het beroep, is ingezetenschap in Italië vereist.

Sector:	Financiële diensten
Subsector:	Bankdiensten en andere financiële diensten (behalve verzekeringen)
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Grensoverschrijdende verlening van financiële diensten
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wetsbesluit 58/1998, artikelen 1, 19, 28, 30-33, 38, 69 en 80 Gezamenlijke verordening van de Italiaanse centrale bank en Consob van 22 februari 1998, artikelen 3 en 41 Verordening van de Italiaanse centrale bank van 25 januari 2005, titel V, hoofdstuk VII, deel II Consob-verordening 16190 van 29 oktober 2007, artikelen 17-21, 78-81, 91-111
Omschrijving:	**Financiële diensten** Om met een vestiging in Italië het effectenafwikkelingssysteem of de centrale depositodiensten voor effecten te mogen beheren, moet een onderneming naar Italiaans recht zijn opgericht (filialen niet toegestaan). Voor andere collectieve beleggingsfondsen dan overeenkomstig wetgeving van de EU geharmoniseerde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's), moet de beheerder of depositaris naar Italiaans recht of het recht van een andere lidstaat van de EU zijn opgericht en een filiaal in Italië hebben. Beheermaatschappijen van niet overeenkomstig EU-wetgeving geharmoniseerde icbe's moeten eveneens naar Italiaans recht zijn opgericht (filialen niet toegestaan). Alleen banken, verzekeringsmaatschappijen, beleggingsondernemingen en ondernemingen die overeenkomstig EU-wetgeving geharmoniseerde icbe's beheren en hun maatschappelijke zetel in de EU hebben, alsook naar Italiaans recht opgerichte icbe's, mogen de middelen van pensioenfondsen beheren.

	In geval van huis-aan-huis-verkoop moet gebruik worden gemaakt van de diensten van erkende verkopers van financiële producten die ingezetene zijn van een lidstaat van de EU. Vertegenwoordigingskantoren van tussenpersonen uit derde landen mogen geen activiteiten in verband met beleggingsdiensten verrichten, met inbegrip van transacties voor eigen rekening en voor rekening van cliënten en het plaatsen en het overnemen van financiële instrumenten (filiaal vereist).
Sector:	Toerisme en diensten in verband met reizen
Subsector:	Diensten van toeristengidsen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 7472
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Regionaal
Maatregelen:	Wet 135/2001, artikelen 7.5 en 6 Wet 40/2007 (DL 7/2007)
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Om als professionele toeristengids op te treden moeten toeristengidsen uit niet-EU-landen een specifieke vergunning krijgen van de regio. Voor toeristengidsen uit EU-lidstaten is een dergelijke vergunning niet vereist. De vergunning wordt verleend aan toeristengidsen die kunnen aantonen over voldoende bekwaamheid en kennis te beschikken.

Sector:	Visserij Vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Rechtsgrondslag Koninklijk besluit nr. 327/1942 (gewijzigd bij Wet 222/2007), art. 143 en 221 (Scheepvaartwetboek)
Omschrijving:	**Investeringen en internationaal zeevervoer** Niet-EU-ingezetenen kunnen geen meerderheidsbelang hebben in schepen onder Italiaanse vlag, noch zeggenschaps hebben over scheepvaartmaatschappijen die hun hoofdvestiging in Italië hebben.

Sector:	Vervoer
Subsector:	Ondersteunende diensten voor vervoer over water
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 745
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wetboek van zee- en binnenvaart Wet 84/1994 Ministerieel decreet 585/1995
Omschrijving:	**Investeringen** Voor de behandeling van zeevracht wordt een onderzoek naar de economische behoefte verricht. Belangrijkste criteria: het aantal bestaande ondernemingen en de gevolgen voor die ondernemingen, de bevolkingsdichtheid, de geografische spreiding en potentiële werkgelegenheid.

Voorbehouden van toepassing in Letland

Sector:	Alle sectoren
Subsector:	Verwerving van onroerend goed
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Meestbegunstigingsbehandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet landhervorming in de steden van de Republiek Letland, ss. 20, 21 Wet grondprivatisering in plattelandsgebieden, s. 28
Omschrijving:	**Investeringen** Verwerving van grond in steden door onderdanen van Canada of van een derde land is toegestaan via in Letland of in andere lidstaten van de EU geregistreerde vennootschappen: a) indien meer dan 50 % van het aandelenkapitaal in handen is van onderdanen van de lidstaten van de EU, de Letse overheid of een gemeente, afzonderlijk of in totaal; b) indien meer dan 50 % van het aandelenkapitaal in handen is van natuurlijke personen en ondernemingen van derde landen waarmee Letland bilaterale overeenkomsten met betrekking tot de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen heeft gesloten en die vóór 31 december 1996 door het Letse parlement zijn goedgekeurd;

c) indien meer dan 50 % van het aandelenkapitaal in handen is van natuurlijke personen en ondernemingen uit derde landen waarmee Letland na 31 december 1996 bilaterale overeenkomsten met betrekking tot de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen heeft gesloten, indien in deze overeenkomsten het recht van Letse natuurlijke personen en ondernemingen op de verwerving van grond in het betreffende derde land is vastgesteld;

d) indien meer dan 50 % van het aandelenkapitaal in handen is van de personen uit a) tot en met c) samen;

e) die openbare naamloze vennootschappen zijn, indien hun aandelen op de beurs genoteerd zijn.

Voor zover Canada en zijn provincies en territoria toestaan dat onderdanen van en ondernemingen uit Letland stedelijk onroerend goed kopen, staat Letland toe dat onderdanen van en ondernemingen uit Canada stedelijk onroerend goed in Letland kopen onder dezelfde voorwaarden als Letse onderdanen.

Sector:	Distributie en gezondheidszorg
Subsector:	Detailhandel in geneesmiddelen, medische en orthopedische goederen Andere diensten van apothekers
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 63211
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Geneesmiddelenwet, s. 38

Omschrijving:	**Investeringen** Om een zelfstandige apotheek te beginnen, moet een buitenlandse apotheker of apothekersassistent met een opleiding uit een land dat geen lidstaat is van de EU of de EER ten minste een jaar in een apotheek werken onder toezicht van een apotheker.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Strafproceswet, s. 79 Wet op de advocatuur van de Republiek Letland, s. 4
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor volledige toelating tot de balie, die vereist is voor de praktijk als beëdigd advocaat of als assistent van een beëdigd advocaat, is de Letse nationaliteit vereist. Beëdigde advocaten die onderdaan zijn van een lidstaat van de EU en die zich hebben ingeschreven bij de Letse orde van beëdigde advocaten, hebben het recht om deel te nemen aan en te stemmen op de algemene vergadering van beëdigde advocaten. Het verlenen van intenre rechtskundige diensten (diensten van een advocaat en juridische vertegenwoordiging in strafzaken) is in Letland overeenkomstig de wet alleen toegestaan aan: a) een beëdigd advocaat of een assistent van een beëdigd advocaat met Letse nationaliteit; of

b) een onderdaan van een lidstaat van de EU die is erkend als advocaat in een van de lidstaten van de EU; of

c) een buitenlands advocaat, in het kader van een overeenkomst inzake juridische bijstand tussen Letland en het betrokken derde land.

Voor advocaten uit een lidstaat van de EU of voor buitenlandse advocaten gelden bijzondere eisen. Deelname aan gerechtelijke procedures in strafzaken is bijvoorbeeld alleen toegestaan in samenwerking met een advocaat van het Letse college van beëdigde advocaten.

Om rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU te mogen verlenen, kan commerciële aanwezigheid worden verlangd in de vorm van een van de rechtsvormen die uit hoofde van de nationale wetgeving zijn toegestaan, op niet-discriminerende basis. Bepaalde rechtsvormen kunnen uitsluitend voorbehouden zijn aan advocaten die tot de balie zijn toegelaten, ook op niet-discriminerende basis.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Auditdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 86211, CPC 86212, andere dan boekhouders
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op beëdigde auditors

Omschrijving:	**Investeringen**
	In een commerciële onderneming van beëdigde auditors mogen buitenlandse investeerders meer dan 50 % van de aandelen met stemrecht bezitten, indien zij gekwalificeerd zijn als beëdigde auditors of commerciële onderneming van beëdigde auditors, of als auditors of commerciële ondernemingen van auditors van lidstaten van de EU of de EER, die, overeenkomstig het recht van de betrokken lidstaat van de EU of de EER, het beroep van beëdigd auditor of onderneming van beëdigde auditors mogen uitoefenen zoals het is omschreven in de Letse wetgeving.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Drukkerijen en uitgeverijen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 88442
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de pers en andere massamedia, s. 8
Omschrijving:	**Investeringen**
	Alleen rechtspersonen naar Lets recht en natuurlijke personen uit Letland mogen massamedia oprichten en publiceren. Filialen zijn niet toegestaan.

Sector:	Visserij Vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet "Maritime Code"
Omschrijving:	**Investeringen, grensoverschrijdende handel in diensten en internationaal zeevervoer** De Letse vlag wordt alleen toegekend aan schepen die zijn geregistreerd in het scheepsregister van Letland, en deze vaartuigen moeten worden beheerd door een in de EU geregistreerde entiteit. Buitenlandse eigenaars die niet naar het recht van een EU-lidstaat zijn opgericht, kunnen vaartuigen in het scheepsregister laten registreren, op voorwaarde dat het technisch beheer van de schepen wordt uitgevoerd door een in Letland geregistreerd rechtspersoon op basis van een scheepsbeheerscontract.

Voorbehouden van toepassing in Litouwen

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Meestbegunstigingsbehandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de balie van de Republiek Litouwen van 18 maart 2004 nr. IX-2066, laatstelijk gewijzigd op 17 november 2011 nr. XI-1688 Wet van de Republiek Litouwen op het beroep van notaris van 15 september 1992 - nr. I-2882 (laatstelijk gewijzigd op 19 april 2012 - nr. X-1979)
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Om rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU te mogen verlenen, kan commerciële aanwezigheid worden verlangd in een van de rechtsvormen die uit hoofde van de nationale wetgeving zijn toegestaan, op niet-discriminerende basis. Bepaalde rechtsvormen kunnen uitsluitend voorbehouden zijn aan advocaten die tot de balie zijn toegelaten, ook op niet-discriminerende basis. Alleen onderdanen van een lidstaat van de EER of de Zwitserse Bondsstaat kunnen worden toegelaten tot de balie en mogen derhalve rechtskundige diensten op basis van het interne recht verlenen. Advocaten uit andere landen mogen uitsluitend ingevolge bilaterale overeenkomsten inzake rechtsbijstand als advocaat voor de rechtbank optreden.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Auditdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 86211, CPC 86212, andere dan boekhouders
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet inzake accountantscontrole van 15 juni 1999 nr. VIII -1227 (een nieuwe versie van 3 juli 2008 nr. X-1676)
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Minstens 75 procent van de aandelen moet in handen zijn van auditors of auditondernemingen in de EU of de EER. Auditverslagen moeten worden opgesteld in samenwerking met een in Litouwen officieel erkend auditor. Vestiging is niet toegestaan in de vorm van een naamloze vennootschap (AB).

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Octrooigemachtigden
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 879
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal

Maatregelen:	Merkenwet van 10 oktober 2000 nr. VIII-1981 Modellenwet van 7 november 2002 nr. IX-1181 Octrooiwet van 18 januari 1994 nr. I-372 Wet van 16 juni 1998 betreffende de rechtsbescherming van topografieën van halfgeleiderproducten Verordening inzake octrooiadvocaten, goedgekeurd bij besluit nr. 362 van de regering van de Republiek Litouwen van 20 mei 1992 (laatstelijk gewijzigd op 8 november 2004 nr. 1410)
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Onderdanen van derde landen (niet-lidstaten van de EU) mogen niet worden ingeschreven als octrooiadvocaten. Alleen octrooiadvocaten mogen in Litouwen diensten van octrooigemachtigden verlenen.
Sector:	Distributie
Subsector:	Distributie van pyrotechnische artikelen
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet betreffende het toezicht op pyrotechnische artikelen voor burgerdoeleinden (23 maart 2004, nr. IX-2074)
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Voor de distributie van pyrotechnische artikelen is een vergunning vereist. Alleen in de EU gevestigde rechtspersonen kunnen een vergunning verkrijgen.

Sector:	Energie
Subsector:	Vervoer van brandstoffen via pijpleidingen Diensten in verband met distributie van energie
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 713, CPC 887
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet van de Republiek Litouwen van 10 oktober 2000 betreffende aardgas nr. VIII-1973
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Vestiging is vereist. Vergunningen voor transmissie en distributie van brandstoffen kunnen alleen worden verleend aan Litouwse rechtspersonen of filialen van buitenlandse rechtspersonen of andere in Litouwen gevestigde organisaties (dochterondernemingen). Dit voorbehoud is niet van toepassing op advies met betrekking tot de transmissie en distributie van brandstoffen voor een vast bedrag of op contractbasis.

Sector:	Energie
Subsector:	Transmissie en distributie van elektriciteit
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 401, CPC 887
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet van de Republiek Litouwen van 20 juli 2000 betreffende elektriciteit nr. VIII-1881

Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Vergunningen voor de transmissie, distributie en levering van elektriciteit en voor de organisatie van de handel in elektriciteit kunnen alleen worden verleend aan Litouwse rechtspersonen of filialen van buitenlandse rechtspersonen of andere in Litouwen gevestigde organisaties. Dit voorbehoud is niet van toepassing op advies met betrekking tot de transmissie en distributie van elektriciteit voor een vast bedrag of op contractbasis.
Sector:	Visserij, vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet van de Republiek Litouwen van 12 september 1996 op de koopvaardij, nr. I-1513

Omschrijving:	**Investeringen en internationaal zeevervoer** De Litouwse vlag wordt alleen toegekend aan schepen die in het Litouwse register van zeeschepen zijn geregistreerd en die eigendom zijn van of gecharterd (rompbevrachting) worden door een Litouwse burger of een in Litouwen (naar Litouws recht) gevestigd bedrijf.
Sector:	Vervoer
Subsector:	Vervoer per spoor
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 711
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet van de Republiek Litouwen van 22 april 2004 inzake vervoer per spoor nr. IX-2152 zoals gewijzigd op 8 juni 2006 nr. X-653
Omschrijving:	**Investeringen** De exclusieve rechten voor het verlenen van diensten in verband met de doorvoer worden toegekend aan spoorwegondernemingen die eigendom zijn van de staat of waarvan 100 % van de aandelen in handen is van de staat.

Voorbehouden van toepassing in Luxemburg

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Loi du 16 décembre 2011 modifiant la loi du 10 août 1991 sur la profession d'avocat
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het Luxemburgse recht, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Voor volledige toelating tot de balie is de nationaliteit van een lidstaat van de EU en ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) vereist. De raad van de orde kan, op basis van wederkerigheid, afzien van het nationaliteitsvereiste voor een buitenlander. Om rechtskundige diensten met betrekking tot het Luxemburgse recht te mogen verlenen, kan commerciële aanwezigheid worden verlangd in de vorm van een van de rechtsvormen die uit hoofde van de nationale wetgeving zijn toegestaan, op niet-discriminerende basis. Bepaalde rechtsvormen kunnen uitsluitend voorbehouden zijn aan advocaten die tot de balie zijn toegelaten, ook op niet-discriminerende basis.

Sector:	Distributie
Subsector:	Detailhandel in geneesmiddelen, medische en orthopedische goederen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 63211
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Loi du 4 juillet 1973 concernant le régime de la pharmacie (annex a043) Règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (annex a041) Règlement grand-ducal du 11 février 2002 modifiant le règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (annex a017)
Omschrijving:	**Investeringen** Alleen natuurlijke personen mogen detailhandelsdiensten op het gebied van geneesmiddelen en specifieke medische goederen aan het grote publiek verlenen.

Sector:	Visserij Vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet van 9 november 1990
Omschrijving:	**Investeringen, grensoverschrijdende handel in diensten en internationaal zeevervoer** Buitenlandse investeerders die geen onderdaan zijn van een lidstaat van de EU of die niet als vennootschap erkend zijn in de EU of daar hun hoofdzetel hebben, kunnen niet voor 50 % of meer eigenaar zijn van zeeschepen onder Luxemburgse vlag. Dit voorbehoud is niet van toepassing op een schip dat in rompbevrachting is gegeven aan een bevrachter die zou voldoen aan de bovenstaande eigendomsvereisten en daadwerkelijk gebruik maakt van het schip.

Voorbehouden van toepassing in Malta

Sector:	Alle sectoren
Subsector:	Verwerving van onroerend goed
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Immoveable Property (Acquisition By Non-Residents) Act (Cap. 246) Protocol nr. 6 van het EU-toetredingsverdrag inzake het verwerven van tweede woningen in Malta
Omschrijving:	**Investeringen** Personen die geen onderdaan zijn van een lidstaat van de EU kunnen geen onroerend goed verwerven voor commerciële doeleinden. Bedrijven waarvan 25 % of meer van de aandeelhouders van buiten de EU zijn, moeten een vergunning verkrijgen van de bevoegde autoriteit (minister van Financiën) om onroerend goed voor commerciële of zakelijke doeleinden te kopen. De bevoegde autoriteit zal beslissen of de voorgestelde aankoop een nettovoordeel voor de Maltese economie vertegenwoordigt.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Code of Organisation and Civil Procedure (Cap. 12)
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het Maltese recht, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Voor volledige toelating tot de balie is ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) vereist. Om rechtskundige diensten met betrekking tot het Maltese recht te mogen verlenen, kan commerciële aanwezigheid worden verlangd in de vorm van een van de rechtsvormen die uit hoofde van de nationale wetgeving zijn toegestaan, op niet-discriminerende basis. Bepaalde rechtsvormen kunnen uitsluitend voorbehouden zijn aan advocaten die tot de balie zijn toegelaten, ook op niet-discriminerende basis. Alleen onderdanen van een lidstaat van de EER of de Zwitserse Bondsstaat kunnen worden toegelaten tot de balie en mogen derhalve rechtskundige diensten op basis van het Maltese recht verlenen.

Sector:	Distributie
Subsector:	Detailhandel in geneesmiddelen, medische en orthopedische goederen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 63211
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Pharmacy Licence Regulations (LN279/07) issued under the Medicines Act (Cap. 458)

Omschrijving:	**Investeringen**
	Apothekersvergunningen worden afgegeven onder specifieke beperkingen. Niemand mag in eenzelfde stad of dorp meer dan één vergunning hebben in zijn naam (Verordening 5(1) van de Pharmacy Licence Regulations (LN279/07)), behalve wanneer er geen andere aanvragen voor die stad of dat dorp zijn (Verordening 5(2) van de Pharmacy Licence Regulations (LN279/07)).
Sector:	Onderwijs
Subsector:	Diensten voor hoger onderwijs Diensten voor volwassenenonderwijs
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 923, CPC 924
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Legal Notice 296 of 2012
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten**
	Dienstverleners die particulier gefinancierd hoger of volwassenenonderwijs willen verlenen, moeten een vergunning verkrijgen van het Ministerie van Onderwijs en Werkgelegenheid. De beslissing of een vergunning wordt afgegeven, kan discretionair zijn.

Sector:	Vervoer
Subsector:	Vervoer over water Ondersteunende diensten voor vervoer over water
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 721, deel van 742, CPC 745, deel van CPC 749
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Gozo Passenger and Goods Service (Fares) Regulations (SL499.31) Exclusieve rechten worden toegekend via openbare aanbestedingen op basis van contracten
Omschrijving:	**Investeringen, grensoverschrijdende handel in diensten en internationaal zeevervoer** Voor de verhuur van vaartuigen met bemanning is een vergunning vereist van Transport Malta voor schepen die uitsluitend in lokale wateren varen. Binnen de Maltese wateren gelden voor de commerciële vaart specifieke verplichtingen inzake openbare dienstverlening. Wat de beperking met betrekking tot cabotage tussen Malta en Gozo betreft, worden exclusieve rechten verleend overeenkomstig een door de overheid verleende concessie. Deze exclusiviteit geldt alleen voor de route Malta-Gozo tussen de haven van Ċirkewwa en de haven van Marsamxetto (Malta) en de haven van Mġarr (Gozo) voor het vervoer van personen, voertuigen en goederen. De tarieven voor dergelijke diensten zijn bij wet geregeld door de Gozo Passenger and Goods Service (Fares) Regulations (SL499.31). Voor ondersteunende diensten geldt een nationaliteitsvereiste.

Sector:	Vervoersdiensten
Subsector:	Andere vervoersdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 712
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Taxi Services Regulations (SL499.59)
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Taxi's: er gelden beperkingen voor het aantal vergunningen. Karozzini (door paarden getrokken rijtuigen): er gelden beperkingen voor het aantal vergunningen.

Sector:	Energie
Subsector:	Elektriciteit
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Enemalta Act (Cap. 272)
Omschrijving:	**Investeringen** EneMalta plc heeft een monopolie voor de levering van elektriciteit.

Voorbehouden van toepassing in Nederland

Sector:	Ondersteunende diensten voor alle vervoerswijzen
Subsector:	In- en uitklaring
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 748
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Algemene douanewet
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Of natuurlijke dan wel rechtspersonen worden toegelaten als douane-expediteur staat ter discretionaire beoordeling van de inspecteur, zoals bepaald in artikel 1, leden 3 en 9, van de Algemene douanewet. Douane-expediteurs die geen ingezetenen van Nederland zijn of daar niet zijn gevestigd, moeten zich in Nederland vestigen of daar een vaste inrichting vestigen alvorens zij werkzaamheden als erkend douane-expediteur mogen verrichten.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang

Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Advocatenwet
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Om rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU te mogen verlenen, kan commerciële aanwezigheid worden verlangd in de vorm van een van de rechtsvormen die uit hoofde van de nationale wetgeving zijn toegestaan, op niet-discriminerende basis. Overeenkomstig artikel 2, onder c), en artikel 16, onder b), c), d), van de Advocatenwet mogen alleen lokaal ingeschreven advocaten de naam of de titel "advocaat" gebruiken. Alleen advocaten die zijn ingeschreven in het Nederlandse register mogen de titel "advocaat" gebruiken. In plaats van gebruik te maken van de volledige term "advocaat", moeten (niet-ingeschreven) buitenlandse advocaten in het kader van hun activiteiten in Nederland hun beroepsorganisatie uit hun land van herkomst vermelden.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Waarborgdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 893
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Waarborgwet 1986

Omschrijving:	**Investeringen** Om waarborgdiensten te mogen verlenen, is commerciële aanwezigheid in Nederland vereist. Het waarborgen van voorwerpen van edelmetaal is momenteel voorbehouden aan twee Nederlandse overheidsmonopolies.
Sector:	Gezondheidszorg
Subsector:	Veterinaire diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 932
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990 (WUD)
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Alleen natuurlijke personen hebben toegang.
Sector:	Visserij, vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.10502, CPC 5133, CPC5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882

Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Artikel 311, lid 1, onder b), van het Wetboek van Koophandel
Omschrijving:	**Investeringen en internationaal zeevervoer** Een in Nederland geregistreerd zeeschip kan alleen eigendom zijn van: a) natuurlijke personen met de nationaliteit van een lidstaat van de EU, de EER of de Zwitserse Bondsstaat; b) ondernemingen of rechtspersonen naar het recht van een lidstaat van de EU, een van de landen, eilanden en gebieden in de zin van artikel 349, lid 1 tot en met 4, alsmede artikel 355, lid 5, onder c), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, of van een lidstaat van de EER of de Zwitserse Bondsstaat; en c) natuurlijke personen, ondernemingen of andere juridische entiteiten dan de hierboven vermelde die als gevolg van een overeenkomst tussen de EU en een derde partij aanspraak kunnen maken op het Europese recht van vrije vestiging. De eigenaar moet zijn hoofdzetel of een dochteronderneming in Nederland hebben. Ten minste één natuurlijke persoon die zijn woonplaats in Nederland heeft, moet de verantwoordelijkheid voor het schip, de kapitein, bemanning en aanverwante zaken hebben, moet beslissingsbevoegdheid hebben en de bevoegdheid om de eigenaar te vertegenwoordigen.

	Het is niet mogelijk een zeeschip in te schrijven dat reeds als zeeschip of als binnenschip in een openbaar register of een vergelijkbaar buitenlands register is ingeschreven. Bij een verzoek om inschrijving moet de aanvrager een woonplaats in Nederland kiezen.
Sector:	Energie
Subsector:	Elektriciteitsdistributie Transport van aardgas
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 040, CPC 71310
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Elektriciteitswet 1998 Gaswet
Omschrijving:	**Investeringen** De eigendom van het elektriciteitsnet en het netwerk van gasleidingen behoort uitsluitend toe aan de Nederlandse overheid (transmissiesystemen) en andere overheidsinstanties (distributienetten).
Sector:	Winning van delfstoffen
Subsector:	Winning van ruwe aardolie en aardgas
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 10, ISIC rev 3.1 11, ISIC rev 3.1 12, ISIC rev 3.1 13, ISIC rev 3.1 14

Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Mijnbouwwet
Omschrijving:	**Investeringen**
	De opsporing en winning van koolwaterstoffen in Nederland wordt altijd gezamenlijk uitgevoerd door een particuliere onderneming en een door de minister van Economische Zaken de aangewezen naamloze of besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid. In de artikelen 81 en 82 van de Mijnbouwwet is vastgesteld dat alle aandelen van deze aangewezen vennootschap middellijk of onmiddellijk aan de Nederlandse staat moeten behoren.

Voorbehouden van toepassing in Polen

Sector:	Alle sectoren
Subsector:	Verwerving van onroerend goed
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet van 24 maart 1920 betreffende de verwerving van onroerend goed door buitenlanders (Pools staatsblad van 2004, nr. 167, punt 1758, met latere wijzigingen)
Omschrijving:	**Investeringen** Voor de rechtstreekse en onrechtstreekse verwerving van onroerend door buitenlanders is een vergunning vereist. De vergunning wordt verleend bij administratief besluit van de minister van Binnenlandse Zaken, met instemming van de minister van Nationale Defensie, en, in het geval van een landbouwbedrijf, ook met instemming van de minister van Landbouw en Plattelandsontwikkeling.

Sector:	Diensten van uitgeverijen en drukkerijen
Subsector:	
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 221, ISIC rev 3.1 222
Type voorbehoud:	Hoger management en raden van bestuur
Bestuursniveau:	Nationaal

Maatregelen:	Perswet van 26 januari 1984, Pools staatsblad, nr. 5, punt 24, met latere wijzigingen
Omschrijving:	**Investeringen** Nationaliteitsvereiste voor de hoofdredacteur van kranten en tijdschriften.
Sector:	Alle sectoren
Subsector:	Soorten vestiging
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet van 2 juli 2004 betreffende de vrijheid van economische activiteit, artikelen 13.3 en 95. 1
Omschrijving:	**Investeringen** Een vertegenwoordigingskantoor mag alleen reclame- en promotieactiviteiten voor de vertegenwoordigde buitenlandse moederonderneming uitvoeren. Voor alle sectoren behalve rechtskundige diensten en gezondheidszorg geldt dat investeerders van buiten de EU uitsluitend economische activiteiten mogen uitoefenen als commanditaire vennootschap, commanditaire vennootschap op aandelen, vennootschap met beperkte aansprakelijkheid of naamloze vennootschap, terwijl binnenlandse ondernemingen ook niet-commerciële vennootschapsvormen mogen hebben (vennootschap onder firma en vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid).

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet van 5 juli 2002 betreffende de verlening van rechtsbijstand in de Republiek Polen door buitenlandse advocaten, art. 19
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Buitenlandse advocaten mogen zich uitsluitend vestigen als geregistreerde personenvennootschap, commanditaire vennootschap of commanditaire vennootschap op aandelen terwijl binnenlandse ondernemingen ook als civielrechtelijke vennootschap of maatschap mogen zijn gevestigd.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Auditdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 86211, CPC 86212, andere dan boekhouders
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal

Maatregelen:	Wet van 7 mei 2009 betreffende erkende auditors, auditbureaus en overheidstoezicht - Pools staatsblad nr. 77, punt 649, met latere wijzigingen
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Auditbureaus kunnen alleen worden opgericht onder bepaalde Poolse rechtsvormen.
Sector:	Gezondheidszorg
Subsector:	Veterinaire diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 932
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet van 21 december 1990 op het beroep van dierenarts en de kamers van dierenartsen
Omschrijving:	**Investeringen** Natuurlijke personen die zich op het grondgebied van Polen bevinden, moeten onderdaan zijn van een lidstaat van de EU om veterinaire diensten te mogen verlenen. Buitenlanders kunnen een vergunning aanvragen om het beroep van dierenarts uit te oefenen.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Vertalers en tolken
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 87905

Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet van 25 november 2004 betreffende het beroep van beëdigd vertaler of tolk (Pools staatsblad nr. 273, punt 2702), art. 2.1
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten**
	Alleen natuurlijke personen kunnen beëdigd vertaler zijn.

Sector:	Financiële diensten
Subsector:	Verzekeringen en aanverwante diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Grensoverschrijdende verlening van financiële diensten
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet inzake de verzekeringsactiviteit van 22 mei 2003 (Pools staatsblad 2003, nr. 124, punt 1151) Wet inzake verzekeringsbemiddeling van 22 mei 2003 (Pools staatsblad 2003, nr. 124, punt 1154), artikelen 16 en 31
Omschrijving:	**Financiële diensten**
	Verzekeringstussenpersonen moeten hun activiteiten verrichten via een lokale vennootschap (filialen niet toegestaan).

Sector:	Vervoer
Subsector:	Ondersteunende diensten voor de luchtvaart
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 742
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Poolse wet inzake het luchtverkeer van 3 juli 2002, artikelen 174.2 en 174.3
Omschrijving:	**Investeringen** Naargelang van de grootte van de luchthaven mogen bepaalde categorieën van diensten met betrekking tot de opslag van diepgevroren of gekoelde goederen en bulkopslag van vloeistoffen of gassen op luchthavens al dan niet worden verleend. Het aantal aanbieders in elke luchthaven kan worden beperkt naargelang van de beschikbare ruimte; bij beperkingen om andere redenen moet het aantal dienstverleners ten minste twee bedragen. Voor luchthavendiensten is buitenlandse deelneming beperkt tot 49 %.

Sector:	Energie
Subsector:	Productie, vervoer en distributie van elektriciteit Opslag van vloeistoffen of gassen Diensten in verband met distributie van energie Groothandel of detailhandel in elektriciteit
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 040, CPC 63297, CPC 74220, CPC 887

Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Energiewet van 10 april 1997, artikelen 32 en 33
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor de volgende activiteiten is een vergunning uit hoofde van de Energiewet vereist: a) de productie van brandstoffen of energie, met uitzondering van: de productie van vaste of gasvormige brandstoffen; de productie van elektriciteit uit elektriciteitsbronnen waarbij de totale capaciteit uit niet-hernieuwbare bronnen niet meer dan 50 MW bedraagt; de cogeneratie van elektriciteit en warmte uit bronnen waarbij de totale capaciteit uit niet-hernieuwbare bronnen niet meer dan 5 MW bedraagt; de productie van warmte met behulp van bronnen met een totale capaciteit van niet meer dan 5 MW; b) de opslag van gasvormige brandstoffen in opslaginstallaties, het vloeibaar maken van aardgas en hervergassing van vloeibaar aardgas in LNG-installaties alsmede de opslag van vloeibare brandstoffen, met uitzondering van: de lokale opslag van vloeibaar gas in installaties met een capaciteit van minder dan 1 MJ/s en de opslag van vloeibare brandstoffen in de detailhandel; c) vervoer of distributie van brandstoffen of energie, met uitzondering van: de distributie van gasvormige brandstoffen via netwerken met een capaciteit van minder dan 1 MJ/s en het vervoer of de distributie van warmte indien de totale capaciteit in opdracht van klanten niet hoger is dan 5 MW;

d) de handel in brandstoffen of energie, met uitzondering van: de handel in vaste brandstoffen; de handel in elektriciteit d.m.v. installaties met een spanning van minder dan 1 Kv die eigendom zijn van de klant; de handel in gasvormige brandstoffen indien de jaarlijkse omzet niet meer dan de tegenwaarde van 100 000 euro bedraagt; de handel in vloeibaar gas indien de jaarlijkse omzet niet meer dan 10 000 euro bedraagt; en de handel in gasvormige brandstoffen en elektriciteit op beurzen door makelaarskantoren die hun activiteiten uitvoeren op basis van de wet van 26 oktober 2000 betreffende commoditybeurzen, alsmede de handel in warmte indien de totale capaciteit in opdracht van de klanten niet meer dan 5 MW bedraagt. De omzetlimieten zijn niet van toepassing op de groothandel in gasvormige brandstoffen of vloeibaar gas of op de detailhandel in flessengas.

De bevoegde autoriteit kan alleen een vergunning verlenen aan aanvragers die hun hoofdvestiging of verblijfplaats op het grondgebied van een lidstaat van de EU of de EER of de Zwitserse Bondsstaat hebben geregistreerd.

Voorbehouden van toepassing in Portugal

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Meestbegunstigingsbehandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet 15/2005, artikelen 203, 194 Statuten van de Portugese balie (Estatuto da Ordem dos Advogados) en Wetsbesluit 229/2004, artikelen 5, 7-9 Wetsbesluit 88/2003, artikelen 77 en 102 Statuut van de beroepsvereniging voor solicitadores (Estatuto da Câmara dos Solicitadores), zoals gewijzigd bij Wet nr. 49/2004, bij Wet nr. 14/2006 en bij Wetsbesluit nr. 226/2008 Wet 78/2001, artikelen 31, 4. Verordening inzake gezins- en arbeidsbemiddeling (Verordening 282/2010) Wet 21/2007 inzake criminele bemiddeling, art. 12 Wet 32/2004, zoals gewijzigd bij Wetsbesluit nr. 282/2007 en Wet 34/2009 inzake het beroep van curator, onder meer de artikelen 3 en 5 Wetsbesluit 54/2004, art. 1 (Regime jurídico das sociedades de administradores de insolvência)

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van rechtskundige diensten, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Voor het beoefenen van het Portugese recht is ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) vereist. De erkenning van kwalificaties voor het beoefenen van het Portugese recht is onderworpen aan een wederkerigheidsvoorwaarde. Om rechtskundige diensten te mogen verlenen, kan commerciële aanwezigheid worden verlangd in de vorm van een van de rechtsvormen die uit hoofde van de nationale wetgeving zijn toegestaan, op niet-discriminerende basis. Bepaalde rechtsvormen kunnen uitsluitend voorbehouden zijn aan advocaten die tot de balie zijn toegelaten, ook op niet-discriminerende basis. Alleen advocatenkantoren waarvan de aandelen uitsluitend in handen zijn van advocaten die tot de Portugese balie zijn toegelaten, mogen als zodanig in Portugal de rechtspraktijk beoefenen; toegang tot het beroep van "solicitadores" is voorbehouden aan onderdanen van een lidstaat van de EU.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Boekhoudkundige diensten Auditdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 86211, CPC 86212, CPC 86213, CPC 86219
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal

Maatregelen:	Wetsbesluit 452/99, gewijzigd en opnieuw bekendgemaakt bij Wetsbesluit 310/2009 – Statuut van de Portugese openbare beroepsvereniging van accountants (Estatuto da Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas), artikelen 85, 87 Wetsbesluit 487/99, gewijzigd en opnieuw bekendgemaakt bij Wetsbesluit 224/2008 – Statuut van de Portugese openbare beroepsvereniging van erkende auditors (Estatuto da Ordem dos Revisores Oficiais de Contas). Artikelen 95-97
Omschrijving:	**Investeringen** Boekhoudkundige diensten: alleen lokaal erkende accountants kunnen eigenaar zijn van een accountantskantoor. Boekhoudkundige diensten kunnen echter ook worden verstrekt door een rechtspersoon naar Portugees recht zonder dergelijke eigendomsbeperkingen, voor zover de eigenlijke boekhoudkundige diensten worden uitgevoerd door een lokaal erkende accountant.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Incassobureaus Kredietrapportage
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 87901, CPC 87902
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet 49/2004
Omschrijving:	**Investeringen** Voor het verlenen van diensten van incassobureaus en kredietrapportagediensten is de nationaliteit van een van de lidstaten van de EU vereist.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Gemachtigde inzake industriële eigendom
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wetsbesluit 15/95, zoals gewijzigd bij Wet 17/2010, inzake gemachtigden inzake industriële eigendom, art. 2 Portaria 1200/2010, art. 5
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Gemachtigden inzake industriële eigendom moeten de nationaliteit van een lidstaat van de EER hebben.

Sector:	Gezondheidszorg
Subsector:	Veterinaire diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 932
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wetsbesluit 368/91 (Statuut van de beroepsvereniging voor diergeneeskunde)
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Om veterinaire diensten te verlenen is ingezetenschap vereist.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Bemiddeling in en beheer van onroerend goed
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 821, CPC 822
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wetsbesluit 211/2004 (artikelen 3 en 25), zoals gewijzigd en opnieuw bekendgemaakt bij Wetsbesluit 69/2011
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor natuurlijke personen is ingezetenschap in een lidstaat van de EER vereist. Voor rechtspersonen is oprichting naar het recht van een lidstaat van de EER vereist.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Diensten in verband met landbouw
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 88
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wetsbesluit 119/92 Wet 47/2011 Wetsbesluit 183/98
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** De beroepen bioloog, chemisch analist en landbouwkundige zijn voorbehouden aan natuurlijke personen.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Beveiligingsdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet 34/2013 Verordening 273/2013
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Buitenlandse dienstverleners mogen geen beveiligingsdiensten op grensoverschrijdende basis verlenen. Er geldt een nationaliteitsvereiste voor gespecialiseerd personeel.

Sector:	Distributie
Subsector:	Detailhandel
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 631, CPC 632, andere dan CPC 6321, CPC 63297
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wetsbesluit 21/2009 van 19 januari Verordeningen 417/2009 en 418/2009 van 16 april

Omschrijving:	**Investeringen** Er bestaat een specifieke regeling voor de oprichting van bepaalde kleinhandelszaken. Dit betreft handelszaken met een verkoopoppervlakte van meer dan 2 000 m², handelszaken die behoren tot een onderneming of een commerciële groep met een gecumuleerde verkoopoppervlakte van 30 000 m² of meer, of winkels met een brutovloeroppervlakte van 8 000 m² of meer. Micro-ondernemingen zijn uitgesloten. Belangrijkste criteria: bijdrage aan een verscheidenheid van het commerciële aanbod; beoordeling van de diensten die worden verleend aan de consument; kwaliteit van de werkgelegenheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen; integratie in het stedelijk milieu; en bijdrage aan eco-efficiëntie.
Sector:	Distributie
Subsector:	Detailhandel in geneesmiddelen, medische en orthopedische goederen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 63211
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wetsbesluit 307/2007, artikelen 9, 14, 15 Verordening 1430/2007
Omschrijving:	**Investeringen** Voor vestigingsvergunningen wordt een onderzoek naar de economische behoefte verricht. Belangrijkste criteria: geografische concentratie in het gebied. Wat betreft commerciële ondernemingen waarvan het kapitaal is verdeeld in aandelen, moeten deze aandelen op naam zijn. Niemand mag tegelijkertijd, rechtstreeks of onrechtstreeks, eigenaar zijn van meer dan vier apotheken of meer dan vier apotheken exploiteren of beheren.

Sector:	Financiële diensten
Subsector:	Verzekeringen en aanverwante diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Hoofdstuk I, deel VI, van Wetsbesluit 94-B/98, art. 34, nr. 6, 7
Omschrijving:	**Financiële diensten** Buitenlandse verzekeringsondernemingen die een filiaal in Portugal willen vestigen, moeten minstens vijf jaar praktijkervaring kunnen aantonen. De vestiging van rechtstreekse filialen is niet toegestaan voor verzekeringstussenpersonen, maar is voorbehouden aan ondernemingen die overeenkomstig de wetgeving van een lidstaat van de EU zijn opgericht.

Sector:	Financiële diensten
Subsector:	Bankdiensten en andere financiële diensten (behalve verzekeringen)
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wetsbesluit 12/2006, zoals gewijzigd bij Wetsbesluit 180/2007 Wetsbesluit 357-A/2007, Verordening 7/2007-R, zoals gewijzigd bij Verordening 2/2008-R Verordening 19/2008-R Verordening 8/2009

Omschrijving:	**Financiële diensten** Pensioenfondsen mogen uitsluitend worden beheerd door gespecialiseerde ondernemingen die met dat doel naar Portugees recht zijn opgericht, door verzekeringsondernemingen die in Portugal zijn gevestigd en een vergunning hebben om levensverzekeringen aan te bieden, of door entiteiten die in andere EU-lidstaten pensioenfondsen mogen beheren. De vestiging van rechtstreekse filialen vanuit niet-EU-landen is niet toegestaan.
Sector:	Visserij, vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5122, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wetsbesluit 194/98 Wetsbesluit 197/98 Wetsbesluit 331/99

Omschrijving:	**Investeringen en internationaal zeevervoer** Om een vaartuig in het nationale scheepsregister te kunnen laten registreren, moeten buitenlandse investeerders hun hoofdkantoor in Portugal hebben.
Sector:	Vervoer
Subsector:	Wegvervoer
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 71222
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wetsbesluit 41/80 van 21 augustus
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Onderzoek naar de economische behoefte voor limousines. Belangrijkste criteria: het aantal bestaande ondernemingen en de gevolgen voor die ondernemingen, de bevolkingsdichtheid, de geografische spreiding, de gevolgen voor het verkeer en potentiële werkgelegenheid.

Voorbehouden van toepassing in Roemenië

Sector:	Alle sectoren
Subsector:	Verwerving van onroerend goed
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Meestbegunstigingsbehandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet 312/2005 inzake de verwerving van grond door buitenlandse burgers en staatlozen, alsmede buitenlandse rechtspersonen
Omschrijving:	**Investeringen** Buitenlanders, staatlozen en andere rechtspersonen (andere dan onderdanen van een lidstaat van de EU en onderdanen van een lidstaat van de EER) kunnen eigendomsrechten ten aanzien van grond verwerven onder de voorwaarden geregeld in internationale verdragen, op basis van wederkerigheid. Buitenlanders, staatlozen en rechtspersonen kunnen geen eigendomsrechten ten aanzien van grond verwerven onder gunstiger voorwaarden dan die welke gelden voor de onderdanen van een lidstaat van de EU en voor rechtspersonen naar het recht van een lidstaat van de EU.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten

Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de advocatuur Wet inzake bemiddeling Wet op het notarisambt en de notariële activiteit
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Een buitenlandse advocaat kan het beroep van advocaat uitoefenen onder één van de volgens het nationale recht van hun keuze toegestane rechtsvormen, op niet-discriminerende basis. Deze rechtsvormen zijn beschreven in artikel 5, lid 1, van Wet 51/1995 (*individuele advocatenkantoren, geassocieerde advocatenkantoren, vennootschappen naar burgerlijk recht of vennootschappen naar burgerlijk recht met beperkte aansprakelijkheid*). Een buitenlandse advocaat mag geen mondelinge conclusies geven of schriftelijke conclusies indienen bij rechtbanken en andere rechterlijke instanties, behalve voor internationale arbitrage.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Auditdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 86211, CPC 86212, andere dan boekhouders
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal

Maatregelen:	Noodverordening van de regering nr. 90/2008, en de latere wijzigingen daarvan, die uitvoering geeft aan de bepalingen van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijk voorgeschreven audits van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad.
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Wettelijk voorgeschreven audits van jaarrekeningen mogen alleen worden uitgevoerd door erkende auditors en auditbureaus die zijn erkend onder de voorwaarden van noodverordening nr. 90/2008.
Sector:	Financiële diensten
Subsector:	Bankdiensten en andere financiële diensten (behalve verzekeringen)
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Markttoegang Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet nr. 297/2004 inzake kapitaalmarkten CNVM-verordening nr. 2/2006 ("Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare") inzake gereglementeerde markten en alternatieve handelssystemen
Omschrijving:	**Financiële diensten** Marktdeelnemers zijn Roemeense rechtspersonen die zijn opgericht in de vorm van een naamloze vennootschap volgens de bepalingen van de wet op de ondernemingen. De alternatieve handelssystemen kunnen worden beheerd door een systeembeheerder die onder de hierboven beschreven voorwaarden is opgericht of door een door de CNVM erkende beleggingsonderneming.

Sector:	Visserij, vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5122, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Regeringsverordening nr. 42 van 28 augustus 1997 Ministerieel besluit nr. 1627/2006
Omschrijving:	**Investeringen, grensoverschrijdende handel in diensten en internationaal zeevervoer** Het recht om onder de Roemeense vlag te varen wordt verleend: a) aan schepen die eigendom zijn van Roemeense natuurlijke of rechtspersonen; b) aan zeeschepen die eigendom zijn van natuurlijke personen die de nationaliteit van een lidstaat van de EU of een lidstaat van de Europese Economische Ruimte hebben of van rechtspersonen die in een lidstaat van de EU of de EER gevestigd zijn (daar hun hoofdzetel hebben);

c) aan schepen die eigendom zijn van buitenlandse natuurlijke personen die hun woonplaats in Roemenië hebben, van Roemeense ingezetenen of van de Roemeense filialen van buitenlandse rechtspersonen, andere dan die genoemd onder b); en

d) aan schepen die eigendom zijn van buitenlandse natuurlijke of rechtspersonen en onder rompbevrachting of via leasing aan Roemeense of buitenlandse natuurlijke personen of rechtspersonen worden uitgecharterd voor perioden van meer dan één jaar.

Aan schepen van 20 jaar of ouder mag geen vergunning worden verleend om onder de Roemeense vlag te varen.

Sector:	Vervoer
Subsector:	Ander personenvervoer volgens dienstregeling Aanbieders van goederenvervoer over de weg Ander personenvervoer zonder dienstregeling
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 7121, CPC 7122, CPC 7123
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	De Roemeense wet op het wegvervoer (Regeringsverordening nr. 27/2011)
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Aanbieders van goederen- en personenvervoer over de weg mogen uitsluitend in Roemenië geregistreerde voertuigen gebruiken waarvan de eigendom en het gebruik voldoet aan de bepalingen van de regeringsverordening.

Voorbehouden van toepassing in de Slowaakse republiek

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet 586/2003 op de advocatuur, art. 2, 12
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het Slowaakse recht, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Voor volledige toelating tot de balie is ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) vereist. Om rechtskundige diensten met betrekking tot het Slowaakse recht te mogen verlenen, kan commerciële aanwezigheid worden verlangd in de vorm van een van de rechtsvormen die uit hoofde van de nationale wetgeving zijn toegestaan, op niet-discriminerende basis. Bepaalde rechtsvormen kunnen uitsluitend voorbehouden zijn aan advocaten die tot de balie zijn toegelaten, ook op niet-discriminerende basis. Alleen onderdanen van een lidstaat van de EER of de Zwitserse Bondsstaat kunnen worden toegelaten tot de balie en mogen aldus rechtskundige diensten op basis van het Slowaakse recht verlenen.
Sector:	Winning van delfstoffen
Subsector:	

Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 10, ISIC rev 3.1 11, ISIC rev 3.1 12, ISIC rev 3.1 13, ISIC rev 3.1 14, CPC 7131
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Mijnbouwwet 51/1988, art. 4a Wet 313/1999 op geologische activiteiten, art. 5
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor de mijnbouw, activiteiten met betrekking tot de mijnbouw en geologische activiteiten is oprichting naar het recht van een lidstaat van de EU of de EER vereist (filialen niet toegestaan).

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Auditdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 86211, CPC 86212, andere dan boekhouders
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Hoger management en raden van bestuur Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet nr. 540/2007 betreffende auditors, artikelen 3, 4, 5
Omschrijving:	**Investeringen** Vergunningen voor het uitvoeren van audits in de Slowaakse Republiek kunnen uitsluitend worden verleend aan ondernemingen waarvan ten minste 60 % van het kapitaal of van de stemrechten in handen is van Slowaakse onderdanen of onderdanen van een lidstaat van de EU.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Diensten van architecten Diensten in verband met stedenbouwkundige planning en landschapsarchitectuur Ingenieurs Ingenieurs: geïntegreerde diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 8671, CPC 8672, CPC 8673, CPC 8674
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet 138/1992 betreffende architecten en ingenieurs, artikelen 3, 15, 15a, 17a, 18a
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Om deze diensten te mogen verlenen, moeten natuurlijke persoon die zich op het grondgebied van de Slowaakse Republiek bevinden, lid zijn van de Slowaakse kamer van architecten of de Slowaakse kamer van ingenieurs. Ingezetenschap in de Slowaakse Republiek is vereist voor dat lidmaatschap.

Sector:	Gezondheidszorg
Subsector:	Veterinaire diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 932
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet 442/2004 op particuliere dierenartsen, art. 2

Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Verplicht lidmaatschap van de Slowaakse kamer van dierenartsen. Voor het lidmaatschap is ingezetenschap in de Slowaakse Republiek vereist. Alleen natuurlijke personen hebben toegang.
Sector:	Distributie
Subsector:	Detailhandel in geneesmiddelen, medische en orthopedische goederen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 63211
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet nr. 140/1998 inzake geneesmiddelen en medische apparatuur, art. 35a Wet nr. 578/2004 inzake zorgverleners, medisch personeel en hun beroepsorganisatie
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor een vergunning om zich als apotheker te vestigen of een apotheek te openen voor de detailhandel in voor het grote publiek bestemde geneesmiddelen en bepaalde medische goederen is ingezetenschap vereist.
Sector:	Onderwijs
Subsector:	Diensten voor hoger onderwijs
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 92
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal

Maatregelen:	Wet nr. 131 van 21 februari 2002 inzake hoger onderwijs en inzake de wijziging en aanvulling van bepaalde wetten
Omschrijving:	**Investeringen** Vestiging in een lidstaat van de EU is vereist voor het aanvragen van toestemming van de staat om te kunnen optreden als met particuliere middelen gefinancierde instelling voor hoger onderwijs. Dit voorbehoud is niet van toepassing op secundair technisch en beroepsonderwijs.
Sector:	Milieuzorgdiensten
Subsector:	Verwerking en recycling van gebruikte batterijen en accu's, afvalolie, oude auto's en afgedankte elektrische en elektronische apparatuur
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 9402
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Afvalstoffenwet 223/2001
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Voor de verwerking en recycling van gebruikte batterijen en accu's, afvalolie, oude auto's en afgedankte elektrische en elektronische apparatuur is oprichting naar het recht van een lidstaat van de EU of de EER vereist (ingezetenschapsvereiste).
Sector:	Gezondheidszorg
Subsector:	Medische en tandheelkundige diensten en verloskundige diensten, verpleegkundigen, fysiotherapeuten en paramedisch personeel

Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 9312, CPC 9319
Type voorbehoud:	Markttoegang Nationaal
Bestuursniveau:	Gezondheidszorg
Maatregelen:	Wet 576/2004 inzake medische behandelingen Wet 578/2004 inzake zorgverleners, medisch personeel en hun beroepsorganisatie
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** De diensten mogen alleen worden verricht door natuurlijke personen.
Sector:	Visserij Vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal

Maatregelen:	Wet 435/2000 betreffende de zeevaart, art. 10
Omschrijving:	**Investeringen en internationaal zeevervoer**
	Om een vaartuig in de Slowaakse Republiek in het nationale scheepsregister te kunnen laten registreren, moeten rechtspersonen in de Slowaakse Republiek gevestigd zijn en moeten natuurlijke personen onderdaan zijn van de Slowaakse Republiek en daar hun vaste woonplaats hebben.

Voorbehouden van toepassing in Slovenië

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Zakon o odvetništvu (Neuradno prečiščeno besedilo-ZOdv-NPB2 Državnega Zbora RS z dne 21.5.2009 (Advocatenwet) niet-officiële geconsolideerde tekst van het Sloveens Parlement van 21.5.2009)
Omschrijving:	**Investeringen** Commerciële aanwezigheid voor door de Sloveense balie benoemde advocaten is beperkt tot individueel gevestigde advocaten, advocatenkantoren in de vorm van een personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid of advocatenkantoren met onbeperkte aansprakelijkheid (personenvennootschap). De activiteiten van advocatenkantoren zijn beperkt tot het uitoefenen van het beroep van advocaat. Alleen advocaten mogen vennoot zijn in een advocatenkantoor.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Accountants en boekhouders Auditdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 86211, CPC 86212, CPC 86213, CPC 86219, CPC 86220
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang

Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Zakon o revidiranju (Zrev-2 Uradni list RS,št.65/2008), (Wet op de accountantscontrole - staatsblad van de Republiek Slovenië nr. 65/2008)
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Commerciële aanwezigheid is vereist.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Bemiddeling in en beheer van onroerend goed
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 821, CPC 822
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Meestbegunstigingsbehandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet inzake bemiddeling in onroerend goed
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Voor zover Canada en zijn provincies en territoria toestaan dat onderdanen van en ondernemingen van Slovenië bemiddelingsdiensten in onroerend goed verlenen, staat Slovenië toe dat onderdanen van en ondernemingen van Canada bemiddelingsdiensten in onroerend goed verlenen onder dezelfde voorwaarden, mits zij voldoen aan de volgende eisen: gerechtigd zijn om in het land van herkomst als makelaar in onroerend goed op te treden, indiening van een verklaring van geen bezwaar of een uittreksel uit het strafregister en inschrijving in het register van makelaars in onroerend goed van het bevoegde (Sloveense) ministerie.

Sector:	Distributie
Subsector:	Detailhandel in geneesmiddelen, medische en orthopedische goederen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 63211
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Apothekenwet (staatsblad van de Republiek Slovenië nr. 36/2004), artikelen 2, 6-8, 13-14 Geneesmiddelenwet (staatsblad van de Republiek Slovenië nr. 31/06, 45/08), artikelen 17, 21, 74, 79, 81
Omschrijving:	**Investeringen** Apotheken mogen hun activiteiten uitvoeren op basis van concessies die met goedkeuring van het Ministerie van Volksgezondheid, na voorafgaand advies van de kamer van apotheken en het instituut voor de ziektekostenverzekering van Slovenië, door de bevoegde administratieve instantie van een gemeente aan particuliere personen worden verleend.

Sector:	Onderwijs
Subsector:	Basisonderwijs
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 921
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de organisatie en financiering van het onderwijs (staatsblad van de Republiek Slovenië, nr. 12/1996) en de herzieningen daarvan, art. 40

Omschrijving:	**Investeringen** Particulier gefinancierde basisscholen kunnen alleen worden opgericht door Sloveense natuurlijke of rechtspersonen. De dienstverlener moet een statutaire zetel of filiaal vestigen.
Sector:	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening
Subsector:	Menselijke gezondheidszorg
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 931
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de gezondheidszorg, staatsblad van de Republiek Slovenië nr. 23/2005, artikelen 1, 3, 62-64 Wet op onvruchtbaarheidsbehandelingen en biomedisch ondersteunde voortplanting, staatsblad van de Republiek Slovenië, nr.: 70/00, artikelen 15 en 16
Omschrijving:	**Investeringen** De volgende diensten zijn voorbehouden aan een staatsmonopolie: levering van bloed, bloedpreparaten, verwijdering en bewaring van menselijke organen voor transplantatie, medisch-sociale, hygiënische, epidemiologische en medisch-ecologische diensten, diensten inzake anatomische pathologie en biomedisch ondersteunde voortplanting.

Sector:	Financiële diensten
Subsector:	Bankdiensten en andere financiële diensten (behalve verzekeringen)
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op pensioenen en invaliditeitsverzekering (staatsblad van de Republiek Slovenië nr. 109/2006), art. 306
Omschrijving:	**Financiële diensten** Pensioenregelingen kunnen worden aangeboden door een pensioenbeleggingsfonds (dit is geen rechtspersoon en wordt dus beheerd door een verzekeringsmaatschappij, een bank of een pensioenverzekeraar), een pensioenverzekeraar of een verzekeringsmaatschappij. Bovendien kunnen pensioenregelingen ook worden aangeboden door aanbieders van pensioenregelingen die overeenkomstig de toepasselijke regelgeving van een lidstaat van de EU zijn gevestigd.

Sector:	Energiediensten
Subsector:	Vervoer van brandstoffen via pijpleidingen Opslag van via pijpleidingen vervoerde brandstoffen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 7131, deel van CPC 742
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Energetski zakon (Energiewet), staatsblad van de Republiek Slovenië nr. 27/07- geconsolideerde tekst, 70/80, 22/2010

Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Een vergunning is vereist voor de productie, handel in en distributie van vloeibare brandstoffen, de verwerking van aardolie en aardolieproducten, het vervoer en de distributie van energie en brandstoffen via netwerken, de opslag van gasvormige, vloeibare en vaste brandstoffen, de levering van elektriciteit, gas of warmte, het exploiteren van de elektriciteits- of aardgasmarkt en vertegenwoordiging en bemiddeling inzake elektriciteits- en aardgasmarkten. Deze activiteiten zijn onderworpen aan registratie, waarvoor vestiging in Slovenië vereist is.
Sector:	Visserij Vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Artikel 210 van het Zeevaartwetboek

Omschrijving:	**Investeringen, grensoverschrijdende handel in diensten en internationaal zeevervoer**
	Niet commerciële zeeschepen mogen onder Sloveense vlag varen indien:
	a) meer dan de helft van het schip eigendom is van burgers van de Republiek Slovenië, van onderdanen van een lidstaat van de EU of van rechtspersonen die hun hoofdzetel in Slovenië of een lidstaat van de EU hebben; of
	b) meer dan de helft van het schip eigendom is van een niet-EU-ingezetene en de exploitant van het schip kan worden gekwalificeerd als een van de in het vorige punt omschreven personen, met instemming van de eigenaar van het schip
	Indien de eigenaar of mede-eigenaar geen Sloveens staatsburger of rechtspersoon met hoofdzetel in Slovenië is, moet vóór de inschrijving van het schip een gemachtigde worden aangesteld voor de aanvaarding van de betekening en kennisgeving van gerechtelijke en administratieve dagvaardingen. Van de vergunning moet kennis worden gegeven aan de bevoegde autoriteit die belast is met het bijhouden van het register.
	Nucleaire schepen kunnen niet worden ingeschreven.

Voorbehouden van toepassing in Spanje

Sector:	Alle sectoren
Subsector:	
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Koninklijk besluit 664/1999 van 23 april 1999 betreffende buitenlandse investeringen
Omschrijving:	**Investeringen** Voor buitenlandse investeringen in activiteiten die rechtstreeks betrekking hebben op investeringen in onroerend goed voor de diplomatieke missies door staten die geen lid zijn van de EU is een administratieve vergunning van de Spaanse ministerraad vereist, tenzij er sprake is van een wederzijdse liberaliseringsovereenkomst.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal

Maatregelen:	Estatuto General de la Abogacía Española, aprobado por Real Decreto 658/2001, art. 13.1ª
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechtbanken, is volledige toelating tot de balie vereist. Alleen onderdanen van een lidstaat van de EER of de Zwitserse Bondsstaat kunnen worden toegelaten tot de balie en mogen derhalve rechtskundige diensten op basis van het interne recht verlenen. Om rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU te mogen verlenen, kan commerciële aanwezigheid worden verlangd in een van de rechtsvormen die uit hoofde van de nationale wetgeving zijn toegestaan, op niet-discriminerende basis. Bepaalde rechtsvormen kunnen uitsluitend voorbehouden zijn aan advocaten die tot de balie zijn toegelaten, ook op niet-discriminerende basis.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Auditdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 86211, CPC 86212, andere dan boekhouders
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Real Decreto Legislativo 1/2011 de 1 de julio por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de Auditoria de Cuentas, arts. 8.1, 8.2.c, 9.2, 9.3,10.1

Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Erkende auditors moeten de nationaliteit van een lidstaat van de EU hebben. Dit voorbehoud is niet van toepassing op de audits van ondernemingen van buiten de EU die op een Spaanse gereglementeerde markt zijn genoteerd.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Advocaten inzake intellectuele-eigendomsrechten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Ley 11/1986, de 20 de marzo, de Patentes de Invención y Modelos de utilidad, arts. 155-157
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Advocaten inzake industriële eigendomsrechten moeten de nationaliteit van een lidstaat van de EU hebben.
Sector:	Gezondheidszorg
Subsector:	Veterinaire diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 932
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang

Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Real Decreto 1840/2000. Estatutos Generales de la Organización Colegial Veterinaria Española (Statuten van de Spaanse vereniging van dierenartsen), artikelen 62, 64
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Lidmaatschap van een beroepsvereniging is verplicht is en onderworpen aan een EU-nationaliteitsvereiste waarvoor ontheffing kan worden verleend door middel van een bilaterale professionele overeenkomst.
Sector:	Distributie
Subsector:	Detailhandel in tabaksproducten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 63108
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Ley 13/1998 de 4 de Mayo de Ordenación del Mercado de Tabacos y Normativa Tributaria, art. 4
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Staatsmonopolie op de detailhandel in tabak. Voor vestiging is de nationaliteit van een lidstaat van de EU vereist.
Sector:	Distributie
Subsector:	Detailhandel in geneesmiddelen, medische en orthopedische goederen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 63211

Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Ley 16/1997, de 25 de abril, de regulación de servicios de las oficinas de farmacia (Wet 16/1997 van 25 april tot regeling van diensten in apotheken), artikelen 2, 3.1
Omschrijving:	**Investeringen** Alleen natuurlijke personen mogen detailhandelsdiensten op het gebied van geneesmiddelen en specifieke medische goederen aan het grote publiek verlenen. Voor vestigingsvergunningen wordt een onderzoek naar de economische behoefte verricht. Belangrijkste criteria: geografische concentratie in het gebied.

Sector:	Onderwijs
Subsector:	Diensten voor hoger onderwijs
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 923
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Ley Orgánica 6/2001, de 21 de Diciembre, de Universidades. (Wet 6 / 2001 van 21 december inzake universiteiten), art. 4
Omschrijving:	**Investeringen** Voor de opening van particulier gefinancierde universiteiten die erkende diploma's of graden afgeven, is een vergunning vereist; de procedure omvat het inwinnen van het advies van het Parlement. Er wordt een onderzoek naar de economische behoefte verricht waarbij de belangrijkste criteria de omvang van de bevolking en de concentratie van bestaande instellingen zijn.

Sector:	Financiële diensten
Subsector:	Verzekeringen en aanverwante diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Real Decreto Legislativo 6/2004, de 29 de octubre, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de ordenación y supervisión de los seguros privados (Wet inzake de regulering van en het toezicht op particuliere verzekeringen)
Omschrijving:	**Financiële diensten** Voordat een buitenlandse verzekeraar in Spanje een filiaal of agentschap kan vestigen met het oog op het aanbieden van bepaalde soorten verzekeringen, moet hij in zijn land van oorsprong al minstens vijf jaar over een vergunning voor het aanbieden van dezelfde soorten verzekeringen beschikken.

Sector:	Toerisme en diensten in verband met reizen
Subsector:	Diensten van toeristengidsen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 7472
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Regionaal (subfederaal)

Maatregelen:

Andalusië

Decreto 80/2010, de 30 de marzo, de simplificación de trámites administrativos y de modificación de diversos Decretos para su adaptación al Decreto-ley 3/2009, de 22 de diciembre, por el que se modifican diversas Leyes para la transposición en Andalucía de la Directiva relativa a los Servicios en el Mercado Interior, art 3.5

Aragon

Decreto 264/2007, de 23 de octubre, del Gobierno de Aragón, por el que se aprueba el Reglamento de Guías de Turismo, art. 13

Cantabrië

Decreto 51/2001, de 24 de julio, art. 4, por el que se modifica el Decreto 32/1997, de 25 de abril, por el que se aprueba el reglamento para el ejercicio de actividades turístico-informativas privadas

Castilla y León

Decreto 25/2000, de 10 de febrero, por el que se modifica el Decreto 101/1995, de 25 de mayo, por el que se regula la profesión de guía de turismo de la Comunidad Autónoma de Castilla y León.

Castilla la Mancha

Decreto 96/2006, de 17 de julio, de Ordenación de las Profesiones Turísticas.

Catalonië

Decreto Legislativo 3/2010, de 5 de octubre, para la adecuación de normas con rango de ley a la Directiva 2006/123/CE, del Parlamento y del Consejo, de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior, art. 88.

Comunidad de Madrid

Decreto 84/2006, de 26 de octubre del Consejo de Gobierno, por el que se modifica el Decreto 47/1996, de 28 de Marzo.

Comunidad Valenciana

Decreto 90/2010, de 21 de mayo, del Consell, por el que se modifica el reglamento regulador de la profesión de guía de turismo en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, aprobado por el Decreto 62/1996, de 25 de marzo, del Consell.

Extremadura

Decreto 43/2000, de 22 de febrero, por el que se modifica el Decreto 12/1996, de 6 de febrero, por el que se aprueba el reglamento de la actividad profesional de Guía Turístico

Galicië

Decreto 42/2001, de 1 de febrero, de Refundición en materia de agencias de viajes, guias de turismo y turismo activo.

Balearen

Decreto 136/2000, de 22 de septiembre, por el cual se modifica el Decreto 112/1996, de 21 de junio, por el que se regula la habilitación de guía turístico en las Islas Baleares.

Canarische Eilanden

Decreto 13/2010, de 11 de febrero, por el que se regula el acceso y ejercicio de la profesión de guía de turismo en la Comunidad Autónoma de Canarias, art 5

La Rioja

Decreto 20/2000, de 28 de abril, de modificación del Decreto 27/1997, de 30 de abril, por el que se aprueba el Reglamento regulador de la profesión de Guías de Turismo.

Navarra

Decreto 125/95, de 20 de mayo, por el que se regula la profesión de guias de turismo en Navarra.

Principado de Asturias

Decreto 59/2007, de 24 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento regulador de la profesión de Guía de Turismo en el Principado de Asturias.

Región de Murcia

Decreto n.º 37/2011, de 8 de abril, por el que se modifican diversos decretos en materia de turismo para su adaptación a la ley 11/1997, de 12 de diciembre, de turismo de la Región de Murcia tras su modificación por la ley 12/2009, de 11 de diciembre, por la que se modifican diversas leyes para su adaptación a la directiva 2006/123/CE, del Parlamento Europeo y del Consejo de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior (los guías podrían ser extranjeros si tienen homologación de las titulaciones requeridas)

Omschrijving: **Grensoverschrijdende handel in diensten**

Om diensten van toeristengidsen te verlenen is de nationaliteit van een lidstaat van de EU vereist.

Sector: Visserij, vervoer

Subsector: Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij

Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen

Loodsdiensten en aan- en afmeren

Scheepsberging en vlot brengen van schepen

Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water

Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken

Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.10502, CPC 5133, CPC5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Haven- en scheepvaartwet (Koninklijk wetsbesluit 2/2011), artikelen 251, 252, 253, en aanvullende beschikking 16e streepje, 4.a), alsook artikel 6 van Koninklijk besluit 1516/2007 inzake de wettelijke regeling van cabotage en de zeevaart in het openbaar belang
Omschrijving:	**Investeringen en internationaal zeevervoer** Voor registratie van een schip in het nationale register van Spanje en onder de nationale vlag te mogen varen, is vereist dat de eigenaar van dat schip of de persoon die het exclusieve bezit van dat schip heeft, de Spaanse nationaliteit heeft, in Spanje is gevestigd of is opgericht naar het recht van een andere lidstaat van de EU. Voor inschrijving van een schip in het Bijzondere Register, moet de eigenaar van de onderneming gevestigd zijn op de Canarische Eilanden.

Voorbehouden van toepassing in Zweden

Sector:	Alle sectoren
Subsector:	
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Lag om utländska filialer m.m (Wet op buitenlandse filialen) (1992:160) Aktiebolagslagen (Vennootschapswet) (2005:551), Wet op coöperatieve economische verenigingen (1987: 667) Wet betreffende de Europese economische samenwerkingsverbanden (1994:1927)

Omschrijving: **Investeringen**

Een buitenlandse onderneming die geen rechtspersoon heeft opgericht in Zweden of die zaken doet via een handelsagent, moet haar handelstransacties laten verlopen via een in Zweden geregistreerd filiaal met een onafhankelijke leiding en gescheiden rekeningen. De directeur en de vice-directeur (indien benoemd) van het filiaal moeten ingezetenen van de EER zijn. Niet in de EER ingezeten natuurlijke personen die commerciële activiteiten in Zweden verrichten, moeten een ingezetene als vertegenwoordiger aanwijzen die verantwoordelijk is voor de activiteiten in Zweden, en deze laten registreren. Voor de activiteiten in Zweden moeten afzonderlijke boekhoudingen worden bijgehouden. In individuele gevallen kan de bevoegde autoriteit vrijstelling verlenen van de filiaal- en ingezetenschapsvereisten. Bouwprojecten met een duur van minder dan een jaar die worden ondernomen door een buiten de EER gevestigde onderneming of een natuurlijke persoon die geen ingezetene van de EER is, zijn vrijgesteld van de verplichting een filiaal te vestigen of een in Zweden gevestigde vertegenwoordiger te aan te wijzen.

Zweedse vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid mogen worden opgericht door natuurlijke personen die ingezetene van de EER zijn, Zweedse rechtspersonen of volgens het recht van een EER-land opgerichte rechtspersonen die hun statutaire zetel, hoofdkantoor of hoofdvestiging binnen de EER hebben. Personenvennootschappen kunnen eveneens oprichters zijn, op voorwaarde dat alle eigenaren met onbeperkte persoonlijke aansprakelijkheid ingezetenen van de EER zijn. Oprichters van buiten de EER kunnen de bevoegde autoriteit om toestemming verzoeken.

	Wat besloten vennootschappen en coöperatieve verenigingen betreft, moet ten minste 50 % van de leden van de raad van bestuur, ten minste 50 % van de plaatsvervangende bestuursleden, de directeur, de vice-directeur en ten minste een van de gevolmachtigde personen (voor zover van toepassing) EER-ingezetene zijn. De bevoegde autoriteit kan vrijstelling verlenen van die vereiste. Indien geen van de vertegenwoordigers van de onderneming/vennootschap ingezetene van Zweden is, moet de raad van bestuur een ingezetene van Zweden aanwijzen en laten registeren die namens de onderneming of vennootschap officiële stukken mag ontvangen. Voor de oprichting van alle andere soorten rechtspersonen gelden overeenkomstige voorwaarden.
Sector:	Veehouderij
Subsector:	Rendierhouderij
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 014
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de rendierhouderij (1971:437), lid 1
Omschrijving:	**Investeringen** Uitsluitend Sami mogen eigendomsrechten bezitten en uitoefenen in verband met de rendierhouderij.
Sector:	Visserij en aquacultuur
Subsector:	

Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 882
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de zeevaart 1994/1009 Wet op de visserij (1993:787) Verordening inzake visserij, aquacultuur en de visindustrie (1994:1716) De visserijregelgeving van de Nationale Visserijraad (2004:25) Verordening inzake scheepsveiligheid (2003:438)
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Beroepsvisserij is de visserij met een professionele visvergunning of visserij door buitenlandse vissers die in het bezit zijn van een specifieke vergunning voor beroepsvisserij in Zweedse territoriale wateren of in de Zweedse economische zone. Een professionele visvergunning kan worden verleend aan vissers voor wie visserij essentieel is voor het levensonderhoud en waarbij er een band bestaat met de Zweedse visserijsector. Een band met de Zweedse visserijsector zou bijvoorbeeld bestaan als de vissers de helft van hun vangsten tijdens een kalenderjaar (in waarde) aanlanden in Zweden, als de helft van de visreizen vertrekt vanuit een Zweedse haven of als de helft van de vissers in de vloot hun woonplaats in Zweden hebben. Voor vaartuigen van meer dan vijf meter is naast de visvergunning eveneens een scheepsvergunning vereist. Een vergunning wordt afgegeven indien, onder andere, het vaartuig in het nationale register is geregistreerd, het vaartuig een daadwerkelijke economische band met Zweden heeft, de vergunninghouder een visser is met een professionele visvergunning en indien de gezagvoerder van het vaartuig een visser is met een professionele visvergunning.

De gezagvoerder van een vissersvaartuig met een brutotonnage van meer dan 20 ton moet een onderdaan van een lidstaat van de EER zijn. Het Zweeds Vervoeragentschap kan vrijstellingen verlenen.

Schepen worden als Zweeds beschouwd en mogen onder de Zweedse vlag varen indien het schip voor meer dan de helft eigendom is van Zweedse onderdanen of Zweedse rechtspersonen. De overheid kan buitenlandse schepen toestemming verlenen om onder de Zweedse vlag te varen als hun activiteiten onder Zweeds zeggenschap vallen en de eigenaar kan aantonen dat hij zijn vaste woonplaats in Zweden heeft. Schepen die voor 50 % eigendom zijn van onderdanen van een lidstaat van de EER of van ondernemingen die hun statutaire zetel, hoofdkantoor of hoofdvestiging binnen de EER hebben, en vanuit Zweden worden gecontroleerd, mogen eveneens in het Zweedse register worden geregistreerd.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Rättegångsbalken (Zweeds Wetboek van procesrecht) (1942:740) De op 29 augustus 2008 aangenomen gedragscode van de Zweedse balie

Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten**
	Voor toelating tot de balie, die vereist is om de Zweedse titel "*Advokat*" te mogen gebruiken, is ingezetenschap in de EU, de EER, of de Zwitserse Bondsstaat vereist. De raad van bestuur van de Zweedse vereniging van advocaten kan vrijstellingen verlenen. Voor beoefening van het interne recht is toelating tot de balie niet vereist.
	Een lid van de Zweedse vereniging van advocaten mag alleen in dienst worden genomen door een lid van de balie of een onderneming die de activiteiten van een lid van de balie verricht. Niettemin mag een lid van de balie in dienst zijn van een buitenlandse onderneming die de activiteiten van een advocaat verricht, mits die onderneming is gevestigd in een land van de EU, de EER, of in de Zwitserse Bondsstaat.
	Leden die het beroep van advocaat in de vorm van een onderneming of een personenvennootschap uitoefenen, mogen geen andere doelstelling hebben en geen andere activiteiten uitoefenen dan het beroep van advocaat. Samenwerking met andere advocatenkantoren is toegestaan maar voor samenwerking met buitenlandse kantoren is toestemming van de raad van bestuur van de orde van advocaten vereist.
	Alleen leden mogen rechtstreeks of onrechtstreeks, of via een vennootschap, het beroep van advocaat uitoefenen, aandelen bezitten van de onderneming of vennoot zijn. Alleen leden mogen lid of plaatsvervangend lid van de raad van bestuur, vice-directeur, gevolmachtigde ondertekenaar of secretaris van de onderneming of de personenvennootschap zijn.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Auditdiensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 86211, CPC 86212, andere dan boekhouders

Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Revisorslagen (Wet betreffende auditors) (2001:883) Revisionslag (Wet op de accountantscontrole) (1999:1079) Aktiebolagslagen (Vennootschapswet) (2005:551) Lag om ekonomiska föreningar (Wet op coöperatieve economische verenigingen) (1987:667) Andere, waarin de voorwaarden om gebruik te maken van erkende auditors zijn geregeld
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Alleen in Zweden erkende auditors, toegelaten auditors en geregistreerde auditkantoren mogen wettelijke audits uitvoeren bij bepaalde rechtspersonen, waaronder alle vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, en bij natuurlijke personen. Alleen in Zweden erkende auditors en erkende auditbureaus mogen aandeelhouder zijn van of vennoot zijn in ondernemingen die erkende audits uitvoeren (voor officiële doeleinden). Voor erkenning is ingezetenschap in de EER of de Zwitserse Bondsstaat vereist. De titels "erkend auditor" en "toegelaten auditor" mogen alleen worden gebruikt door auditors die zijn erkend of toegelaten in Zweden. Auditors van niet gecertificeerde en erkende coöperatieve verenigingen of bepaalde andere ondernemingen moeten ingezetenen van de EER zijn; in afzonderlijke gevallen kan de overheid of een door de overheid aangewezen instantie anders bepalen.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Verhuur of leasing van voertuigen zonder bedieningspersoneel
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 831
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Lag (1998:424) om biluthyrning (Wet op het huren en leasen van personenwagens)
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Verhuurders en lessors van auto's en bepaalde terreinvoertuigen (terrängmotorfordon) zonder chauffeur die voor minder dan één jaar verhuurd of geleased zijn, zijn verplicht iemand te benoemen die ervoor verantwoordelijk is dat onder meer gewaarborgd wordt dat het contract in overeenstemming met de van toepassing zijnde regels is gesloten en dat de veiligheidsregels voor het wegverkeer worden nageleefd. Deze verantwoordelijke persoon moet in Zweden wonen.

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Verhuur of lease zonder bedieningspersoneel Verhuur of lease van schepen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 83103
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Sjölagen (Wet op de zeevaart) (1994:1009), hoofdstuk 1, § 1

Omschrijving:	**Investeringen**
	Ingeval van buitenlandse eigenaren mag alleen onder Zweedse vlag worden gevaren wanneer kan worden aangetoond dat het Zweedse belang doorslaggevend is. Doorslaggevend Zweeds belang betekent dat een naar verhouding groot aandeel van het schip in Zweedse handen is en dat het schip vanuit Zweden wordt geëxploiteerd. Voor buitenlandse schepen kan een uitzondering op deze regel worden toegestaan wanneer die schepen via rompbevrachtingsovereenkomsten door Zweedse rechtspersonen worden gehuurd of geleased. Om in aanmerking te komen voor een vrijstelling moet de rompbevrachtingsovereenkomst worden overgelegd aan de Zweedse Nationale Dienst voor de Zeevaart en moet hieruit blijken dat de charteraar volledig verantwoordelijk is voor exploitatie en de bemanning van het geleasede of gehuurde schip. De looptijd van de overeenkomst moet ten minste één tot twee jaar bedragen.
Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Andere zakelijke dienstverlening
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 87909
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op coöperatieve woningbouwverenigingen (1991: 614)
Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten**
	Het economisch plan voor een woningbouwvereniging moet worden gecertificeerd door twee personen. Deze personen moeten publiekelijk erkend zijn door autoriteiten in de EER.

Sector:	Andere zakelijke dienstverlening, n.e.g.
Subsector:	Pandjeshuizen
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 87909
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	WET OP PANDJESHUIZEN (1995:1000)
Omschrijving:	**Investeringen** Pandjeshuizen moeten worden opgericht in de vorm van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid of als een filiaal.

Sector:	Distributiediensten
Subsector:	Detailhandel
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 631, deel van CPC 6322
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Alcoholwet (2010:1622)
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Systembolaget AB heeft het overheidsmonopolie op de detailverkoop van alcohol, wijn en bier (met uitzondering van alcoholvrij bier). Alcoholische dranken zijn dranken met een alcoholgehalte van meer dan 2,25 volumepercenten. Voor bier ligt de grens bij een alcoholgehalte van meer dan 3,5 volumepercenten.

Sector:	Drukkerijen en uitgeverijen
Subsector:	
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 22, CPC 88442
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op de persvrijheid (1949:105) Wet op de fundamentele vrijheid van mening (1991:1469) Wet op de verordeningen inzake de wet op de persvrijheid en de wet op de fundamentele vrijheid van meningsuiting (1991:1559)
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Natuurlijke personen die eigenaar zijn van tijdschriften die in Zweden worden gedrukt en uitgegeven, moeten woonachtig zijn in Zweden of onderdaan zijn van een lidstaat van de EER. Eigenaren (rechtspersonen) van dergelijke tijdschriften moeten in de EER gevestigd zijn. Voor tijdschriften die in Zweden worden gedrukt en uitgegeven, en voor technische opnames, moet een verantwoordelijke uitgever worden aangewezen met woonplaats in Zweden.

Sector:	Milieuzorgdiensten
Subsector:	Bescherming van luchtkwaliteit en klimaat
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 9404
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Voertuigenwet (2002:574)

Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten** Alleen in Zweden gevestigde entiteiten of entiteiten die hun belangrijkste vestiging in Zweden hebben, komen in aanmerking voor accreditatie voor het uitvoeren van de controle van uitlaatgassen.
Sector:	Financiële diensten
Subsector:	Verzekeringen en aanverwante diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Nationale behandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Lag om försäkringsförmedling (Wet op verzekeringsbemiddeling) (2005:405), hoofdstuk 3, § 2
Omschrijving:	**Financiële diensten** Niet naar Zweeds recht opgerichte verzekeringsbemiddelaars mogen zich alleen via een filiaal vestigen.
Sector:	Financiële diensten
Subsector:	Verzekeringen en aanverwante diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Grensoverschrijdende verlening van financiële diensten
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Wet op buitenlandse verzekeraars in Zweden (1998:293)

Omschrijving:	**Financiële diensten** Directe verzekeringen mogen enkel worden aangeboden via een verlener van verzekeringsdiensten die in Zweden een vergunning heeft verkregen, op voorwaarde dat de buitenlandse dienstverlener en de Zweedse verzekeringsmaatschappij tot dezelfde groep van ondernemingen behoren of een onderlinge samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten.
Sector:	Financiële diensten
Subsector:	Bankdiensten en andere financiële diensten (behalve verzekeringen)
Bedrijfstakkenclassificatie:	
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Sparbankslagen (Wet inzake spaarkassen) (1987:619), hoofdstuk 2, § 1, deel 2
Omschrijving:	**Financiële diensten** De oprichter van een spaarbank moet een in een lidstaat van de EER ingezeten natuurlijke persoon zijn.
Sector:	Vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met uitzondering van visserij en aquacultuur maar met inbegrip van vervoer (personen en vracht) met zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken

Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 5133, CPC5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Verplichtingen
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Zeevaartwet (1994: 1009), Verordening inzake veiligheid van schepen (1994: 1009) Verordening inzake scheepsveiligheid (2003:438)
Omschrijving:	**Investeringen, grensoverschrijdende handel in diensten en internationaal zeevervoer** Schepen worden als Zweeds beschouwd en mogen onder de Zweedse vlag varen indien meer dan de helft van de aandelen eigendom is van Zweedse onderdanen of Zweedse rechtspersonen. De overheid kan buitenlandse schepen toestemming verlenen om onder de Zweedse vlag te varen als hun activiteiten onder Zweeds zeggenschap vallen en de eigenaar kan aantonen dat hij zijn vaste woonplaats in Zweden heeft. Schepen waarvan 50 % of meer van de aandelen eigendom is van onderdanen van een lidstaat van de EER of van ondernemingen die hun statutaire zetel, hoofdkantoor of hoofdvestiging binnen de EER hebben, en vanuit Zweden worden gecontroleerd, mogen eveneens in het Zweedse register worden geregistreerd. De commandant van een handelsvaartuig of een traditioneel vaartuig moet een onderdaan van een lidstaat van de EER zijn. Het Zweeds Vervoeragentschap kan vrijstellingen verlenen. Een afzonderlijk Zweeds voorbehoud geldt voor vaartuigen die worden gebruikt voor de visserij en de aquacultuur.
Sector:	Vervoer
Subsector:	Vervoer per spoor

Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 7111
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Järnvägslagen (Spoorwegwet) (2004:519), hoofdstuk 5, sectie 2c
Omschrijving:	**Investeringen** Het oppikken en afzetten van personen op de lijn tussen de stad Stockholm en de luchthaven Arlanda (waarbij Arlanda het beginpunt of de eindbestemming van de reis is) is tot één bedrijf beperkt. De exploitant van de lijn tussen Arlanda en Stockholm mag toestaan dat andere exploitanten de lijn gebruiken. Dit voorbehoud is niet van toepassing op het vervoer van personen tussen Arlanda en andere bestemmingen dan Stockholm.

Sector:	Vervoer
Subsector:	Exploitanten van goederen- en personenvervoer over de weg
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 712
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang Meestbegunstigingsbehandeling
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Yrkestrafiklag (2012:210) (Wet op het beroepsverkeer) Lag om vägtrafikregister (2001:558) (Wet op het wegverkeersregister) Yrkestrafikförordning (2012:237) (Regeringsbesluit inzake beroepsverkeer) Taxitrafiklag (2012:211) (Taxiwet) Taxitrafikförordning (2012:238) (Regeringsbesluit inzake taxi's)

Omschrijving:	**Grensoverschrijdende handel in diensten**
	Een Zweedse vergunning is vereist voor transporteurs die wegvervoer willen aanbieden. Voor een taxivergunning is onder meer vereist dat de onderneming een natuurlijke persoon heeft benoemd die als vervoermanager optreedt (de facto een ingezetenschapsvereiste — zie het Zweedse voorbehoud ten aanzien van de soorten van vestiging). Voor vergunningen voor andere aanbieders van wegvervoer geldt onder andere dat de onderneming in de EU moet zijn gevestigd, dat de onderneming een vestiging in Zweden moet hebben en een in de EU ingezeten natuurlijke persoon heeft benoemd die als vervoermanager optreedt. Vergunningen worden verleend op basis van niet-discriminerende voorwaarden, hoewel aanbieders van goederenvervoer en personenvervoer over de weg in de regel alleen voertuigen mogen gebruiken die in het nationale wegverkeersregister zijn ingeschreven. In het buitenland geregistreerde voertuigen van natuurlijke of rechtspersonen die hun hoofdwoonplaats of -vestiging in het buitenland hebben en voor tijdelijk gebruik naar Zweden worden gebracht, mogen tijdelijk worden gebruikt in Zweden. "Tijdelijk gebruik" wordt door het Zweeds Vervoeragentschap in de regel gedefinieerd als niet meer dan een jaar. Exploitanten van grensoverschrijdend goederen- en personenvervoer over de weg in het buitenland moeten beschikken over een vergunning voor dergelijke activiteiten die is afgegeven door de bevoegde instantie in het land waar zij zijn gevestigd. Bilaterale overeenkomsten inzake wegvervoer bevatten mogelijk nog bijkomende vereisten inzake grensoverschrijdende handel. Voor voertuigen waarop dergelijke bilaterale overeenkomsten niet van toepassing zijn, is ook een vergunning van het Zweeds Vervoeragentschap vereist.

Voorbehouden van toepassing in het Verenigd Koninkrijk

Sector:	Zakelijke dienstverlening
Subsector:	Rechtskundige diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 861
Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Regionaal
Maatregelen:	Voor Engeland en Wales, de Solicitors Act 1974, de Administration of Justice Act 1985 en de Legal Services Act 2007 Voor Schotland, de Solicitors (Scotland) Act 1980 en de Legal Services (Scotland) Act 2010 Voor Noord-Ierland, de Solicitors (Northern Ireland) Order 1976 Bovendien vallen de door beroeps- en regelgevingsinstanties vastgestelde eisen onder de maatregelen die in elke jurisdictie van toepassing zijn.
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** De bevoegde of beroeps- of regelgevingsinstantie kan ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) vereisen voor de verlening van een aantal diensten met betrekking tot het Brits binnenlands recht. Om rechtskundige diensten met betrekking tot het EU-recht en het recht van een lidstaat van de EU te mogen verlenen, kan commerciële aanwezigheid worden verlangd in de vorm van een van de rechtsvormen die uit hoofde van de nationale wetgeving zijn toegestaan, op niet-discriminerende basis. Daarnaast kunnen in het nationale recht niet-discriminerende voorwaarden gelden inzake de organisatie van de toegestane rechtsvormen.

Sector:	Gezondheidszorg
Subsector:	Veterinaire diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 932
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Veterinary Surgeons Act (1966)
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Alleen personenvennootschappen en natuurlijke personen hebben toegang. Voor het verlenen van diergeneeskundige diensten is fysieke aanwezigheid vereist. Personen die in het VK diergeneeskundige diensten verlenen zonder dierenarts te zijn (en dus geen lid van het Royal College of Veterinary Surgeons (RCVS)), maken zich krachtens de Veterinary Surgeons Act schuldig aan een strafbaar feit.

Sector:	Energie
Subsector:	Winning van aardolie en aardgas; diensten in verband met mijnbouw, aanverwante wetenschappelijke en technische adviezen
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 11, CPC 883, CPC 8675
Type voorbehoud:	Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	Petroleum Act 1988
Omschrijving:	**Investeringen en grensoverschrijdende handel in diensten** Voor het uitvoeren van exploratie- en productieactiviteiten op het continentale plat van het VK en voor het verlenen van diensten waarvoor directe toegang tot of de exploitatie van natuurlijke rijkdommen vereist is, is een vergunning vereist.

	Dit voorbehoud is van toepassing op productievergunningen afgegeven met betrekking tot het continentale plat van het VK. Een onderneming moet een vestiging in het Verenigd Koninkrijk hebben om vergunninghouder te kunnen zijn. Dit betekent: a) aanwezigheid in het VK met personeel; b) inschrijving van een Britse vennootschap in het *Companies House* van het Verenigd Koninkrijk; of c) inschrijving van een Brits filiaal van een buitenlandse vennootschap in het *Companies House*. Deze verplichting geldt voor elke onderneming die een nieuwe vergunning aanvraagt en voor elke onderneming die via een sublicentie gebruik wil maken van een bestaande vergunning. Zij is van toepassing op alle vergunningen en op alle ondernemingen, ongeacht of het om exploitanten gaat of niet. Om partij te zijn bij een vergunning voor een productieveld, moet een onderneming: a) als Britse onderneming in het *Companies House* zijn ingeschreven; of b) haar activiteiten vanuit een vaste handelsvestiging in het Verenigd Koninkrijk uitvoeren, zoals omschreven in sectie 148 van de Finance Act 2003 (waarin normaliter een aanwezigheid met personeel vereist is).
Sector:	Visserij Vervoer
Subsector:	Elke commerciële activiteit die vanaf een zeeschip wordt uitgevoerd, met inbegrip van visserij, aquacultuur en diensten in verband met visserij Vervoersdiensten (personen en vracht) door zeeschepen Loodsdiensten en aan- en afmeren Scheepsberging en vlot brengen van schepen Andere ondersteunende diensten in verband met vervoer over water Bouwwerkzaamheden voor waterwegen, havens, dammen en andere waterwerken
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882

Type voorbehoud:	Nationale behandeling Markttoegang
Bestuursniveau:	Nationaal
Maatregelen:	De Merchant Shipping (Registration of Ships) Regulations 1993 en de Merchant Shipping Act 1995
Omschrijving:	**Investeringen en internationaal zeevervoer** Voor de registratie van een schip onder de vlag van het Verenigd Koninkrijk, moet een meerderheidsbelang van het schip in handen zijn van gekwalificeerde personen. Tot dergelijke gekwalificeerde personen behoren onder meer: Britse burgers die ingezetenen van het Verenigd Koninkrijk zijn; Britse burgers die geen ingezetenen van het Verenigd Koninkrijk zijn indien een vertegenwoordiger met woonplaats in het Verenigd Koninkrijk is aangesteld; en ondernemingen naar het recht van het Verenigd Koninkrijk of de EER met vestiging in het VK of een aangestelde vertegenwoordiger in het Verenigd Koninkrijk.